

SREČNO

GLASILO ZASAVSKIH PREMGOVNIKOV - TRBOVLJE

Celje - skladišče

D-Per

539/1970

1119700444,6

COBISS

OSREBENJA KNJ. CELJE

Številka 6
Leto VI.
dec. 1970

Ob vstopu v leto 1971

Zdi se mi, da še ni dolgo, ko smo si stisnili roko in želeli obilo sreče v letu 1970. In že je zopet eno leto za nami, leto trdega dela, snovanja, ugibanja, leto polno določnih negotovosti, ki pa vendar odpira pred seboj polno upov v boljše pa vendar ne brezskrbne dni.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.
glavni direktor Zasavskih
premogovnikov

Če se ozremo nazaj, prav gotovo ne moremo biti popolnoma nezadovoljni z dosežki v letošnjem letu. Res je sicer, da naše podjetje ni doseglo proizvodnega načrta. Toda, če vemo, da smo se med letom borili z razmeroma velikimi težavami najrazličnejše narave, potem tudi ta če tako rečemo, neuspeh ne sme in ne more biti povod za slabo voljo in malodušje. Saj smo po drugi strani uspešno izpeljali več akcij od 42-urnega delovnega tedna, sprejema statuta, izgradnje separacije do toplarne in drugih pomembnih objektov. Kljub temu, da nas bo dej-

stvo, da bomo dosegli načrt proizvodnje le v višini 95 do 86 %, prizadelo tako v psihološkem kot tudi finančnem pogledu, pa nas vendar to ni ustavilo v osvajanju novih metod dela, v povečanju produktivnosti in v dokončanju nekaterih jamskih odpiralnih del, ki omogočajo dosegati boljše proizvodne rezultate. Kaže da smo bolj nagnjeni k poudarjanju slabih strani našega dela, pri čemer mnogokrat pozabljamo na dosežene uspehe, ki niso majhni. Prav je da smo kritični do svojega dela, pa vendar ne na način da bi bilo to v škodo novim pobu-

dam, ki morajo biti gonilna sila nadaljnjega napredka.

Ko stopamo v leto 1971 se zavedamo, da nam ne bo lahko. Na vseh področjih dela bo potrebna največja prizadevnost in iznajdljivost nas vseh, če hočemo, da bomo varno prejadrali skozi valove prihodnjega leta in mirno pristali ob njegovem koncu. Z željo, da bi uspešno premagovali težave, želim vsem članom kolektiva obilo sreče pri delu ter mnogo osebne sreče v letu 1971!

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.
Glavni direktor

S skupnimi močmi v novo leto 1971

Še nekaj dni in leto 1970 bo za nami. Na prehodu v Novo leto smo lahko vsekakor ponosni na dosežene rezultate tako na gospodarskem, kakor tudi na družbenem področju v občini, kar velja tudi za večino naših delovnih organizacij, v katerih so delovni ljudje z neumornim delom in požrtvovalnostjo izvajali svoje delovne programe in jih tudi uspešno realizirali.

Seveda pa so uspehe večkrat spremljale zlasti objektivne težave in problemi, ki so jih naši delovni ljudje kot izkušeni samoupravljalci uspešno premagali. Marsikatero nalogo, zlasti pa naloge, ki so bile po-

membne za občino kot celoto, najbrže ne bi bile uspešno opravljene, če delovne organizacije ne bi imele razumevanja in če ne bi bilo vztrajnosti ter skupnega sodelovanja med vsemi faktorji v občini. Za takšno sodelovanje in razumevanje se v imenu občinske skupščine zahvaljujem vsem, ki so pri tem kakorkoli sodelovali, z željo, da bi tako delali tudi v bodoče.

Prepričan sem, da bo tudi porajajoče se leto 1971 — leto novih pridobitev naših delovnih ljudi, kajti povsod tam, kjer je delavnost so tudi uspehi. Čeprav prehajamo v novo leto z določenimi problemi v gospodarstvu pa tudi na področju splošne porabe, smo lahko prepričani, da jih bomo z doslednim izvajanjem stabilizacijskih programov na nivoju delovnih organizacij, občine ter širše družbene skupnosti, uspešno premostili. Prav gotovo bodo predstoječe naloge terjale precej naporov pri usklajanju stališč ter medsebojnih razumevanj.

Vsem delovnim ljudem Zasavskih premogovnikov ter njihovim družinam, želim v imenu občinske skupščine ter svojem imenu, v letu 1971 mnogo osebne sreče, zadovoljstva ter delovnih uspehov!

Jože Laznik
predsednik skupščine občine
Trbovlje

VSEM ČLANOM DELOVNE
SKUPNOSTI ZASAVSKIH
PREMGOVNIKOV
USPEŠNO IN ZADOVOLJNO
DELO IN ŽIVLJENJE TER
RUDARSKI SREČNO V

novem letu
1971

Srečno v letu 1971!

V letu 1970 so bili v Revirjih ponovno doseženi pomembni uspehi v rasti gospodarske moči. Z odpiranjem novih proizvodnih obratov, je narastla zaposlenost, s tem pa se je tudi izboljšal splošni življenjski standard občanov. Napredek bi bil še ugodnejši, če ne bi nekateri splošni vplivi, s katerimi se bori gospodarstvo v Jugoslaviji, povzročili

Milan Kožuh, zvezni poslanec

li težave tudi v Zasavskih premogovnikih. Tako je tudi delovni kolektiv ZPT občutil v določenem obsegu posledice v omajenem ravnotežju, posebno na področju likvidnosti, porasta cen in življenjskih stroškov, kakor tudi težave pri naporih za zagotovitev finančnih sredstev, potrebnih za modernizacijo proizvodnje.

V funkciji zveznega poslanca sem bil tako kot prej, tudi to leto v stiku z odgovornimi tovariši vašega kolektiva, ki so me tekoče seznanjali z dogajanjem v podjetju. Poleg tega sem s predstavniki vseh treh občinskih skupščin in s funkcionarji ustreznih družbenih organizacij večkrat sodeloval pri iskanju najboljših rešitev zadev, ki so imele izvor ali zvezo z vašim kolektivom.

Razumljivo, da je bilo delo zveznega gospodarskega zbora Zvezne skupščine in tudi moje prizadevanje v tem zboru v tem letu, usmerjeno na reševanje omenjenih in podobnih problemov. Poizkušali smo tako kot ostali v drugih pristojnih organih, da bi uspeli vsi skupaj ustvariti pogoje za krepitev akumulativne in konkurenčne sposobnosti gospodarstva, za njegovo hitrejšo modernizacijo in izboljšanje strokovnosti zaposlenih. Upravičeno lahko pričakujemo, da bo prevladalo načelo, da se naj tem nalogam v gospodarstvu podredi celotna orientacija družbe. To pa pomeni bistveno spremembo politike, ki je doslej

zagotavljala predvsem kritje različne družbene in splošne potrebe na vseh ravneh, ne glede na položaj in potrebe gospodarstva. Skratka, ob uspehih stabilizacijskih ukrepov bodo istočasno ugodno rešena tudi vsa tista vprašanja v naši družbi, ki so ali bi vsaj morala biti odvisna od uspešnosti gospodarstva.

Razumljivo je, da so to vplivi, ki delujejo izven vaše organizacije, na katere pa tudi vi s svojim delom vplivate. Zato bo uspešnost poslovanja v našem kolektivu odvisna predvsem od sil v kolektivu in v znatno manjši meri od zunanjih vplivov.

Kolektivu Zasavskih premogovnikov, njegovim samoupravnim in družbenim organom ter strokovnemu vodstvu želim še lepše uspehe v letu 1971 kot ste jih dosegli že doslej. Naj leto, v katerega vstopamo, prinese možnosti za realizacijo nadaljnje modernizacije vaših obratov in s tem boljše in lažje pogoje dela! Vsi si moramo prizadevati, da bodo vaši kvalitetni proizvodi imeli ceno, primerno drugim proizvodom na trgu, ki bi omogočila tako možnost razvoja podjetja, da bi bili tudi osebni dohodki vas rudarjev, sorazmerni težini dela in okolju, v katerem delate!

Z vsemi temi željami, ki naj bodo tudi povezane z našim sodelovanjem, vsem članom kolektiva »Srečno« v letu 1971!

Milan Kožuh
zvezni poslanec

Najboljše želje

Prejel sem vabilo uredništva glasila Srečno, da za leto 1971 pripravim svoj prispevek, kjer naj na kratko orišem svoje poslansko delo in članom kolektiva ZPT izrazim želje za leto 1971. Temu vabilu se rade volje odzivam, vendar se bojim, da željam uredništva ne bom mogel popolnoma ustreči. Zlasti je težko v tako omejenem prostoru dati poročilo moje poslanske aktivnosti, ker sem bil v preteklem letu v Republiški skupščini angažiran v naslednjih delovnih telesih: podpredsednik Komisije za mednarodne odnose, član Odbora za proizvodnjo in promet Republiškega zbora, predsednik Komisije za revizijo zakonov s področja zunanje trgovine, carinskega in deviznega režima in blagovnega prometa in član Komisije za izdelavo zakona o kulturnih skupnostih. Poleg tega sem bil izvoljen tudi za predsednika Kluba

revirskih poslancev. Svoj prispevek bi torej omejil na kratek oris aktivnosti, ki v ožjem smislu zanimajo člane delovne skupnosti ZPT.

Kot je znano že iz preje objavljenih prispevkov, smo se v skupščini od leta 1967 dalje v glavnem zavzemali, da se spričo prehodne krize v premogovništvu s strani širše družbene skupnosti (republike in federacije) jasneje opredeli njegovo mesto in omogoči premogovnikom modernizacija, rudarjem pa ustrezna življenska raven. V odgovorih na moje poslansko vprašanje v letu 1967, je predstvanik Izvršnega sveta v skupščini dejal, da bodo v Sloveniji še nadalje obratovali po republiških načrtih, premogovniki Velenje, Zasavski premogovniki in rudnik Kanižarica in da bodo večino (70-80%) premoga velenjskega in zasavskega bazena porabili v termoelektričnih objektih, katerih izgradnja se na teh

Karlo Forte, republiški poslanec

področjih končuje ali po bodo v bodoče zgrajeni. Izvršni svet je posredoval še analizo republiškega sekretariata za gospodarstvo z dne

13. 1. 1969 o stanju slovenskih premogovnikov, kjer beremo: »Zasavski premogovniki Trbovlje (rudniki Trbovlje, Hrastnik in Zagorje) imajo zadostne rezerve rjavega premoga in razmeroma sprejemljive eksploatacijske pogoje. Rezerve premoga so koncentrirane v glavnem na območjih rudnikov Zagorje in Hrastnik. Rudniki so v precejšnji meri mehanizirani in modernizirani. Njihov nadaljni razvoj je zagotovljen v glavnem z izgradnjo termoelektričnih objektov ter z odjemom s strani industrije in široke potrošnje. Finančni položaj teh premogovnikov se je v letu 1968 z ozirom na leto 1967, izboljšal.«

Spričo pretežne uporabe premoga v termoelektarnah, smo se zavzemali za integracijo slovenskega elektrogospodarstva in v prvi fazi za pripojitev trboveljske Termoelektarne k Elektrogospodarstvu Maribor, ker bi s tem prišli v okvir širše rizične skupnosti in zagotovili stalen odjem premoga ter preprečili prejšnje špekulacije na račun termoelektarn. Vse to so v končni konsekvenci občutili rudarji. Zato sem tudi ob lanskoletni okvari v TET interveniral pri maršalu poljskega sejma, da okvare, ki so nastale v TET II, čimprej odpravijo, s ciljem, da se zagotovi stabilnejši odvoz premoga. TET II lahko proizvede dnevno ob polni obremenitvi 3 milj. KWH, za kar porabi 2.400 do 2.500 ton košlovnega premoga na dan. Takšen odvoz je velikega pomena za ZPT, predvsem, če bi elektrarna enakomerno obratovala in odzemale pogodbene količine. TE Trbovlje ima tudi to prednost, da so transportne poti relativno kratke. Sedanja akcija kolektiva TE Trbovlje o odcepitvi od EGM je za mene, s stališča položaja ZPT, zelo vprašljiva. To zlasti spričo dejstva, da so se do sedaj vsi republiški organi, vključno republiško skupščino, pokazali neučinkovite za realizacijo kompletne integracije slovenskega elektrogospodarstva. Podpiram pa vse težnje kolektiva TET, da do realizacije ideje za kompletno integracijo slovenskega elektrogospodarstva, polno uresničuje svoje samoupravne pravice in zavzema mesto, ki mu pripada v okviru EGM. Prav tako mislim, da bo investicijo TET III oziroma rekonstrukcijo TET I možno izvesti le v povezavi z večjo gospodarsko formacijo, kot pa je to sama trboveljska elektrarna. Na podlagi mnenja strokovnjakov sodim, da bi bil tako zadovoljen tudi eden bistvenih pogojev za obstoj in nadaljnjo perspektivo kolektiva ZPT.

Kot je splošno znano, smo poslanci in predstavniki občinskih skupščin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje pri pristojnih organih vztrajali na tem, da za revirjev zaradi premika energetskih baz in enostranske strukture gospodarstva na

tem območju, vztrajamo na izdelavi dolgoročnega načrta gospodarskega razvoja. Z intenzivnimi naporimi smo del programa uspeli vključiti v programe institucij OZN. Pri tem smo dobili tudi podporo Izvršnega sveta SRS. Na temelju kasnejših razgovorov s šefom misije OZN v Beogradu, Indijcem Bahmom, je OZN preko IBT poslala tri strokovnjake »Powel Duffryn Services Limited-London«, ki so situacijo proučili in predložili OZN poročilo o stanju v maju 1970 nekaj predlogov. Zaradi ocen in analize republiškega sekretariata za gospodarstvo in sedanjih naporov kolektiva ZPT za realizacijo investicijskega programa in stališč, ki v republiških krogih dominirajo, navajam nekatere osnovne ugotovitve iz poročila:

»Obstojajo znatne rezerve v zgorajnesavskem območju. V zvezi z delovnimi metodami in modernizacijo rudnikov v tem območju, se tehnično vodstvo v celoti zaveda obstoječih problemov.«

Zaradi pomanjkanja sredstev so doslej v rudnik vlagali le omejena sredstva, kakršnakoli obsežnejša reorganizacija bo zato terjala znatna sredstva. Pred pričetkom takšne dalekosežne reorganizacije je potrebno pripraviti natančno shemo, s pomočjo katere bi bilo mogoče zmanjšati stroške proizvodnje glede na amortizacijo zahtevanih investicijskih vlaganj v primeru uresnitve takega projekta.

Strokovnjaki OZN so prav tako ugotovili, da v Sloveniji električno energijo proizvajajo hidroelektarne, ki pa so zaradi naravnih pogojev omejene in je razpoložljiva energija močno odvisna od nestanovitnosti padavin in omejena tekom leta zaradi pomanjkanja primernih

rezervoarjev. Po njihovem mnenju, torej preostaja termična generacija električne energije iz drugih virov in sicer: Nuklearna goriva, premog in gorilno olje. Ugotovili so, da so drugi viri, razen premoga, odvisni od uvoza, torej že itak preobremenjene plačilne bilance. Za izgradnjo nuklearne centrale je potrebno sedem let. Da pa bi se izognili deficitu energije v l. 1975, bi morali proučiti možnost izgradnje konvencionalne termične elektrarne. Po njihovem mnenju premogovne razmere na območju Revirjev zadoščajo za zagotovitev koristne življenske dobe še ene termoelektarne v Trbovljah z močjo 150 MW.

V zvezi s tem naj navedem pripombe EG Maribor na študije v zvezi z izgradnjo nuklearne elektrarne (posredovano tudi republiški skupščini): »Problem dinamike porabe premoga nujno zahteva vzporedno reševanje tehničnih in gospodarskih vprašanj. Zlasti bo potrebno vzpostaviti bolj dolgoročno poslovno sodelovanje elektroenergetskih podjetij s premogovniki. Razen tega bi morali iskati rešitve pri izboru novih objektov tako, da bi imeli bolj enakomerno porabo premoga in tudi izboljšanje faktorja obremenitve.«

Zveza rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov v zvezi s tem med drugim navaja: »TE pri premogovnikih so bile postavljene zato, da se porabi v njih premog slabše kakovosti (pod 18% pepela) in premogov prah-blato, ki ga premogovniki niso mogli prodati. Dokler so bili premogovniki s svojimi TE v organski povezavi, katere so sami zgradili, se je le našel kompromis oziroma zadnja meja kakovosti premoga, ki se je še uporabil v TE. Ko so pa TE postale samostojna

Pogled v novo leto (iz jamskega osebnega vozička »bagerla« po končanem delu. Foto: Inž. Tone Bregant

podjetja, so vedno zahtevale premog boljše kakovosti in tlačile cene v TE porabljenega premoga. **Razmisli je o ponovni integraciji med TE in premogovniki.** (podčrtal K. F.) Strokovnjaki OZN nadalje ugotavljajo: »Pred raziskavo možnih poti za racionalizacijo proizvodnje premoga in zniževanja stroškov je treba ugotoviti, da je v sedanjih težkih pogojih rudarjenja, delovna učinkovitost zasavskih rudarjev v primeri z drugimi evropskimi premogovniki, dobra in da ustrezní podatek za ZPT za leto 1969 2,94 tone ustreza skoraj vrhu v evropskem merilu. Za rudnika Trbovlje in Hrastnik pa navajajo 3,30 tone, pred katerimi je le Zahodna Nemčija s 3,527 tone«. In dalje: »povprečna prodajna cena pri ZPT je 6,14 USA dolarja na tono po uradnem tečaju, kar je ugodno v primerjavi z Vel. Britanijo 11,79 dolarja, Francijo 14,66 dolarja in Nemčijo 16,88 dolarja po toni«. Strokovnjaki OZN so s tem v zvezi sklepali, da je pglavilni razlog za nizke celokupne proizvodne stroške v tem, da so povprečni zaslužki rudarjev še vedno nižji od zaslužkov v drugih evropskih premogovnikih, pa tudi v drugih industrijah, ki leže na področju Revirjev.

O komunikacijah v Revirjih so strokovnjaki OZN ugotovili, da so ceste znotraj tega območja in tiste, ki povezujejo območje z Ljubljano, ozke in ovinkaste, poleg tega pa so v glavnem neprimerne za vozila visoke tonaže. Kolektivno ZPT in javnosti so znane naše intervencije za zboljšanje te situacije. Dosežena je delna omilitev problema.

H gornjim ugotovitvam pa popolnoma zadoščajo še ugotovitve ZPT v zvezi z investicijskim programom, da bi ZPT radi čimpreje uresničili modernizacijo, da pa vendar ni mogoče z lastnimi sredstvi za vlaganjem v modernizacijo dosežati potreben tempo razvoja, ki bi moral biti zaradi zaostalosti v stopnji opremljenosti proizvodnje, mnogo hitrejši kot pa ga dosega. V

tem so jih podprle tudi vse tri revirske občinske skupščine. Dosedanji pregled vlaganj kaže, da je bil vložen manjši del v osnovna sredstva ZPT kot v drugih rudnikih in da ni mogoče pričakovati, da bi ZPT lahko modernizacijo izvedli s svojimi sredstvi. Za te namene je republika zbrala posebna sredstva, ki niso bila porabljena v celoti v te namene. Pred dvema leti je Izvršni svet SRS republiški skupščini predlagal, da se privarčevana sredstva na modernizaciji premogovnikov uporabijo za likvidacijo EKK Velenje, kar smo poslanci odločno zavrnil, zato je Izvršni svet ta zakonski predlog umaknil. Vendar po vseh intervencijah teh sredstev ni moč najti, banka pa pravi, da jih ni. V razpravi v republiški skupščini sem opozoril, da bi bilo potrebno ponovno proučiti uporabo sredstev, ki so bila »prihranjena« na modernizaciji premogovnikov 19.414.000 din, istočasno pa proučiti možnost uporabe sredstev iz zakona o zagotovitvi dopolnilnih sredstev za dokončanje elektroenergetskih objektov iz l. 1966, kjer je v prvem členu določeno, da se ista sredstva uporabljajo tudi za modernizacijo premogovnikov, katerih proizvodnja je neposredno vezana za tiste termoelektrarne, ki so jih začeli graditi pred 1. decembrom 1965 leta. In končno bi bilo potrebno proučiti uporabo sredstev 0,12 din povečanega prometnega davka na kurilno olje, ki ga uporabljajo v industriji in 0,11 din tega olja za uporabo v gospodinjstvih. Kljub večkratnim zahtevam v republiški skupščini, na sejah odborov in v banki doslej nismo uspeli, da bi ta sredstva dejansko lahko uporabili za modernizacijo premogovnikov.

V informaciji Izvršnega sveta SRS o problematiki premogovništva, ki je bila letos sprejeta v republiški skupščini, med drugim v ZPT stoji: »V proizvodnji je osnovni problem preslaba opremljenost. Kljub temu, da razvoj produktivnosti dosega vsako leto boljše rezultate, je to mnogo premalo za doseganje bolj-

ših finančnih rezultatov. Podjetje ima izdelan investicijski program, ki predvideva izboljšanje opremljenosti in izdatno povečanje produktivnosti. Kredit za realizacijo tega investicijskega programa naj bi podjetje dobilo iz sredstev za energetiko«.

Na postopek sem v banki in v republiški skupščini večkrat protestiral, ker mislim, da bi takrat predložena vsota v celoti ustrezala pokritju potrebam investicijskega programa za modernizacijo ZPT. Priznati moram, da niti v republiški skupščini niti na Izvršnem svetu zaradi nekaterih stališč ni bilo mogoče odločneje premakniti naklonjenost za pomoč v korist premogovništva. Doseženi ukrepi v zvezi s prispevki so bili spričo obsežnosti problematike premogovništva kot kaplja v morje (mislim na zakon o preusmeritvi neperspektivnih premogovnikov). Še večjo krizo smo skušali preprečiti z ukrepi, ki sem jih navedel: večja povezanost rudnika z elektrarno-EGM in energetiko na sploh, z davki na objekte, ki bi uporabljali tekoče gorivo, ukinitvijo prometnega davka na trajno žarne peči, z zbiranjem sredstev za prekvalifikacijo rudarjev in končno s stalnim pritiskom za zagotovitev sredstev za realizacijo programa modernizacije pod ugodnejšimi pogoji. Za samo območje Revirjev, pa v danih pogojih modernizirati in rekonstruirati komunikacije, ki nas povezujejo navzven. Priznati moram da se v republiki v teh naših naporih le s težavo prebijamo.

Za novo leto 1971 želim kolektivno ZPT, da bi posloval v stabilnejših pogojih kot doslej in da uspešno realizirati program modernizacije, ki bi se v celoti održal tudi na življenjsko raven rudarjev in njihovih družin. Članom kolektiva in njihovim družinam želim čim več sreče in blagostanja! Rudarjem posebej in predvsem, da se po vsakem šihu živi in zdravi vračajo domov!

Karlo Fonte
republiški poslanec

Kratek opis osnovnih značilnosti dela podjetja v letu 1970

Ob želji, da prikažemo določen prerež dela v enoletnem obdobju, moramo najprej ugotoviti, kateri so glavni nosilci dejavnosti, ki ustvarjajo dohodek v podjetju.

Prav gotovo je in bo ostala tudi še v bodoče proizvodnja premoga glavni nosilec ustvarjanja dohodka, saj je v njej zaposleno največji del vse delovne sile v podjetju. Druga pomembna dejavnost v podjetju je izvajanje rudarsko-gradbenih del, tretja je proizvodnja gradbenega materiala in četrta avtoprevozniška

dejavnost. Ker so to bistveni nosilci celotne aktivnosti podjetja, se bom v svojem obravnavanju ustavil predvsem pri teh štirih.

Takoj v začetku moram ugotoviti, da v okviru celotnega podjetja ne bomo dosegli načrta proizvodnje premoga. Letni načrt bo dosežen v višini 95 — 96 %. Glavni razlog za takšno stanje je v močnem odlikovanju delovne sile iz neposredne proizvodnje, kar se je še najmočneje pokazalo na rudniku Zagorje. Zavaljo tega beleži rudnik

Zagorje celotno količino manjše proizvodnje v Zasavskih premogovnikih. V proizvodnji premoga smo do konca marca, pravzaprav še v aprilu, držali korak s predvidenim načrtom. Od maja naprej pa beležimo občuten padec tako mesečne kot tudi dnevne proizvodnje, kar je seveda povzročilo, da je zmanjšana proizvodnja premoga povzročila negativen finančni rezultat. Moram reči, da verjetno odločitev kolektiva in samoupravnih organov o načinu izvajanja 42-urnega tedna ni bila glede na doseganje proizvodnih in finančnih rezultatov v tem pri-

meru najbolj primerna. Pri tem pa si seveda ne predstavljam, da bi lahko podjetje ostalo pri izvajanju 42-urnega delovnega tedna brez določenega vpliva organizacije delovnega časa v drugih podjetjih. Zavoljo nizke proizvodnje in velikega povpraševanja po premogu, smo prešli v mesecu oktobru na delo ob prostih sobotah, pa tudi z enotretjinskim obratovanjem ob nedeljah moramo saj kolikor toliko popraviti izpad proizvodnje. Ker je položaj v oskrbi s premogom precej pereč, bo potrebno s takšnim načinom dela nadaljevati vsaj še v I. četrtletju 1971. Omeniti velja, da znaša udeležba vrednosti proizvodnje premoga v celotnem dohodku podjetja okoli 83 %.

Od investicij, ki služijo proizvodnji premoga, je potrebno na prvem mestu omeniti izgradnjo, poskusno ter redno obratovanje nove težko tekočinske separacije. To se je zaradi podaljšanja izvajanja in večjega obsega gradbenih del, zavleklo v jesen in pravzaprav šele z decembrom pričnemo z rednim obratovanjem nove separacije. Drug pomemben objekt je toplarna pri opekarni v Trbovljah, ki naj na eni strani daje toplotno energijo sušilnici surove opeke, na drugi strani pa oskrbuje s toploto bližnje stanovanjske hiše in v perspektivi tudi druge objekte.

Ob tem seveda ne moremo prezreti del v zvezi s preurejevanjem delavnice v Hrastniku, kamnoloma v Trbovljah ter jamskih in zunanjih investicij, ki so dale pomembne proizvodne rezultate v zadnjih mesecih letošnjega leta v obratu Kotredež. Poleg naštetih je bilo opravljenih še mnogo drugih del, od projektov do raznih analiz rentabilnosti, organizacije in podobno.

Obrat za specialna rudarska dela je s svojim celotnim dohodkom že bistveno prisoten v celotnem dohodku podjetja, saj znaša njegova udeležba 11 %. V letu 1970 je imela ta delovna enota svoja gradbišča v Nikšiču, Idriji, deloma v Crni, v cementarni Trbovlje, izvajala pa v glavnem tudi vsa važnejša jamska gradbena dela pri ZPT. Še vedno izvajajo rudarsko-gradbena dela v Alžiru ter ZR Nemčiji. Iz večjega obsega del v okviru obrata za specialna rudarska dela, sledi tudi bistveno večje število zaposlenih v tej enoti. Enota dosega sorazmerno ugodno delitev dohodka in bistveno prispeva k pozitivnemu finančnemu uspehu podjetja.

GRAMAT vključuje v knjigovodskem smislu vso gradbeno dejavnost, ki pa je razdeljena na posamezne enote Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Največji obseg te dejavnosti je v Trbovljah, saj tu ustvari skoraj 75 % realizacije celotnega dohodka te dejavnosti. V Zagorju je ta dejavnost omejena na proizvodnjo gramoza v kamnolomu Borovnik, v Hrastniku na betonarno in

kamnolom, v Trbovljah pa na kamnolom, betonarno, opekarno in predvidoma v bodoče še na toplarno. Udeležba celotnega dohodka te dejavnosti znaša v celotnem dohodku podjetja okoli 3 %. Verjetno, da bo glede na obseg te dejavnosti potrebno iskati za njo primernejšo organizacijsko obliko.

Avtoprevoznitvo našega podjetja je namenjeno v glavnem kritju potreb tovornega prevoza v podjetju. V Zagorju obsega skoraj izključno prevoz premoga in jalovine, v Trbovljah prevoz lesa in gramoza, pri čemer ima Hrastnik stacioniranih zelo malo tovornih avtomobilov. V celotnem dohodku podjetja predstavlja udeležba celotnega dohodka avtoprevoznitva cca 3 %, kar seveda ne more bistveno popraviti ali pokvariti rezultata celotnega podjetja.

Od drugih dejavnosti je potrebno omeniti rudarski šolski center, ki vzgaja rudarske vajence in sodeluje tudi pri proizvodnji premoga v šolskem revirju v Trbovljah in Zagorju. V okviru te dejavnosti izvajajo celokupno izobraževanje, testiranje, štipendiranje in ostalo, česar v letu 1970 ni bilo malo.

Poleg že naštetih dejavnosti ne bi smeli pozabiti samskih domov, menz in počitniških domov, ki so svoje prispevali za dobro počutje tistih, ki so bili deležni njihovih uslug.

V podjetju obstojajo in delujejo družbeno-politične organizacije, pri čemer sta sindikat in ZK sorazmerno aktivni organizaciji, mladinska organizacija pa je nekoliko manj aktivna. Zdi se mi potrebno, da bi predvsem v ZK in sindikatu pogosteje obravnavali pomembna vprašanja stanja in perspektiv razvoja podjetja kot celote.

Na koncu se mi zdi potrebno, da omenim prizadevanja za poglob-

ljanje samoupravljanja in njegove organizacije, kar je dobilo svoj odraz v statutu, ki je bil sprejet v letošnjem letu. V sedanji organizaciji podjetja in organov upravljanja je dobil možnost sodelovanja v teh organih mnogo širši krog zaposlenih v podjetju. Rezultati te spremembe bodo vidni šele čez določen čas, ko bo spoznanje o tej možnosti med člani delovne skupnosti mnogo bolj prisotno.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Rudarska pesem

I

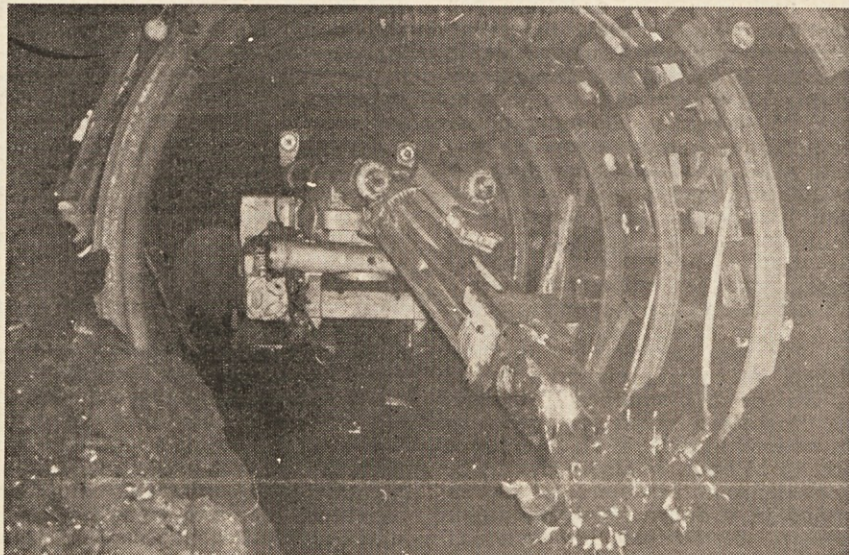
Stan rudarski bodi nam pozdravljen
stan rudarski to je naša slast
v znoju vročem in brez sončne luči
delat' svoji domovini čast.

Čez gore in doline vsem sinovom
krepko roko v pozdrav jim daj.
Naj živi nam, naj živi nam,
naj živi nam rudarski stan!

II

Ko bo naše delo dokončano
in pred nami polno svetlih rud
zamena za to nam bode dana
venec slave venčal bo naš trud.

Čez gore in doline vsem sinovom
krepko roko v pozdrav jim daj.
Naj živi nam, naj živi nam,
naj živi nam rudarski stan!

Stroj za izdelavo jamskih prog F 6-A pri delu v polju Polaj II na rudniku Trbovlje. Rudarji ga imenujejo po domače »štreakenhajer«.

Foto: Inž. Tone Bregant

Zveza komunistov o družbeno ekonomskih problemih ZPT

Sekretar konference ZK pri našem podjetju, Ludvik Zalokar, je po konferenci ZK pripravil za naše glasilo naslednji prispevek:

Konferenca ZK Zasavskih premogovnikov, ki jo sestavlja po 25 komunistov iz vseh treh rudnikov, se je sestala 3. decembra 1970. Kritično je ocenila zlasti doseganje delo organizacij ZK, kakor tudi posameznikov, položaj v katerem se nahajajo ZP in odnos družbe do premogovnikov. Na konferenci je bilo povdajeno, da so potrebne po premoğu v letošnjem letu zelo narastle, stalež zaposlenih pa se nenehno znižuje in je zato ogrožena načrtovana proizvodnja, povečane potrebe pa je nemogoče zadovoljiti. Zato je edini izhod iz te situacije, izvajanje petletnega investicijskega programa in modernizacije proizvodnega procesa. Pri izvajanju tega programa pa nastopajo težave, ker se moramo opirati le na lastne moči in bomo morali program investicij in modernizacije, uskladiti glede na finančne možnosti in sposobnosti podjetja, ker s strani družbe in bank ni pričakovati razumevanja.

Konferenca je po daljši razpravi, v kateri so sodelovali komunisti, ki so na odgovornih delovnih mestih, kakor tudi ostali člani konference, sprejela nov delovni program. Tega v celoti posređujemo vsem članom ZK in bralcem oziroma članom delovne skupnosti ZPT:

Spričo situacije, v kateri se nahaja celotno jugoslovansko gospodarstvo ter sklepov in smernic, ki jih je sprejela konferenca ZKJ, kakor tudi stanja in nadaljnje perspektive razvoja Zasavskih premogovnikov v okviru slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva, obvezuje ZK v Zasavskih premogovnikih, da skupno s celotnim kolektivom, samoupravnimi ogani ter ostalimi družbeno-političnimi organizacijami, odločno stopi v akcijo za čim hitrejšo in učinkovitejšo izvajanje investicijskega programa modernizacije proizvodnje in nadaljnega razvoja samoupravljanja v okviru intergriranega podjetja. Samo ta pot naš bo pripeljala do cilja, katerega že nekaj let skušamo doseči, istočasno po bomo prispevali svoj delež k stabilizaciji celotnega jugoslovanskega gospodarstva in podprli ukrepe, ki so že bili sprejeti in ki bodo še sledili. Da pa bo naše delo in prizadevanje res uspešno in v dobro kolektivitu Zasavskih premogovnikov, kot tudi naši samoupravni socialistični skupnosti, sprejema ZK Zasavskih premogovnikov-Trbovlje svoj akcijski program.

1. Če hoče ZK Zasavskih premogovnikov Trbovlje predstavljati idejno silo in izpolnjevati avantgardno vlogo ter biti akcijski pobudnik pri reševanju vseh družbeno političnih in gospodarskih problemov, ki se pojavljajo vsakodnevno v okviru podjetja, potem se mora njena aktivnost odločno spremeniti. Že nekaj časa, predvsem pa po integraciji, je v ZK čutili neko apatičnost in nezainteresiranost do vseh problemov, ki se pojavljajo. Če tudi upoštevamo nekatere objektivne razloge za takšno stanje, pa smo v glavnem krivi mi sami, komunisti Zasavskih premogovnikov in njihova vodstva. S takim stanjem pa moramo takoj odločno prekiniti in stopiti na pot aktivne in kreativne vloge pri reševanju problemov, ki zavirajo hitrejši gospodarski in družbeno-samoupravni razvoj Zasavskih premogovnikov. Problemov, ki nastajajo je dovolj, tako v proizvodnji, odnosu do dela, delovni disciplini, medsebojnih odnosih, odnosih med enotami, partijski disciplini itd., zato ni nobenega opravičila, da se komunisti ne bi redno sestajali, razpravljali o problemih in zavzemali enotna stališča za čim hitrejšo reševanje teh problemov. To naj bo naša prva naloga, ki je pogoj za uspešno delo in ponovno afirmacijo ZK kot avantgarde delavskega razreda. Za izvajanje tega sklepa so odgovorna vsa vodstva ZK na enotah in ZPT.

2. Do bo delo komunistov tesno povezano s hotenji in željami celotnega kolektiva, mora ZK takoj vzpodbuditi in se vključiti v delo delovnih skupin v okviru samoupravnih pravic, ki so s statutom določene. V delovnih skupinah je komunistom dana široka možnost, da se osebno angažirajo v krogu svojih sodelavcev pri izvajanju in zastopanju stališč, ko jih ima ZK do posameznih vprašanj. Tako delo ZK pa zahteva od nje, da bo o vseh problemih tekoče obravnavala in za reševanja le-teh sprejemala enotna stališča.

Za izvajanje tega sklepa so odgovorna vodstva ZK posameznih enot in vodje delovnih enot.

3. Ker je trenutno v tem času in v naslednjih mesecih najpomembnejše vprašanje, kako zagotoviti čim večjo proizvodnjo, da bi v tej konjunkturni situaciji izkoristili vse možnosti in čim bolj ugodili potrebam naših kupcev in si istočasno zagotovili potrebna sredstva, ki jih rabimo za lastno udeležbo pri izvajanju investicijskega programa in možnosti povečanja osebnih dohodkov zaposlenih, se mora ZK odločno zavzeti, da se čim hitreje od-

pravijo nekatere napake in zastoji, ki se nenehno pojavljajo v procesu proizvodnje in so bili že večkrat predmet razprave. S svojim delovanjem in vzgledom morajo komunisti vplivati na zavest celotnega kolektiva, da spozna nujnost začasnega obratovanja ob dela prostih sobotah in nedeljah dopoldne, ker nam je ta proizvodnja nujno potrebna za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, ki jih imamo do naših kupcev. Naše prizadevanje, da čim bolj ustrezemo potrebam trga in slovenskega gospodarstva, mora pozitivno vplivati na odnos republiških organov do razvoja premogovništva in upoštevati naše lastne možnosti pri izvajanju investicijskega programa modernizacije ZPT.

4. Za občutni padeč proizvodnje v tem letu je brez dvoma eden glavnih vzrokov nenormalna fluktuacija delovne sile, zaposlene v jami posebno na rudniku Zagorje. Z nobenimi ukrepi ne bomo fluktuacije zaustavili, ali celo dosegli večji priliv kot pa odliv delovne sile, ker zato ni ustrezne materialne stimulacije. Lahko pa jo z nekaterimi ukrepi ublažimo. Zato ZK podpira zadnje ukrepe osrednjega delavskega sveta ZPT o normalnem obratovanju na proizvodnji premoğa ob dela prostih sobotah in nedeljah dopoldne in način obračunavanja osebnih dohodkov v teh primerih in v tej situaciji. Na ta način je dana možnost, predvsem jamskim delavcem, da pridejo do večjih osebnih dohodkov, kar naj po predvidevanjih vpliva na zmanjšanje fluk-

Ludvik Zalokar, v funkciji predsednika odbora za zaposlovanje in izobraževanje ZPT, sicer pa sekretar konference ZK ZPT.

Foto: inž. Tone Bregant

tuacije te delovne sile. Tak način obravnavanja pa je lahko samo začasen, le-ta ne postavlja vseh članov kolektiva v enak materialni položaj pri doseganju višine osebnih dohodkov. Zato se ZK nadalje zavzema, da se po opravljeni sistemizaciji delovnih mest takoj pristopi k izdelavi novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ali pa se dopolni obstoječi z namenom, da se odpravijo nekatera nesorazmerja in da se boljše stimulirajo tista delovna mesta, ki so osnova naše proizvodnje.

5) Če bodo naša prizadevanja v naslednjih letih usmerjena predvsem k modernizaciji tehnološkega procesa v osnovni dejavnosti oziroma proizvodnji, potem nikakor ne smemo zanemariti modernizacije in napredka tudi v ostalih dejavnostih, predvsem pa v administraciji. V tem letu se nam je stalež zmanjšal približno za 350 ljudi in to predvsem jamskih delavcev. Stalež jamskih delavcev se bo še nadalje zmanjševal, zato moramo nekaj ukreniti tudi za postopno zmanjševanje staleža povsod tam, kjer so dane realne možnosti. To bo potrebno doseči z uvajanjem sodobnejšega načina dela in s strokovno sposobnejšimi kadri.

6) Ker nenehno ugotavljamo, da nam v nekaterih fazah v procesu neposredne proizvodnje, kakor tudi v ostalih vzporednih dejavnostih organizacija dela še ni na zadovoljivi višini, ali sploh ni strokovno obdelana, naj se v okviru skupnih služb ZPT organizira oddelek za organizacijo dela, ker imamo takšne kadre, vendar na neustreznih delovnih mestih. Pri izvajanju investicijskega programa modernizacije in

izvajanja nove tehnologije proizvodnje, nam bo takšna služba nujno potrebna in tudi koristna.

7) Kot osnovno vprašanje se v podjetju pojavlja vprašanje sredstev za nadaljnjo modernizacijo. Ta je dejansko osnovni pogoj nadaljnjega razvoja podjetja in izboljšanja tako finančnega stanja kot tudi osebnega standarda zaposlenih. Lastna amortizacija sicer v določeni meri omogoča modernizacijo, toda v zelo počasnem tempu, kar ne more popraviti sedanje situacije. Potrebna je namreč nitra in učinkovita finančna injekcija, ki edina lahko pospeši nadaljnjo rast produktivnosti in s tem tudi v celoti položaj podjetja in članov kolektiva.

Dosedanje akcije za pridobitev kredita, so bile usmerjene predvsem za pridobitev sredstev iz sklada za energetiko, na katera imajo po zakonu pravico tudi premogovniki, ki so neposredno povezani s termoelektrarnami. Trenutno ni podana še nobena rešitev v zvezi s kreditom iz teh sredstev, potrebno pa bo uporno vztrajati na dodelitvi teh kreditov. Sedanja situacija v energetiki daje namreč popolno podporo takšnim težnjam.

Določene tudi niso perspektive razvoja premogovništva, ker tudi ni sprejet miti srednjeročni plan. Iz teh razlogov se je potrebno prilagodjevati v celoti tržnim pogojem brez trdnejših in varnejših osnov za daljše obdobje. Takšno prilagajevanje je v tej situaciji možno največ za enoletno obdobje. Iz teh razlogov nastaja vprašanje, ali je umestno ob takšnih neznankah programirati razvoj za daljše obdobje. Šele ko bodo sprejeti in izvedeni stabilizacijski ukrepi ter sprejet

srednjeročni načrt (ter v njem podane sistemske rešitve, bomo lahko z ugotovitvijo vedeli, kakšni odnosi bodo nastali med proizvodnjo in potrošnjo posameznih virov energije.

8) Precej zagnanosti in razprav je bil deležen osnutek pravilnika o dohodku. V zadnjem času se le tu in tam pojavi zahteva, da bi ta načrt realizirali. V bistvu gre za to, da je za uveljavitev takšnih odnosov tisti, ki ustvarja dobre rezultate na vseh področjih. Manj je navdušen tisti, ki takšnih rezultatov ne ustvarja.

ZP mora v smislu enotnih stališč dati svoje mnenje o tem problemu. Če izhajamo iz potrebe po osvojitvi in uveljavitvi takšnega pravilnika, potem je potrebno v prvi vrsti vedeti, da ne morejo biti kriteriji nikoli natančni, niti ne popolnoma objektivni, posebno še, če gre pri tem za dogovarjanje, kjer je že običaj, da skuša vsak od zainteresiranih dobiti čimveč. Zato je in bo potrebno še vedno določeno izravnavanje, ki naj vendarle omogoči ustvarjanje znosnega vzdušja v enem podjetju.

Druge stvar, ki pa je izredno pomembna in predstavlja tudi osnovo za prehod na izvajanje pravilnika o delitvi dohodka, je ustvaritev enakih pogojev, iz katerih lahko sledijo mnogo bolj enotni in objektivni kriteriji. Takšnih enakih pogojev še nismo dosegli, pač pa smo na najboljši poti, da jih v krajšem razdobju dosežemo. Takšen razvoj je potrebno kritično sprejemati in ob ugotovitvi vsaj približno enakih pogojev, preiti tudi na uveljavitev pravilnika o delitvi dohodka.

Konferenca ZK ZPT

Finančno stanje po desetih mesecih poslovanja v letu 1970

Z doseženim finančnim rezultatom poslovanja ZPT do 31. 10. 1970, nikakor ne moremo biti zadovoljni. Ta ugotovitev velja predvsem za osnovno dejavnost, to je za proizvodnjo premoga s spremljajočimi dejavnostmi (delavnice in razni pomožni obrati). Kljub vsem naporom izkazujemo koncem oktobra t. l. še vedno negativni rezultat, ki se je v zadnjih dveh mesecih sicer nekoliko znižal, znaša pa še vedno 690.600 din. Podjetje kot celota izkazuje sicer pozitivni rezultat, ki pa zdaleč ne dosega načrtovane višine. Če se stanje do konca tega leta ne bo izboljšalo, moramo računati za leto 1971 s tem, da bo precej manj sredstev za sklade. Glavni razlog za negativno finančno stanje je v nedoseganju načrtovane proizvodnje.

Brez proizvodnje premoga na učnih revirjih rudarskega žolskega centra (v Trbovljah in Zagorju), smo prodali v obravnavanem raz-

Stara in nova struga potoka Kotredežca, ki jo regulirajo Zasavski premogovniki v celoti iz svojih sredstev.
Foto: Inž. Tone Bregant

dobju naslednje količine premoga:
 — iz redne proizvodnje 1,422.200 ton
 — iz zalog 32.786 ton
 Skupaj 1,454.986 ton
 Načrtovana proizvodnja za ta čas znaša 1,492.000 ton, torej proizvodne naloge po stanju koncem oktobra t. l. nismo dosegli za 69.800 ton ali za 4,7 %

Druge proizvodne dejavnosti v podjetju so zaključile poslovanje v razdobju januar-oktober pozitivno, kar je nekoliko ublažilo negativno razliko pri proizvodnji premoga. Doseganje finančnega načrta v tem obdobju v posameznih proizvodnih dejavnostih v % je naslednje:

	osnovna dejavnost	OSRD	GRAMAT	Avtopark	ZPT
celotni dohodek	102,9	101,0	97,2	98,9	102,8
materialni stroški	109,0	113,2	87,7	94,4	107,9
dohodek	99,2	95,3	109,6	114,9	99,7
obveznosti iz dohodka	112,6	66,8	192,8	156,2	107,0
dohodek za razdelitev	97,8	100,0	102,5	108,5	98,9
brutto OD	103,6	95,4	97,8	105,6	102,7
stanovanjski prispevek	110,9	92,0	89,8	102,9	108,3
brutto skladi	—	132,2	113,7	143,6	41,4

Delitev v %:

butto OD	97,1	80,1	62,8	86,2	93,7
stanovanjski prispevek	3,8	3,1	2,3	3,4	3,6
brutto skladi	0,9	16,8	34,9	10,4	2,7

Iz prednjega pregleda je razvidno, da na negativni finančni rezultat vpliva tudi povečanje materialnih stroškov in pogodbenih ter zakonskih obveznosti. Pri slednjih gre predvsem za povečanje bančnih obrestí za razne občasne premostitvene kredite, ki jih moramo najemati zaradi zelo slabega plačevanja

faktur in s tem nizkim prilivom denarja na naše žiro račune, da obdržimo likvidnost podjetja vsaj na minimumu.

Dosežena načrtovana delitev dohodka na osebne dohodke, stanovanjski prispevek in sklade pa izgleda takole (v %):

	osnovna dejavnost		OSRD		GRAMAT		Avtopark		ZPT	
	načrt.	dos.	načrt.	dos.	načrt.	dos.	načrt.	dos.	načrt.	dos.
brutto OD	91,7	97,1	83,9	80,1	66,0	62,8	88,6	86,2	90,2	93,7
stanov.										
prisp.	3,3	3,8	3,4	3,1	2,6	2,3	3,5	3,4	3,3	3,6
brutto skladi	5,0	—0,9	12,7	16,8	31,5	34,9	7,9	10,4	6,5	2,7

V zadnjem času so se nekoliko izboljšali tudi povprečni osebni do-

hodki, kar je razvidno iz naslednje primerjave po delovnih enotah in mesečnih zneskih:

Delovna enota	januar-septem.	oktober	januar-oktober
Hrastnik	1.329,31	1.516,80	1.348,06
Trbovlje	1.343,36	1.489,44	1.357,97
Zagorje	1.153,47	1.289,04	1.167,03
Skupni prevoz	1.152,08	1.283,52	1.165,82
Separacija Trbovlje	1.019,05	1.170,24	1.034,17
Separacija Zagorje	1.009,54	1.123,20	1.020,90
S R D	1.208,76	1.319,76	1.219,86
Elektro obrat	1.230,71	1.292,88	1.236,93
Delavnica Hrastnik	1.214,55	1.354,80	1.228,58
Nabavni	1.082,86	1.186,56	1.093,23
Uprava	1.388,21	1.618,80	1.411,27
Osnovna dejavnost	1.231,76	1.378,32	1.246,41
O S R D	1.487,99	1.608,48	1.500,05
Avtopark	1.260,66	1.531,20	1.287,71
GRAMAT	1.027,72	1.114,81	1.036,42
Z P T	1.240,58	1.366,08	1.253,13

Finančna likvidnost podjetja je še vedno slaba. Kljub vsem naporom in tudi precej ostrim ukrepom proti nerednim plačnikom se nam ne posreči, da bi znižali terjatve do

kupcev na razumno višino. Odprtih neplačanih faktur za dobavljen premožimo imamo približno za 26 milijonov din, kar predstavlja več kot dvomesečno vrednost proizvedene

V vseh dejavnostih, razen osnovne, dosegamo predvideno delitev dohodka in jo pri skladih še presegamo. Vendar so pa denarne vrednosti drugih dejavnosti v primerjavi z osnovno dejavnostjo zelo nizke tako, da v končnem rezultatu za podjetje načrtovane delitve ne dosegamo in to v odstotnem razmerju, še manj pa v denarnih zneskih. Za to obračunsko razdobje smo načrtovali za sklade 5,987.100 din, dosegli smo pa le 2,429.300 din ali 40,6% predvidenih sredstev.

Podjetje kot celota je doseglo v času od 1. 1. do 31. 10. 1970 naslednje vrednosti od prodajnih proizvodov in storitev:

celotni dohodek	179.000.400 din
materialni stroški	73.665.200 din
dohodek	105.335.200 din
obveznosti iz dohodka	11.239.700 din
dohodek za razdelitev	94.095.300 din
brutto osebni dohodki	88.238.200 din
stanovanjski prispevek	3.428.000 din
brutto skladi	2.429.300 din

Delitev dohodka v %:

brutto osebni dohodki	93,8
stanovanjski prispevek	3,6
brutto skladi	2,6

ga premoga. Proti nerednim plačnikom vlagamo tožbe in izvršbe, omejujemo in tudi ustavljammo dobave, zaračunavamo zamudne obresti, vendar zaradi splošne prezadolženosti gospodarskih organizacij ne pridemo na zeleno vejo. Da pa kljub temu lahko izplačujemo redno in brez zaostankov osebne dohodke ter obveznosti do dobaviteljev materiala in storitev, moramo najemati razne občasne bančne kredite, ki pa niso poceni (8 % letne obresti), kar nam po nepotrebnem povečuje poslovne stroške. Vendar pa je splošno stanje v gospodarstvu takšno, da vsi ukrepi, ki jih moramo, čeprav neradi, podvzematí napram nerednim kupcem, ne pomagajo veliko.

Računamo, da se bo finančna situacija v decembru 1970 še bolj zaostрила, ker zapadejo v odplačilo precejšnji zneski bančnih posojil, za kar pa trenutno še nimamo kritja.

Roman Turnšek

ZA KREDIT GRE

Dne 10. novembra t. l. je naš republiški poslanec tovariš Karlo Forte razpravljal na seji republiške skupščine o sredstvih, namenjenih za sanacijo premogovnikov. Njegova intervencija se je nanašala direktno na naše podjetje, zato jo v celoti objavljamo skupno z odgovorom republiškega sekretarja za finance.

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši poslanci!

V sklepih komisije na strani 2 in sicer v zadnjem odstavku, komisija tretira vprašanje financiranja izgradnje elektroenergetskih objektov in fondov, ki so se do leta 1970 zbirali iz tega naslova. Ne tretira pa vprašanje sredstev, ki so bila po določbah 8. člena zakona o zagotovitvi dopolnilnih kreditnih sredstev za dokončanje elektroenergetskih objektov namenjenih za modernizacijo premogovnikov, ki so po nekaterih informacijah znašala cca 7 mlrd. S din. Od teh 7 mlrd. S din po poročilu banke kaže, da je bilo porabljenih 4 mlrd. 200 milj. S din, medtem, ko za ostali denar ni niti v tem poročilu nobene konstatacije, niti kako se bodo ta sredstva naprej koristila. Vemo pa le, da je pred dvema leti, kljub temu, da je bil položaj premogovnikov precej težak, Izvršni svet podal predlog zakona, ki ga je takoj umaknil in sicer, da se privarčevana sredstva iz naslova sredstev, namenjenih za modernizacijo premogovnikov, uporabijo za likvidacijo EKK Velenje. Takrat smo proti takemu predlogu in taki rešitvi poslanci protestirali, zato je izvršni svet svoj predlog umaknil.

Sedaj pa nastaja naslednja situacija. V dopisu, ki ga je poslala odboru za proizvodnjo in promet sedanja ljubljanska banka, prej kreditna banka in hranilnica Ljubljana, pravi, da je 22. 3. 1968 podpisana pogodba med SR Slovenijo, ki jo je zastopal republiški sekretar za finance in kreditno banko in hranilnico Ljubljana, kot naslednico splošne gospodarske banke, o podrob-

nejši določitvi namena in načina uporabe sredstev, zbiranih po določbah republiških zakonov za financiranje energetskih objektov do leta 1970.

Glede financiranja premogovnikov je bilo v točki 1/4 te pogodbe določeno, da se iz zbranih sredstev financira modernizacija rudnika lignita Velenje in Zasavskih premogovnikov-Trbovlje, v okviru njihovih sanacijskih programov. Sredstva so bila določena v višini največ do 42 milj. din. To se pravi, pogodbo je bilo določeno drugače, kot je to zakon predvidel, ki je predvidel zbiranje sredstev za modernizacijo premogovnikov.

Iz polletnega poročila bank je razvidno, da je banka odobrila kredite in sicer Zasavskim premogovnikom v višini 600 milj., 158 tisoč po 6,5% obrestni meri in rudniku lignita Velenje 2 mlrd in 200 milj. na 13 let. Banka konstatira: z odobritvijo teh kreditov banka smatra, da je bila v celoti izpolnjena obveznost financiranja takrat izdelanih sanacijskih programov obeh premogovnikov, ker je bilo s pogodbo med banko in republiko izrecno določeno, da se sredstva uporabijo za modernizacijo v okviru sanacijskih programov.

Banka naprej konstatira (vemo tudi kakšno je stanje v premogovništvu danes), da ji je znano, da so Zasavski premogovniki Trbovlje izdelali program za nadaljnjo modernizacijo rudnika v okviru srednjeročnega programa. Pri tem pričakujemo povečanje proizvodnje rjavega premoga od 1.825.000 ton v letu 1969 na 2.020.000 ton v letu 1970.

Skupna predračunska sredstva tega programa so 3 mlrd, 700 tisoč S din, od tega prosijo kredit za 2 mlrd 300 milj. S din. Banka je program že obravnavala in zavzela stališče, da je modernizacija sicer upravičena, ne more pa odobriti zaprosenega kredita iz sredstev zbranih za energetiko, ker novi program ne predstavlja več takrat obravnavanega sanacijskega programa, ampak program modernizacije po dosedanjem srednjeročnem planu, za

kar pa sredstva, zbrana po sedanjih zakoni, niso bila predvidena.

Banka je obvestila investitorja, da je pripravljena zahtevek obravnavati v letu 1971 (zakon pa velja do leta 1970), pri čemer pa se bo seveda morala držati sprejete kreditne politike in pogojev, ki ustrezajo kvaliteti bančnih sredstev. Po vsej tej situaciji je tako: z letom 1970 ugaša zakon, s tem ugašajo tudi sredstva, ki so bila iz tega naslova zbrana. Leta 1971 naj bi se rudniki, ob že itak kritični situaciji, pojavili kot normalni kreditjemalci pri banki. Zaradi tega mislim, da je treba sredstva, ki so bila zbrana iz tega naslova, prenesti v bodoče obdobje in jih le namensko koristiti za modernizacijo premogovnikov tako, kot je zakon takrat predvidel.

Odgovor republiškega sekretarja za finance se glasi:

Tovarišu poslancu Forteju bi želel povedati, da boste v kratkem dobili celoten obračun vseh sredstev za energetiko. Namreč, takšen obračun ni mogoč med letom zaradi tega, ker prispevki po raznih teh zakonih še vedno pritekajo. Vsi ti zakoni se iztečejo ob koncu leta 1970, torej je najbolj prav, da vam celotno sliko vsega poslovanja s sredstvi za energetiko v celotnem obdobju, odkar se republika Slovenija vtikuje v to stvar, predložimo v obliki zaključnega računa, ki bo podan ločeno po vrstah sredstev. Posebej pa se bomo potrudili, da bomo obrazložili sredstva za rudarstvo, kajti ta spor med banko na eni strani in s sekretariatom za finance in premogovniki na drugi strani, poteka že cela štiri leta, torej celo mojo dobo, odkar delam pri financah, se pravzaprav ta stvar ni uspela ustrezno razčistiti.

V resnici tega ni bilo mogoče razčistiti, predvsem zaradi tega, ker so pač določene stvari grajene na predvidevanjih. Predvidevanja so pa lahko včasih bolj pesimistična, včasih pa bolj optimistična. Zato smo mišljenja, da je treba nehati s takimi pavšalnimi ocenami, da je treba pač počakati termin rednega zaključka in ob tistem rednem zaključku vas bomo izčrpno in vsestransko seznanil z vsemi dogotki, ki se tičejo sredstev za energetiko.

Od česa je odvisna stabilizacija?

Tovariš Milan Kožuh, zvezni poslanec je na vprašanja tovariša Milana Vidica za RTV pripravil 12. novembra 1970 odgovore. Tako vprašanja kakor tudi odgovori se nanašajo na stabilizacijo našega gospodarstva. Oboje posredujemo v neokrnjeni obliki tudi našim bralcem.

1. vprašanje:

Med nalogami stabilizacijskega programa, sprejetega na zadnji seji Zveznega izvršnega sveta, je pou-

darjena krepitev akumulativne in konkurenčne sposobnosti našega gospodarstva. Prvi ukrepi v zvezi s tem so že sprejeti, vendar jih naše delovne organizacije različno ocenjujejo.

Katere osnovne naloge so v zvezi s tem pred gospodarstvom v Zasavju, katerih ukrepov bi se po vašem mnenju morali lotiti delovni kolektivi na poti k postopni stabilizaciji gospodarjenja?

Odgovor:

Med bistvenimi pogoji za stabilizacijo so ukrepi za odpravo obstoječih inflacijskih pritiskov na poslovne stroške gospodarstva. Ukrepi bi naj postopoma pomagali zmanjšati obremenitev gospodarstva s prispevki in davki za splošno porabo in znižati obtok sredstev gospodarstva po obrestih in odplačilih. To pomeni, da je stabilizacija odvisna od vrste faktorjev, ki direktno pri-

tiskajo na gospodarstvo. Ni vprašanje le prekomernega porasta proračunskih potreb, zelo resno obremenitev pomenijo tudi tisti, na videz nepomembni izdatki, ki jih v raznih oblikah daje gospodarstvo izven zakonskih predpisov in to takih, ki niso opravičljivi s skrbjo za standard prebivalcev v občinah, ampak imajo povsem druge namene. Če bo uspelo v letu 1971 v celoti, ali pa vsaj delno povečati podjetjem delež na račun sedanjih bremen za 6%, bo to velik prispevek k okrepitvi podjetij in bi, četudi z manjšim porastom v prihodnjih letih, lahko mnogo doprinesli k modernizaciji proizvodnje. Menim, da so osnovne naloge v zvezi s stabilizacijo za revirsko gospodarstvo enake kot drugod. Z vsemi silami in sredstvi moramo stremeti za permanentno modernizacijo sredstev za proizvodnjo in tehnoloških postopkov, čimprej začeti z racionalnim koriščenjem delovne sile, skratka zaposlovati le tisto število delavcev, ki so za izvedbo proizvodnih nalog dejansko potrebni, osvajanje novih vrst proizvodov in radikalno opuščanje proizvodnje tehnološko zastarelih proizvodov, ki ne grede v denar. Gospodarske organizacije v Revirjih morajo v bodoče v mnogo večji meri pristopati k poslovno-

tehničnem sodelovanju oziroma dejanskemu združevanju. To pomeni realno vključevanje v sodobno organizirani gospodarski potencial, ki je sposoben vzdržati konkurenco z drupacijami tudi drugje. Tudi izboljšanje kadrovske strukture je med odločilnimi nalogami. Dosedanje vključevanje je prepočasno, šolanje novih kadrov po razpoložljivih podatkih pa ne ustreza po svoji strukturi potrebam gospodarstva.

Za konec odgovora na stavljen vprašanje menim, da ne morejo le ukrepi izven gospodarskih organizacij bistveno izboljšati sedanjega stanja, ampak da morajo k stabilizaciji doprinesiti glavni delež predvsem ukrepi in politika v gospodarstvu samem, jasno, brez notranjih intervencij katerekoli organizacije, če je posredi vprašanje racionalnosti v odnosih in čeprav je to delovna sila.

2. vprašanje:

Gospodarstvo v Zasavju bo letos izvozilo za okrog 7 milijonov dolarjev blaga. Kakšne so njegove možnosti za razširitev njegovega uveljavljanja v mednarodni delitvi dela, seveda če se bo povečala njegova konkurenčna sposobnost in če bodo novi zunanjetrgovinski predpisi bolj spodbujali podjetja k izvozu?

Odgovor:

Posamezna podjetja v Revirjih so za svoj obseg proizvodnje že sedaj pomembni izvorniki svojih proizvodov in to na tržišča s čvrstimi valutami. Za razrešitev imajo še velike možnosti Steklarna-Hrastnik, Tovarna kemičnih izdelkov-Hrastnik, Strojna tovarna-Trbovlje, Investicijski biroji-Trbovlje in Tovarna polprevodnikov Iskra-Trbovlje. Pri zadevanje bo realizirano le, če bo ustrezno gibanju cen reprodukcijskega materiala na domačem tržišču, rešeno vprašanje izvoznih stimulansov oziroma realne paritete napram valutam držav uvoznic. Kot dokaz trditve o možnostih, je v teku vrsta poslovnih dogovorjanj, pa tudi posamezni zaključki, ne le za izvoz standardnih proizvodov, pač pa tudi na področju kooperacije in za nove proizvode, ki bi jih naj proizvajala orodjarna Strojne tovarne-Trbovlje za tuje naročnike.

Jasno je, da so omenjene možnosti odvisne tudi od pogojev naštetih v odgovoru na prvo vprašanje, ker izvoz pomeni biti sodoben v tehnologiji, racionalen v stroških proizvodnje in nemoten v dobavah reprodukcijskega materiala s stabilnimi cenami.

O stabilizaciji

Tovariš Karlo Forte-Marko, poslanec republiškega zbora republiške skupščine, je pripravil za lokalno radijsko postajo Trbovlje, nekaj odgovorov na stavljen vprašanja. Zaradi aktualnosti objavljamo njegov intervju v celoti.

1. vprašanje:

Mnenje Zasavčanov o stabilizaciji

skem programu je v glavnem ugodno, kljub temu, da slišimo na terenu nekoliko zadržane izjave v zvezi z uresničevanjem prvega dela programa o stabilizaciji našega gospodarstva.

Tovariš Forte, ali bi povedali, katere so prve značilnosti stabilizacijskega programa?

Odgovor:

Mislím, da ugodno mnenje Zasavčanov o nujnosti izdelave programa za stabilizacijo našega gospodarstva, potrjuje njihovo politično podporo stališčem I. konference ZKJ, ki se je jasno izrekla o tem problemu in ocenila stanje. Ni mi potrebno posebej naglašati enotno podporo, ki jo je na konferenci-tako v oceni položaja kot o predlaganih ukrepih, ki so potrebni za dosego stabilizacije dobil predsednik Zveznega izvršnega sveta, tovariš Mitja Ribičič. Govorili so o tem, da smo v izvajanju reforme iz leta 1965 obstali na pol poti. Drugi govorijo o tem, da je potrebno rehabilitirati reformo, tretji zopet, da gremo dejansko že v tretjo reformo. Dejstvo je, da obstoječe ekonomsko stanje karakterizirajo naslednji pojavi. V letu 1970 so bili doseženi pomembni rezultati na področju povečanja proizvodnje in povečanja vseh oblik potrošnje, zaposlenosti in povečanja standarda. Medtem pa istočasno ta ugodna gibanja spremljajo izrazito negativni pojavi: notranja nestabilnost in nepovoljne tendence v plačilni bilanci s tujino. Notranja nestabilnost se izraža v visokem porastu cen in življenjskih stroškov. Torej, če bi s tem nadaljevali, bi dejansko dosegli v letu 1971 najvišjo stopnjo inflacije od osvoboditve do danes in trikrat večjo, kot jo v povprečju pričakujemo v Evropi.

S stališča neposrednih proizvajalcev je inflacija neugodna v več-

Stara in nova struga Kotredežce v Kotredežu.

Foto: Inž. Tone Bregant

stranskem pogledu. Slabi predvsem njihov ekonomski in socialni položaj, pri čemer pa vedno najhuje prizadene družine z nizkimi prejemki, zlasti v industrijskih centrih. Z inflacijo se prav tako krha ostrina reforme v gospodarstvu in rušijo z reformo postavljena razmerja. Na široko se odpira vrata porabi brez vsakega pokritja.

Našel sem zelo površno najosnovnejše značilnosti sedanjega nestabilnega stanja, ki je v očitnem nasprotju s cilji, ki smo si jih zastavili z reformo. Mislim, da smo si vsi edini v tem, da je nadaljevanje in reprodukcijo takšnih odnosov treba v bodoče zaustaviti.

Dovolite, da vas popravim v tem, da ne gre za uresničevanje dveh delov programa. Mislim, da so sedanji restriktivni ukrepi Zveznega izvršnega sveta (zamrznitev cen, ukrepi na področju uvoza in kreditno-monetarne politike) le začasni. Zvezni izvršni svet je potem izdelal ustrezne osnutke gospodarske politike za leto 1971, ki vključujejo tudi program stabilizacije. Pri verifikaciji tega gradiva so sodelovali tudi predstavniki republiških izvršnih svetov. Javnost je bila obveščena, da je o gradivu razpravljala ekonomski svet SR Slovenije in jih v načelu podprl. Gradivo ZIS z datumom 5. novembra smo dobili tudi poslanci, člani ustreznih skupščinskih teles, o njem razpravljali in zavzeli stališča. V razpravah je bilo jasno izraženo mnenje, da bi se težko ne strinjali s stališči, izraženimi v gradivu, prav tako je vsakdo v načelu podprl osnovna izhodišča za gospodarsko politiko v letu 1971. Če gre za zadržanost o kateri govorite, pripominjam, da ne mislim na prvi ali drugi del programa, ker je program namreč enoten, da pa je bila ta pristona le na dejstvu, da je program preveč deklarativen in premalo konkreten, ker ne precizira odgovornosti posameznih dejavnikov. Prav tako ni dana dinamika posameznih ukrepov. Od tu vzroki za zadržanost. Vsi vemo, da smo bili ob začetku in v toku izvajanja reforme načelno enotni in soglasni vendar, ko danes ocenjujemo nastali položaj, moramo ugotoviti, da smo se v konkretnih odločitvah v izvajanju reforme zelo nereformsko obnašali. Vsi se danes ob preveč načelnih programih boje reprize kasnejših menačelnih in nestabilizacijskih ukrepov in kompromisov. Globoko sem prepričan, da bo program stabilizacije edino mogoče realizirati, če bomo vsi nekaj žrtvovali. Vztrajanje na sedanjih pozicijah, na reprodukciji sedanjega stanja in potrošnje nad možnostmi, pa vodi le še v večje težave in zaplete, kar se ne odraža le na gospodarskem področju, pač pa bi imelo tudi ustrezne politične posledice.

Iz vseh teh razlogov je izvajanje stabilizacijskih ukrepov v primerjavi z letom 1965 mnogo delikatne-

je, ker za izvajanje ne bo odgovoren le Zvezni izvršni svet, temveč prav tako republike, občine in delovne organizacije. **Potrebno** bo mnogo politične odgovornosti in odločnosti, da bo na vsakem od teh nivojev sprejet in konsekvентno izvajajen ustrezen program stabilizacije in da prve težave, ki se bodo brez dvoma pojavljale, ne bodo prinesle politične malodušnosti, odstopanj od začrtanih programov in na tak način inspirirale odstop od stabilizacije.

In na kraju, ko govorimo o sedanji nestabilnosti in prekomerni porabi vsi soglašamo, da je takšna situacija politično in ekonomsko nevdružna in da je intervencija več kot nujna. To našo pripravljenost in odločnost pa bo treba stalno potrjevati tudi s konkretnimi odločitvami v vprašanih razbremenitve gospodarstva, prenosa funkcij iz federacije na republike, usklajevanja potrošnje z rastjo narodnega dohodka, osebnih dohodkov z rastjo produktivnosti, večje načrtnosti v investicijskih naložbah, nadaljnje politike cen in večjem ekonomskem vključevanju v svetovni trg.

2. vprašanje:

Tovariš poslanec, kako bodo stabilizacijski ukrepi vplivali na povezovanje med sorodnimi podjetji ali panogami in v teh integracijskih procesih iskali svojo nadaljnjo perspektivo in pogoje ter možnosti za hitrejšo modernizacijo?

Odgovor:

Zelo težko bi prognozirali, kje in kako bo med posameznimi delovnimi organizacijami ali gospodarskimi panogami zaradi stabilizacijskih ukrepov prišlo do povezanj ali integracij. Eno pa z gotovostjo lahko trdimo, da je že reforma odprla procese integracije na samoupravni osnovi. Kljub nekaterim neuspešnim integracijam, ki so bile v glavnem inspirirane od dejavnikov izven gospodarstva, smo bili priča seriji uspešnih integracij tako v jugoslovanskem, slovenskem in regionalnem okviru. Vegetacija neekonomskih odnosov, visoka konjunktura, je dovoljevala eksistenco tudi ekonomsko neopravičenim formacijam. Vse večje uveljavljanje tržnih odnosov, ki so prav tako del stabilizacijskih ukrepov, pa bo brez dvoma prisiljevalo na bolj ekonomsko obnašanje, večjo konkurenčno sposobnost in vključevanje v svetovni trg. O teh vprašanih so diskutirali tudi na konferenci ZKJ. Nekdo od diskutantov je med drugim dejal: »Veliko združevanje materialnih in človeških dejavnikov, veliko koncentriranje vseh proizvodnih faktorjev, ustvarjanje velikih integracijskih celot ni zadeva izbire. To je železni zakon sodobnega sveta, način razvoja proizvajalnih sil. Če se temu upremo, bi bilo to enako tehnološkemu samomoru. Razen tega integracija ni sama po sebi nasprotja samoupravljanju, odpira celo no-

vo možnost za njegovo razvitejšo obliko, za večje materialno in duhovno bogastvo«.

Da končam. Poleg ekonomske nujnosti, so vsekakor odločujočega pomena tudi samoupravni odnosi v integriranih formacijah. Kjer teh elementov niso dovolj upoštevali, so se prej ali slej porajale težave z ustreznimi posledicami. Tudi pri nas v Revirjih je prišlo v okviru našega, pa tudi širšega območja, do poznanih integracij: Zasavski premogovniki, Elektrarna-Elektro gospodarstvo Maribor, trboveljsko podjetje Meso in podjetje iz Zagorja, IBT — Elit in od sredine novembra še Metalija. V Zagorju: TE-VE Varnost in Energoinvest iz Sarajeva, Zlatarstvo Trbovlje in Zlatarna Celje, SVEA Zagorje in Hoja Ljubljana. Poleg fizičnih integracij moramo omeniti tudi uspešno sodelovanje zasavskih in drugih podjetij preko poslovnega združenja RUDIS, zlasti njihove skupne akcije na zunanjih tržiščih. Brez vsakega dvoma je prav tako uspešno sodelovanje in realizacija skupnih načrtov med Steklarno in podjetjem Sijaj. Vse bolj je prav tako treba pričakovati ozko poslovno sodelovanje med posameznimi gospodarskimi organizacijami na realizaciji konkretnih programov na domačem in tujem tržišču. Omenim naj poskuse med IBT in STT, kjer potekajo razgovori o skupnem vlaganju sredstev za ustanovitev skupnega obrata — orodjarne. Prav tako preko RUDIS-a potekajo razgovori s Siemensom za realizacijo določene programa v tovarni polprevodnikov Iskra, kjer naj bi sodeloval tudi IBT. Brez dvoma je teh gibanj še več in v odgovoru nisem mogel vsega zajeti. Prav gotovo pa je, čeprav sem v začetku rekel, da nerad prognoziram, da bodo ukrepi bodoče ekonomske politike prisilili tudi ostale panoge na razmišljanje o intenzivnejšem povezovanju. Tu mislim predvsem na gradbeništvo, inženjirstvo gradbenega materiala, produktivo in komercialno, vse večjo asirmacijo inženjeringov itd. Prav tako mislim, da bo ob vse večjih integracijskih tokovih trgovine in proizvodnje — primer integracije Prehrane in Emone, vse večje mreže Mercatorja in ostalih, zelo težko vztrajati na majhnih lokalnih trgovskih podjetjih. O tem pa mislim, da morajo prvenstveno razmišljati samoupravni organi in vodstva teh gospodarskih organizacij.

Vsekakor pa uspešnost integracij moramo povezovati z večjo udeležbo neposrednih proizvajalcev v dohodku na vseh ravneh in s povečanim vplivom proizvajalcev na odločitve, torej s krepitvijo samoupravnih odnosov tako znotraj delovnih organizacij, kakor tudi znotraj integracij in združenj. In končno, na realizaciji tistega dela programa stabilizacije, ki napoveduje razbremenitev gospodarstva v cilju večje reproduktivne sposobnosti.

3. vprašanje:

Tovariš Forte, kako bo vplival ukrep o stabilizaciji našega gospodarstva na potrošniška posojila?

Odgovor:

Mislím, da že iz mojih prejšnjih odgovorov lahko povzamemo, da bomo v bodoče stabilnost iskali tudi na področju omejevanja potrošnje, čeprav je jasno, da jo moramo iskati prav tako na področju povečane ponudbe. Torej, gre za vse oblike potrošnje, splošne in osebne, ki je nepokrita, odnosno smo jo pokrivali s prekomerno emisijo denarja. Brez dvoma gre za zablodo, če mislimo, da se z nekontroliranim povečanjem emisije pospešuje gospodarstvo. Posledice so znane. Med oblike nepokrite potrošnje je spadala tudi osebna potrošnja, izvirajoča iz potrošniških posojil. Nenormalno povečani promet v drobni prodaji v letošnjem letu, ne izvira samo iz teh, ampak iz celotnih gigibanj — povečanja osebnih dohodkov, kupne moči itd. Gre za povečanje denarnih prejemkov prebival-

stva v letošnjem letu, ki bodo do konca leta za tretjino večji kot so bili lansko leto.

Če se vrnem k samim potrošniškim posojilom, moram povedati, da se je njihov obseg ob začetku reforme zmanjševal. Že v letu 1968 pa se je vrnil na obseg iz leta 1964, torej na predreformsko raven. Lani je že za 18 % presegel obseg iz leta 1964. Statistični podatki za letos kažejo, da so potrošniška posojila junija letos, glede na isti mesec lani, narastla za 27 %, v mesecu septembru pa že za 30 %. Značilno pri tem je, da pri kreditiranju potrošnikov narašča zlasti udeležba gospodarskih organizacij, medtem, ko se bančno kreditiranje vse bolj zmanjšuje. Ukrepi, sprejeti v letu 1969 z namenom, da bi se obseg potrošniških posojil zmanjšal, pri tem mislim na zvišani lastni delež, so imeli torej le začasen učinek, kar je razvidno iz ponovnega porasta potrošniških kreditov letos.

V zvezi s tem bi rad opozoril še na eno stvar. Značilno za struk-

turo porabe potrošniških posojil v letošnjem letu je, da po teh posojilih številne posegajo kupci z višjimi osebnimi dohodki, kot pa množica potencialnih potrošnikov z nižjimi osebnimi prejemki. Takšna usmeritev realizacije potrošniških posojil vsebuje nevarnost spreminjanja porabe posojil v korist dražjega in luksuznega blaga. Torej tak način porabe deluje izrazito enostransko.

Nedavni restriktivni ukrepi zvezne vlade na tem področju (zmanjševanje zneska potrošniškega posojila in zvišanje lastnega deleža posojilojemalcev), nedvomno ne bodo povzročili bistvenih sprememb v strukturi porabe teh posojil, četudi je mogoče pričakovati, da se bo v prvi fazi zmanjšal njihov obseg. Prav zato so restriktivni ukrepi, ki jih je predpisal Zvezni izvršni svet lahko samo začasni, ker bi njihovo zadrževanje imelo posledice, o katerih sem govoril. Mislim namreč na enostransko porabo potrošniških posojil.

Zaključna dela na novi TT separaciji

Vsi vemo, da smo z novo TT separacijo v Trbovljah začeli poizkusno obratovati že 22. septembra t. l.

Z zaključnimi deli smo morali zelo hiteti, ker je bil dogovorjen s firmo Venot-PIC prihod monterja-inženirja, ki je preveril opravljena montažna dela in prisostvoval poizkusnemu obratovanju separacije, ki je trajalo tri tedne.

Zelo smo bili veseli, da je separacija pričela takoj v redu obratovati in da ni bilo težav, zaradi katerih bi morali menjati tehnologijo separiranja oziroma izvesti taka popravila, ki bi ogrožala njeno obratovanje.

TT separacija je obratovala do 24. oktobra t. l. Njeno obratovanje smo pa začasno ustavili, da bi napravili potrebne popravke napak, ki so se pokazale med poizkusnim obratovanjem.

Dodatno smo morali dograditi še povezavo bunkerja B z A-B postajo na stari separaciji, da bomo lahko nemoteno odpremljali deputatni premog tudi iz nove separacije. Teh del namreč preje nismo mogli opaziti, ker so bili vsi profesionisti stalno zaposleni na novi separaciji, istočasno smo montirali zvrčališče za jalovino pri jašku 3, pripravljali zahodno deponijo za izpraznjevanje (povečane dobave prahu TET) in izvajali nujno potrebna remontna dela na stari separaciji.

Pri poizkusnem obratovanju smo prišli do naslednjih ugotovitev: — v zvrčališču A je večkrat nepravilno delovala sprožilna naprava zvrčalca,

- iztek (naklon) praznih vozičkov od dvizne mize do poševne spodnje verige je bil premajhen,
- zagonski moment elektro motorja za pogon gumijastega transportnega traku izpod zvrčalca A do bunkerja za rovni premog, je bil prevelik (potrebna menjava motorja),
- dozator pod bunkerjem za rovni premog je dajal pri odprtem bunkerju prevelike količine premoga (posebno neugodno, če je bil rovni premog droben), povečati potrebno gnano jermenico,
- dograditi je bilo potrebno dodatne zaščitne naprave v drobilnici za rovni premog,
- v TT separaciji smo imeli težave z vodo (zelo nizek vodostaj Save),
- v stari separaciji miso bile dograjene dodatne črpalke,
- predklasirna resonančna sita so bila občasno preobremenjena z drobižem, ki je odhajal v Drewboy-e,

- pri zelo glinastem rovnem premogu se je stabilizirala suspenzija in je bilo težko obdržati specifično težo tekočine na željeni višini,
- zavoljo večjih količin gline se je nekajkrat zabil drobilec za zrasle produkte,
- pojavile so se občasne napake v delu rekuperatorjev (večje količine dispergirane gline in drobna zrna premoga v suspenziji),
- pri nenadnem izpadu električnega toka sta blokirala Drewboy-a in črpalke za suspenzijo,
- pri odvozu jalovine smo morali popraviti nekatere pomanjkljivosti in ojačati bunkerski zapirrač.

Stroje smo zaganjali s posamičnimi vklopi, enako tudi ustavljali. To nam je povzročalo precej težav, ker telefonijska ni delovala v redu.

Rezultati, do seženi v času poizkusnega obratovanja so bili pa naslednji:

Vzorec od 25. 9. 1970	kosi kocke	orek	grah	zdrob	V. P.	jalov.
Vlaga celokupno	20,10	20,85	20,70	21,90	23,22	20,77
Pepel	7,65	8,45	8,32	9,25	13,95	38,45
Gorljive snovi	72,25	70,70	70,98	68,85	62,83	40,78
Spod. kal. vrednost s Fe 63,4	4581	4482	4500	4365	3983	2580
					1350	

Podobne analize so bile v nekaterih primerih še boljše, v drugih slabše, na splošno pa se drže v mejah 4000 kcal in so izravnane od kosa do zdroba, kar je na vsak način velik uspeh, če primerjamo analize prodajnega premoga iz stare sepa-

racije. Za ilustracijo navajam polletni povpreček pepela za l. 1970

	kosi kocke	oreh	grah	zdrob
pepel %	10,00	14,63	16,17	17,25
				16,92

Razlike so torej očitne in govore v prid novi TT separaciji.

Ker imamo na žalost takšno odkopno metodo, ki dopušča sicer velike storitve, kar je zavoljo pomanjkanja rudarjev zelo pozitivno, se pa po drugi strani ta odkopna metoda negativno odraža na samo separiranje, ker ne dopušča selektivnega odkopavanja boljšega in slabšega rovnega premoga. Že na širokem čelu se krovniške portije pomešajo s premogom. Taka mešanica potuje skozi presipne jaške in se naklada v vozičke. Ker pa je specifična teža naših krovnin v mejah delilne specifične teže tekočine, je velika verjetnost, da bomo še večkrat imeli med prodajnim premogom krovniško z nizko specifično težo in višjim % pepela in nevsčnosti pri naših kupcih. (Nujni ukrepi v jami). Da bi odpravili to bistveno hibo, bomo nastavili specifično težo suspenzije na 1,45 (sedaj 1,48) in temu primerno pregradili denzimeter pri prvem Drewboy-u.

Izračunali smo tudi porabo magnetita, ki se porabi na 1 tono rovnega premoga, ki vstopa v TT proces. Ta je znašala 340-350 gr/ton, kar je občutno pod garancijo, ki jo je dala firma Venot-PIC.

Jalovine smo dobili v času poizkusnega obratovanja iz TT separacije povprečno dnevno 146 voz/dan, iz drobilnice za rovni premog pa 45 voz/dan.

Vse težave in uspehe sem opisal zato, da bo lažje razumeti, kaj vse je potrebno predvideti, upoštevati, dopolniti in popraviti, da bomo z rezultati separacije zadovoljni.

Po ustavitvi TT separacije smo imeli s predstavniki RUDIS-a več sestankov, kako in do kdaj odpraviti pomanjkljivosti in usposobiti TT separacijo za delo z avtomatiko.

Dela na zvrčališču za jalovino so v glavnem končana, potrebno je le še dokončati elektrifikacijo.

Dela, ki so bila opravljena in so še v teku na TT separaciji, so v glavnem naslednja:

Zvrčališče A:

- ureditev izteka praznih vozičkov na poševno verigo,
- nastavitev blokirne naprave na zvrčalcu,
- izdelava poda v območju, kjer spenjamo prazne vozičke.

Bunker za rovni premog:

- zmanjšanje hitrosti dozatorja pod bunkerjem za rovni premog,
- povečanje ročice na ploskem bunkerskem zapiraju,
- montiranje črpalke pod bunkerjem za rovni premog.

Drobnilnica za komercialni premog:

- vgraditi obložno pločevino v presipe,
- vgraditev začasne zavese pri zbiralni mizi.

TT separacija:

- predklasirna resonančna sita — ponizanje vodne prhe in vgraditev prečnih pragov,
- vgraditev črpalke med rezervoar in prhe na predklasirnih sitih, povečanje vodnega pritiska,
- vgraditev obložne pločevine v bunker za separacijsko jalovino,
- izdelava podesta za lažje čiščenje odcejevalnih sit,
- popravilo cevododa za dotok vode v drobilec vmesnih produktov,
- naprava zapornih koles na ventilih v vseh treh rezervoarjih za notranje mešanje suspenzije,
- vgraditev prelivne prhe pri Binder situ — 107,
- premontiranje mreže na Binder sitih,
- popravilo vibracijskih dodajalcev na nakladišču.

Stara separacija:

- temeljito popravilo usedlinskih strojev za fino zmo in suvalna-odcejevalna sita,

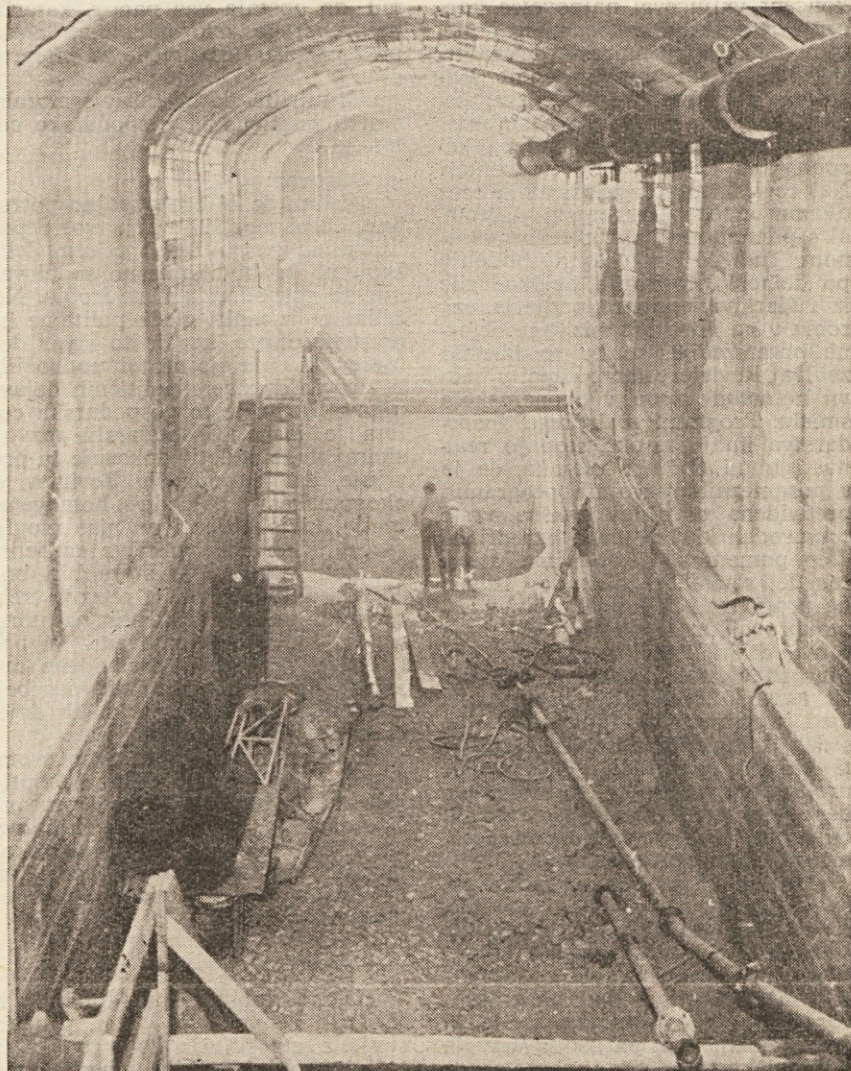
- obnova členkastega traka za zdrob,
- popravilo tlačnega cevododa pri črpalki št. 5.

Poleg navedenih del je nujno čimprej urediti in preizkusiti kotlarno in ogrevalne elemente v TT separaciji. Ta dela bi morala biti končana že aprila meseca t. l., so se pa zavoljo raznih težav pri izvajalcu del »Klimi«, zavlekla do sedaj. Jasno je, da TT separacija brez ogrevanja ne more obratovati.

Urediti je potrebno tudi vse elektroinstalacije na avtomatske vklope iz komandnega pulta, izvzet bo le blok težke tekočine, da bi s tem preprečili razne nevsčnosti v procesu, predvsem za blokiranje Drewboy-jev.

Predvidoma naj bi bila vsa opisana dela dokončana do 14. decembra t. l. in TT separacija ponovno spuščena v normalno obratovanje.

Mirko Mlakar, dipl. inž. rud.

Nakladalna hala — sortirnica nad bunkerji za lapor in apnenec pri cementarni Trbovlje.
Foto: Inž. Tone Bregant

Aktualnosti v revirjih

Sredi novembra t. l. je pripravil tovariš Milan Kožuh za lokalno radijsko postajo Trbovlje, nekaj odgovorov na stavljenja vprašanja. Nanašajo se v glavnem na bodoči razvoj Revirjev, zaposlovanje, sodelovanje in drugo. Našim bralcem posredujemo njegova mnenja v celoti, ker so vedno, posebno pa še sedaj, aktualna.

1. vprašanje:

V Sloveniji so planirani policentri, med katerimi Zasavje ni en policer, čeprav je v preteklosti predstavljal in še tudi zdaj predstavlja močan ekonomski potencial. Program, ki so si ga zastavila podjetja v Zasavju je ambiciozen. Memimo, da lahko tvori celoto.

Ali mislite, da se bo Zasavje s svojim programom posameznih tovarn lahko vključilo v slovenski koncept?

Odgovor:

V odgovoru na vprašanje postavljam vprašanje: ali bo slovenski koncept vključeval najnovejše koncepte revirskega gospodarstva? Menim, da. Revirji upravičeno zahtevajo, da se jih obravnava kot policer v republiškem načrtu, čeprav sem zase prepričan nasprotno, da je to dejansko zaokrožena gospodarska enota oziroma center. Naš revirski center predstavlja brez dvoma močan ekonomski potencial s pomembnim vsakoletnim vzponom. Tudi če bo nastopilo obdobje po delnem prelivanju delovne sile iz rudarstva v druga podjetja oziroma v na novo organizirane delovne organizacije, se bo to izvršilo znotraj Revirjev, kar pomeni v bistvu nemoten vzpon v ekonomskem smislu. Programi revirskega gospodarstva imajo visoko stopnjo realnosti in ni občutna napaka, če je v posameznih razvojnih programih predvidena osvojitve takšne vrste proizvoda, ki bo težko izvedljiva. Zelo pomembno je, da ima pretežen del revirskih kolektivov izdelane programe, da so jih njihovi samoupravni organi že osvojili, to se pravi, da v Revirjih vemo kaj želimo in v katero smer se naj giblje razvoj. Četudi bi v katerem izmed programov razvoja tovarn, po sedanjih kapacitetah morali opustiti kakšno načrtovano osvojitve v proizvodnji, ne bo to pomenilo nobene težave za doseg zastavljenih ciljev, pa tudi ne v razvoju posameznih delovnih organizacij.

Menim, da bi bilo potrebno pri sestavljanju slovenskega srednjeročnega načrta razčistiti programe z revirskimi gospodarskimi organizacijami, še prav posebej pa razčistiti mesto in vlogo premogovnikov, vprašanje njihove modernizacije, ki je neodložljivo in pa usodo razvoja termoelektrarne ter energetskega potenciala reke Save, ki je na področju Revirjev neizkoriščen.

Prepričan sem, da se bo revirsko gospodarstvo brez težav vključilo v naše načrte za krepitev izvoza, ker ima za to že sedaj solidne osnove in temu prilagojeno razvojno politiko.

Pri tem sem prepričan, da bodo gospodarske organizacije v Revirjih odpravile eno svojih velikih slabosti z izjemo rudnikov in sicer, da bi povsod, kjer so realne možnosti, premagale odpor proti združevanju in povezovanju to je po potrebah sodobno organiziranega tržnega gospodarstva, usmerjenega k dolgoročnim ciljem. S tem prilagajanjem bi se konfrontirali v sodobno organiziranimi ekonomskimi grupacijami doma in v svetu.

2. vprašanje:

Zasavje je razdeljeno na tri občine, čeprav predstavlja prostorsko zelo majhno področje. Poizkusi integracij, razen Zasavskih premogovnikov, niso dali rezultatov kljub temu, da obstaja več panog, katerih dejavnost je zelo podobna, lahko bi dejali, kar ustvarjena za integracijo.

Ali mislite, da bi Zasavje moralo tvoriti politično in gospodarsko celoto?

Odgovor:

Mislim, da ni brezpogojno potrebno, da bi morali Revirji tvoriti politično in gospodarsko celoto. Zelo koristno pa bi bilo tesno sodelovanje na gospodarskem področju. Ne želim se izjasniti glede politične in upravne celote, ker je to stvar delavcev, ki delujejo na teh področjih in drugih družbeno-političnih dejavnikov. Da pa je to gospodarska celota je jasno. Gospodarski razvoj skoraj dveh stoletij dokazuje in potrjuje, da je področje Revirjev v ekonomskem pogledu homogena regija, ki jo objektivno niso mogle razcepiti nobene politične razdelitve. Zato mislim, da mora biti bodoči srednjeročni načrt razvoja treh revirskih občin usklajen in da mora računati z vsemi osnovami, ki pogojujejo realizacijo predvidene organizacije novih kapacitet, posebej s stališča in možnosti, ki jih daje razpoložljivi kader vseh vrst.

V revirjih moramo z dogovorom doseči obliko sodelovanja vseh prizadetih, da bo rast gospodarstva usklajena ne glede na teritorialno razdelitev. Revirji naj bodo ekonomsko enotni vsaj na področju načrtovanja in realizacije v gospodarskih panogah.

3. vprašanje:

Brezposelnost je predstavljala v Revirjih že velik problem, vendar se je z zaposlitvijo delovne sile v tujini problem omilil, obenem pa se je precej povečala kupna moč prebivalstva.

Se predvidevajo spremembe v zakonodaji na tem področju?

Odgovor:

Odliv in zaposlitev delovne sile v tujini je bil začasen rezultat stanja v zaposlovanju v letih 1964-1965, pa tudi pozneje. Sedanja situacija je taka, da se del zaposlenih v inozemstvu lahko že zaposluje doma. Poleg tega so delovne organizacije pripravile in še pripravljajo delovna mesta za tiste člane kolektiva, ki se vračajo za stalno domov, vendar so take možnosti ustvarljive le tam, kjer je bilo zaposlovanje v inozemstvu osnovano na medsebojnih pogodbah naših in tujih podjetij in kjer obstaja delovni odnos z domačim delovnim kolektivom. Glede na veliko število delavcev v tujini, ki niso odšli tja preko svojih delovnih kolektivov, je omenjena možnost za celoto skoraj nepomembna, za delavce iz delovnih kolektivov v Revirjih pa je odločilna, ker jim je zagotovljeno delo v domačih kolektivih. Te probleme delno rešuje tudi predvidena sprememba v zakonodaji, ki bodo verjetno sprejete že v tem letu. Problem s spremembo v zakonodaji ne bo v celoti rešen, ker se nanaša le na člane delovnih kolektivov, ki pošiljajo svoje delavce na delo v svoja ali skupna delovišča v tujini. Ti bodo lahko še nadalje tako postopali, če bodo izpolnjevali pogoje:

- da je bil delavec prej v delovnem razmerju vsaj 3 mesece,
- da ima delavec status poslovnega delavca oziroma, da uveljavlja svoje pravice iz dela in po delu po domačih predpisih in splošnih aktih delovne organizacije, s katerimi morajo biti zagotovljeni enaki življenjski in delovni pogoji, kot jih imajo na istem delovnem mestu delavci v tuji državi in da delovna organizacija krije vse družbene obveznosti v državi ter da je samoupravljanje v skladu z delovnimi in poslovnimi pogoji v tujini. Verjetno bo stavljen še posebej pogoj, da bo morala imeti delovna organizacija, ki bo imela deataširane delavce, soglasje republiškega zavoda za zaposlovanje.

4. vprašanje:

Ni nam še uspelo, da bi uredili odnose med panogami, zato se nekatere čutijo zastavljene.

Ali obstoja program, kjer je predviden način »subvencioniranje« (investicije, olajšave ali podobno) za izenačenje pogojev zaposlenih v gospodarstvu?

Odgovor:

To je eno izmed vprašanj, ki jih, kolikor je meni znano, v nobenem izmed obstoječih družbenih redov niso uspeli še dokončno rešiti, razen mogoče tam, kjer je vprašanje dejanske osebne svobode in demokracije zelo vprašljivo. Imamo vr-

sto olajšav ali pa če hočete subvencioniranj posameznih gospodarskih vej, s poizkusi delne izenačitve pogojev zaposlenih v gospodarstvu. Tu mislim oprostitev davka na osnovna sredstva, črtanje zveznega prispevka na osebne dohodke (jasno je, da lahko temu sledijo tudi enaki republiški in občinski ukrepi), dalje so razne olajšave v okviru posameznih občin, toda to so pač olajšave fiskalnega značaja. Trenutno mi ni poznano, da bi kje v Ju-

goslaviji uporabljali princip izenačevanja s subvencijami ali premijami na proizvedeno enoto proizvoda. Prav gotovo pomeni uporaba prvih dveh ukrepov tudi diskriminacijo med kolektivi, ki se bore za storilnost in racionalnost zaposlovanja delovne sile. Poleg tega obstaja Sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij, namenjen podjetjem, ki zaidejo v gospodarske težave, oziroma morajo brezpogojno modernizirati proizvodni proces. Lahko re-

čem, da nekaj takih načinov, ki so programsko predvideni obstaja, kar pa ne more v celoti rešiti problema. Torej obstaja glavna skrb na kolektivih, da si organizirajo takšno samoupravno in strokovno vodstvo, ki je v koraku z zahtevami tržišča po novih proizvodnih in tehnoloških rešitvah, ki skrbi za kontinuirano modernizacijo in kadrovske izpopolnitve, skratka, ki deluje skladno in se prilagaja zahtevam tržnega gospodarstva.

Usmeritev OSRD na mehanizacijo

Osnovna dejavnost obrata za specialna rudarska dela je izdelovanje jamskih prog, jaškov in večjih jamskih prostorov ter prebijanje in permanizacija. Za to dejavnost potrebuje obrat za specialna rudarska dela posebno izvežbane rudarje, tehniško osebje in sodobno opremo.

Na področju investicijske izgradnje rudnikov vlada vedno večja komjunktura, posebno še zato, ker se v zadnjem času vključujejo v izgradnjo zopet tudi premogovniki. Poleg tega pa tudi druga industrija vse bolj uporablja podzemeljske poti za transport ter podzemeljske prostore za nekatere industrijske naprave. Obrat za specialna rudarska dela pa se doslej sploh še ni vključil v izredno razširjeno gradnjo tunelov pri hidroelektrarnah, cestah in železnicah. Dela za obrat za specialna rudarska dela je bilo, ga je in ga bo še lep čas več kot dovolj.

Dejavnost obrata za specialna rudarska dela pa se kljub temu v zadnjih letih bistveno ni širila. Vzrok je v tem, ker obrat za specialna rudarska dela za to ni kadrovsko, niti tehnično dovolj opremljen.

Obrat za specialna rudarska dela se je doslej le kadrovsko konsolidiral in pridobil toliko strokovnjakov, da za silo obvlada sedanji obseg del. Isto velja tudi za ostalo moštvo. Prav tako smo z dobavljeno mehanizacijo v zadnjih letih zakrpali najnujnejše potrebe, ki pa že za sedanji obseg del še zdaleč ne zadostujejo. O posodobljenju opreme ne moremo govoriti. Iz tega sledi, da je obrat prišel do tiste točke, ko se lahko usmeri na pot solidnega obrata za specialna rudarska dela in se razvije v sodobno in rentabilnejšo enoto ZPT ali pa obstane in počasi, vendar za gotovo »skrahira«.

Kaj govori v prid obeh variant?

Za nadaljnji razvoj govore naslednje točke:

- 1) obilica dela doma in v svetu,
- 2) dokazana rentabilnost poslovanja,
- 3) specializiran kader in moštvo, sposobno modernizirati sedanji način dela in sprejeti nove metode dela,

- 4) nova specializirana oprema, ki jo je obrat za specialna rudarska dela že osvojil in z njo dosega zadovoljive uspehe,
- 5) obstoj RUDIS-a, ki se lahko še bolj angažira za ta dela doma in v inozemstvu le, če lahko računa z uslugami obrata, ki je sposoben dela ne le prevzeti, temveč tudi izvesti,
- 6) perspektivna možnost prehoda rudarske tradicije v revirjih iz premogovništva v rudarsko-gradbeno dejavnost.

Proti nadaljnemu razvoju obrata za specialna rudarska dela pa govori naslednje:

- 1) nujnost čimvečjega angažiranja obrata za specialna rudarska dela izven revirjev pa tudi izven Slovenije, ker je doma vedno manj denarja za investicije v rudarstvu, s čemer se povečuje riziko,
- 2) težave pri doseganju stalne rentabilnosti poslovanja, ker inflacijska gibanja najbolj negativno vplivajo na ceno tovrstnih del. Znano je, da investitorji neradi pristajajo na kakršnokoli, še tako upravičeno zvišanje cen izvajalcem del,
- 3) odklonilna stališča vodstev ostalih delovnih enot do jačanja obrata za specialna rudarska dela, z ustreznimi sodelavci,
- 4) visoki stroški za nabavo res sodobne opreme in politika vodstva ZPT, ki v tem pogledu ocenjuje obrat za specialna rudarska dela kot stransko dejavnost in ga pri nabavi opreme postavlja za osnovno dejavnost,
- 5) preusmeritev RUDIS-a na bolj atraktivne dejavnosti, kot je rudarsko-gradbeno dejavnost,
- 6) težnje v Sloveniji, da se čimprej in čim temeljiteje opravi z vsem kar diši po premogarstvu, kot neperspektivni panogi v visoko razviti slovenski družbi politikov, znanstvenikov, bančnikov, trgovcev, obrtnikov in gostincev.

Že bežna primerjava razlogov, ki govore v prid razvoja obrata za specialna rudarska dela ali proti njegovemu razvoju pokaže, da so

osnove za nadaljnji razvoj obrata za specialna rudarska dela tehtnejše in posebno za ZPT, kljub sedanji konjunkturi v premogovništvu, še vedno privlačne.

O delovnih uspehih, ki jih je dosegel obrat za specialna rudarska dela pričajo številni rudarski objekti po vsej Jugoslaviji. Treba je vedeti, da je bil še pred petimi leti obrat za specialna rudarska dela edino tovrstno podjetje v Jugoslaviji in ni bilo težko dobiti naročila, ne glede na sposobnost in opremo. Objekti so bili zgrajeni z najprimitivnejšo opremo, saj je bila vrednost osnovnih sredstev obrata za specialna rudarska dela pred šestimi leti reci in piši 189,500,000 S din, danes pa znaša 467,580,000 S din, kar je še vedno zelo, zelo reвно, kar znaša skoraj polovica tega vrednost stanovanjskih, industrijskih in upravnih stavb. Danes pa brez sodobne opreme ni več mogoče delati, pa ne le zaradi konkurenčnosti, temveč tudi zato, da olajšamo rudarju delo, obenem pa omogočamo dosegati napredek v skladu z razvojem, ki ga je deležno vse gospodarstvo.

Po drugi strani pa je obrat za specialna rudarska dela v vsem času svojega obstoja imel pri realizaciji 20 milijard S din, 1 milijardo S din ostanka dohodka in s tem bistveno pomagal podjetju pri premagovanju krize, ki je tako kot ostali premogovniki doživljamo v zadnjem desetletju in v veliki meri opravičil svoj obstoj. Ni prav, da se ob dejavnosti obrata za specialna rudarska dela nekateri pri ZPT spominjajo samo njegovih težav v letih 1967 in 1968, pač pa naj bi upoštevali tudi dobre čase in lepe uspehe v Varešu, Boru, Trepči in Sasi. Le tako bo razumevanje za nadaljnji razvoj obrata za specialna rudarska dela imelo močnejšo podporo tako v vodstvu ZPT, kot tudi med kolektivi rudnikov. Razvoj je odvisen od skupnih naporov vseh zaposlenih pri ZPT s ciljem, da bi dosegli boljše življenje rudarja v revirjih, pa naj bo ta zaposlen v katerikoli delovni enoti Zasavskih premogovnikov.

Srečko Klenovšek, dipl. inž. rud.

Doseganje in poraba amortizacije v letu 1970

Predvidevanja, da bomo z dokončevanjem investicijskih del po sanacijskem programu, rabili večja sredstva za razne podražitve in s programom nepredvidena dela, so se uresničila. V devetih mesecih leta 1970 smo porabili 3,762.000 din več amortizacijskih sredstev, kot

1. doseženo		15,604.600 din
2. porabljen za:		
a) redno zamenjavo	15,318.700	
b) udeležba pri sanacijskem kreditu	2,096.000	
c) plačane anuitete	1,951.900	19,366.600 din
3. razlika-več porabljen		3,762.000 din

Navedeni zneski porabljene amortizacije se nanašajo le na obračunane investicijske stroške, ne pa na dejansko plačane. Ti pa znašajo še približno 2 milijona din več in predstavljajo razne plačane avanse za inozemsko opremo, izločena sredstva za kreditiranje investicije in podobno. Večja potreba po denarju iz amortizacije je razvidna tudi iz tega, da smo imeli koncem januarja za 1,060.000 din več ustvarjene amortizacije kot porabljene, koncem marca je padel višek sredstev na 428.000 din, v aprilu pa je bil porabljeni znesek že višji od doseženega in sicer za 356.000 din. Do danes je nastal na 3,762.000 din.

Po delovnih enotah pa je bila amortizacija dosežena in porabljena takole:

Rudnik Hrastnik	Din
doseženo	3,839.100
porabljen:	
— zamenjava	1,419.700
— sanacija	149.900
— anuitete	172.200
manj porabljen	1,741.800
	2,097.300

pa smo jih v tem letu ustvarili. Prihranek proste amortizacije iz preteklih let ni zadoščal v celoti za kritje porabljenega denarja, zaradi tega smo prisiljeni angažirati za to kritje obratna sredstva, kar pa seveda negativno vpliva na finančno likvidnost podjetja.

V času od 1. 1. do 31. 10. 1970 se je amortizacija gibala takole:

Rudnik Trbovlje	Din
doseženo	3,044.600
porabljen:	
— zamenjava	1,566.600
— sanacija	—
— anuitete	172.200
manj porabljen	1,738.800
	1,305.800

Rudnik Zagorje	Din
doseženo	4,382.400
porabljen:	
— zamenjava	6,475.400
— anuitete	1,208.000
več porabljen	7,683.400
	3,301.000

Separacija	Din
doseženo	2,355.100
porabljen:	
— zamenjava	3,971.100
— sanacija	1,946.100
več porabljen	5,917.200
	3,562.100

Elektro-strojni obrat	Din
doseženo	167.200
porabljen:	
— manj porabljen	65.500
	101.700

Druge enote v osnovni dejavnosti	Din
— žaga	44.500
— laboratorij	14.900
— uprava	144.200
— prejete zakup.	238.200
porabljen:	441.800
— žaga	3.000
— laboratorij	3.800
— uprava	388.100
manj porabljen	394.900
	46.900

Za opremo, ki ne služi le enemu obratu oziroma enoti, temveč je bila nabavljena za vse uporabnike v podjetju, smo porabili nadaljnjih 1.149.800 din.

Obrat za specialna rudarska dela, GRAMAT in avtopark kažejo sicer manjšo porabo amortizacije kot so jo dosegli, vendar se za te enote financira nabava opreme in izvajanje investicijskih del iz odobrenih kreditov banke in dobaviteljev (oprema za Nikšič, toplarna, kamnolom Trbovlje). V teh treh dejavnostih je gibanje amortizacije naslednje:

doseženo	Din
— obrat za specialna rudarska dela	615.100
— GRAMAT	329.000
— avtopark	430.300
porabljen	1,374.400
— obrat za specialna rudarska dela	204.700
— GRAMAT	282.500
— avtopark	188.000
manj porabljen	675.200
	699.200

Rudarski šolski center, menze in počitniški domovi formirajo lastno amortizacijo in jo porabijo za osnovna sredstva, katerih nabavo odobri za vsak primer posebej osrednji delavski svet. Dosežena sredstva zadoščajo.

Roman Turnšek

Bodoča odpiranja na rudniku Hrastnik

Z dvoetažno odkopno metodo, pri kateri moramo računati s precejšnjimi izgubami koristne substance, poteka odkopavanje odkopnih etaž v globino relativno hitro. V bodoče se iz ekonomskih razlogov ne smemo več zadovoljiti s skladiščnimi višinami obzorij 60 m ali celo 30 m, ampak bo potrebno te višine povečati na 100, 150 m, kot je to že primer v jami Dol. Povečanje višin je med drugim potrebno tudi zaradi pravočasnega odpiranja. Tudi tehnologijo odpiranja bo potrebno občutno spremeniti, da bi skrajšali čas odpiralnih del in znižali sedanje visoke stroške.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev odpiralnih del v vseh jamah nismo izvajali po načrtu. Tudi

raziskovalna dela, ki so za smotno projektiranje in odpiranje nujno potrebna, niso potekala v takem obsegu, kot je bilo predvideno, iz istih razlogov.

V letu 1971 bo nujno potrebno izvesti vsa tista zakasnenja odpiralna dela, ki so nujno potrebna za kontinuirano proizvodnjo v naslednjih letih.

V jami Dol bo zadnje odkopno polje Srednjega sektorja (C-polje) odkopano že v prvi polovici leta 1973. Zato bo že prihodnje leto potrebno pričeti z odpiranjem pod koto 250. Pri tem bodo mastale določene težave, ker je sedanje izvozno obzorje na koti 250, odprto v krovlini le cca 30 m južno od sloja. Izdelati bomo morali cca 540 m

izvoznega vpadnika (do kote 84-t. j. VII. obzorje jame Hrastnik) v litotamnijskih apnencih. Na tej koti bo potrebno razviti obzorje vsaj do zadnjega odkopnega polja v C-polju in ga povezati z jamo Hrastnik. S to povezavo bosta odprta v jami Dol oba sektorja: Zahodni in Srednji sektor. Če bomo z eventualnimi raziskovalnimi deli ugotovili ugodne zaloge premoga v Vzhodnem sektorju, ki meji na jamo Brezno rudnika Laško, bo potrebno izdelati detaljne študije in projekte za odpiranje in odkopavanje na tem območju, če se bodo pokazale možnosti vključitve tega sektorja za proizvodnjo premoga jame Dol.

V jami Hrastnik bo potrebno v prvi fazi razviti obzorje na VII. ob-

zoru do Talnega sklada v dolžini 450 m in to že v letu 1971. Talni sklad smo morali zaradi neodprtga VII. obzorja odpreti provizorično z namenom, da si zagotovimo kontinuirano proizvodnjo v letu 1971. Proizvodnja iz navedenega provizorično odprtega odkopnega polja, bo zahtevala večjo transportno mehanizacijo, s tem pa veliko doslednost pri vzdrževanju in veliko številno zaposlenih pri transportu, ki je že sedaj rakasta rana v vseh naših jamah. V drugi fazi bo potrebno odpreti VII. obzorje še naprej proti vzhodu, t. j. do Kotnega polja. Proga v talnini na VII. obzorju, bomo izdelali s strojem za napredovanje prog. Ta stroj bo dobavljen rudniku Hrastnik v začetku januarja 1971, zato računamo, da bo VII. obzorje odprto v aprilu 1971.

Ker je kapaciteta jaškov v vseh jamah omejena, bomo v letu 1971 pristopili h gradnji 650 m dolgega transportnega vpadnika iz dolske

proge (kota 250) do VII. obzorja. Vpadnik bo lociran v bližini Kotnega polja ter bo potekal v dolomitu. Po zaključku navedenih odpiralnih del jame Hrastnik, bo mogoče povečati sedanjo proizvodnjo premoga.

V jami Ojstro se odkopne etaže zaradi krajšanja smerne dolžine sloja Zapadnega polja hitro približujejo V. obzorju. Ker je Javor sloj od kote 180 m navzdol še neodkopen, bo potrebno pristopiti k pospešenemu odpiranju tega sloja. Odpiranje Javor sloja je pogojeno z izdelavo zveze Ojstro-Terezija II. polje. Proga proti Terezija II. polju na V. obzorju jame Ojstro, je zaradi vdora vode in mulja začasno zaprta. Za navedeno zvezo je izdelanih več variant. V vsakem primeru bo nujno potrebno izdelati v bližini novega transportnega vpadnika Ojstro-Terezija II. polje, presipni in zračilni jašek v Javor Sloju, ki bo povezan s III. obzorjem (kota 180). Odkopavanje premo-

vega sloja Javor bo le delno podaljšalo življenjsko dobo odkopavanja jame Ojstro do V. obzorja. Zato bo nujno treba pristopiti vsaj v letu 1972 k odpiranju novega obzorja kote 20. Navedeno obzorje bomo odprli s podaljškom transportnega vpadnika Terezija II. polje — V. obzorje in s podaljškom zračilnega in oskrbovalnega vpadnika v Javor sloju, Zvezna — V. obzorje.

Za izvedbo vseh naštetih odpiralnih del bodo potrebna precejšnja finančna sredstva. Omenjam, da bo potrebno nabaviti sodobno opremo za hitrejšo in cenejšo izdelavo investicijskih objektov v jamah.

Vsa navedena odpiralna dela, predvsem pa transportni vpadnik v jami Hrastnik in v jami Ojstro ter povezava jame Dol z jamo Hrastnik, bodo ugodno vplivala na povečanje proizvodnje, storitev in končno, kar je namen, na znižanje proizvodnih stroškov.

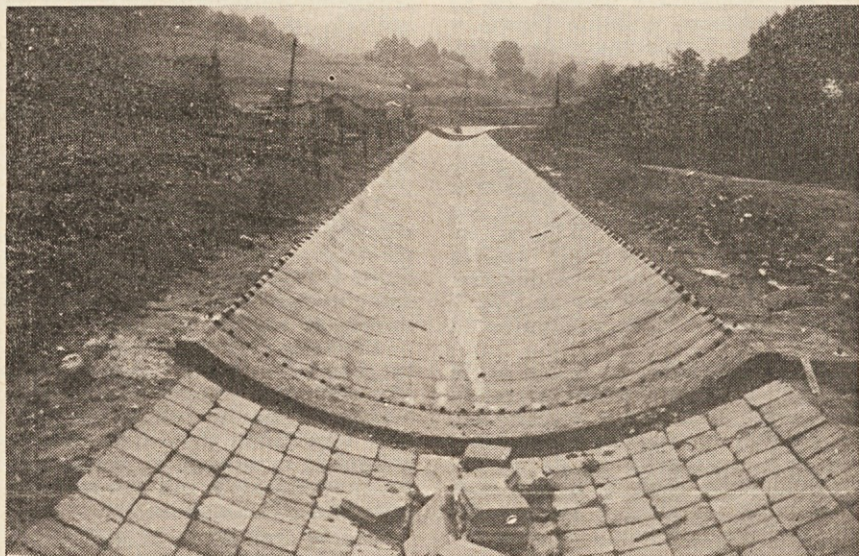
Alojz Paučnik, dipl. inž. rud.

Problematika obrata Dol

V jami Dol odkopavamo premog v Srednjem sektorju, ki je razen C-polja odprto do kote 250. Premogovni sloj je močno tektonsko porušeni in je razvit v obliki ozkih, podolgovatih leč, ki hitro menjajo obliko tako po smeri, kot po padu sloja. Debelina slojišča varira od nekaj cm do 15 m, pad pa ima 80° — 90° proti severu. Os kadanje slojišča se razprostira v smeri vzhod — zahod. Osnovo premogove kadanje tvorijo triadni apneneci in dolomiti. Sam premogovni sloj pa je na severni strani ostro omejen s tanko plastjo mastne talnine, kateri sledijo pseudoziljski skladi, na južni strani pa je krovčina, ki je sestavljena iz precej kompaktnega cementnega laporja in ji sledi litavski apnenec. Slojišče je po smeri razcepljeno in imamo tako posamezne leče, ki jih od vzhoda proti zahodu imenujemo D, A, B in C-polje. D-polje je že odkopano med koto 403 in 250, odkopavanje A-polja pa bo končano v mesecu marcu leta 1971. Pred tem bomo pričeli z odkopavanjem B-polja, kjer bodo pripravljene prve tri etaže. Smerna dolžina sloja na prvih treh etažah bo cca 75 m, višina etaž 8 m, širina pa cca 6 m. Nadaljnje nižje etaže pa bodo imele predvidoma smerno dolžino sloja 150 m. Posamezna polja med koto 250 in 403 so odprta s presipnimi jaški, ki so vezani na obstoječe prečne zračne proge na koti 403. Presipni jaški so izdelani v krovčini, kajti izkušnje so pokazale, da so jaški izdelani v tako tankem premogovnem sloju, kot je na obratu Dol, podvrženi velikim

pritiskom. Celo krajši jaški v premo-
 gu, ki so povezovali posamezne etaže, so zahtevali precej vzdrževalnih del. Otežkočene so bile tako pohodne, kakor tudi transportne poti. Investicijski stroški jaškov, izdelanih v krovčini so sicer precej večji, vendar pa so zaradi manjših vzdrževalnih del v končni fazi cenejši. Omenjeni jaški, ki morajo biti vezani na obstoječe prečnice na koti 403, so lahko zelo ekscentrično locirani in sicer zaradi premalo raziskanega sloja. Ta primer smo imeli v A-polju, verjetno pa se bo

isti primer ponovil tudi v B-polju. V A-polju je bil sloj premaknjen pretežno vzhodno od jaška, v B-polju pa že prve ugotovitve kažejo, da se je sloj pomaknil proti zahodu. Posledica tega je, da bo eno odkopno krilo relativno dolgo, drugo pa zelo kratko, kar neugodno vpliva na pripravljajna dela. Casovno se namreč podaljšajo pripravljajna dela in za daljšo dobo se veže železno ločno podporje, ki je istočasno izpostavljena večjim deformacijam. Prav tako takšne dolge smerne proge potrebujejo precejš-

Del izgotovljene nove struge potoka Katredežca v Zagorju. Na jalovinski podlagi so položeni betonski kvadri, po površini teh kvadrov pa je položena gumijasta ponjava.

Foto: Inž. Tone Bregant

nje vzdrževanje, kar zmanjšuje že tako majhno število ljudi na odkopih. Dolge smerne proge, ki so lahko celo na dolžini 20 m lomljene zaradi spremembe smeri sloja, pa zahtevajo precejšnjo transportno mehanizacijo in istočasno večje število ljudi, ki jih je treba namestiti kot čuvaje. Smerne proge, ki se izdelujejo v glavnem po premožu na posameznih etažah, so odprte s TH-ločnim podporjem. Pri izdelavi smernih prog je treba paziti tudi, da so izdelane bliže krovlini, ker so pritiski ob talnini še dosti večji. Težavo predstavljajo tudi križišča, kjer so postavljeni stroji transporterjev. Ta križišča morajo biti podgrajena s TH-podporjem večjega profila, zaradi pomanjkanja tega podporja pa jih podgrajujemo celo v lesu. Posledica je, da so križišča zaradi velikih pritiskov potrebna večjih vzdrževanj. Odkopavanje poteka po dvoetažni odkopni metodi, odkopi so podgrajeni s kompletnim železnim podporjem. Kot transportna mehanizacija služijo na odkopih EVT-20 za odvoz do presipnega jaška pa EVT-60 in EVT-120. Zaradi ugodne lege premogovega sloja (pad sloja je jug-sever, kot

80 — 90°), je pridobivanje premoža iz nadkopnega dela zelo ugodno. Višina nadkopnega dela znaša cca 5 m, ki pa jo bo verjetno treba povečati na 7 m. Večji problem predstavlja obzorna izvozna proga na koti 250, ki je izdelana le cca 20 — 30 m južno od premogovega sloja v krovlini. Ta neugodna lokacija je bila izbrana v času, ko je bil obrat Dol predviden za likvidacijo. Omenjena izvozna proga zahteva občutna vzdrževalna dela, stalna popravila tirov, kar neugodno vpliva na pravočasen dovoz in odvoz vozičkov. Problem je toliko večji, ker bo otežkočeno odpiranje jame pod koto 250 in v tej zvezi tudi odkopavanje pod omenjeno koto. Odkopavalna dela pod koto 250 bo potrebno pričeti izvajati že v letu 1971, saj bo C polje kot zadnja premogova leča, to je odkopno polje Srednjega sektorja, odkopano do kote 250 že v prvi polovici leta 1973. Pred pričetkom odkopavanja pod koto 250 pa bo potrebno izdelati elaborat o opustitvi vseh zunanjih obratnih zgradb in o dokončni povezavi jame Dol z ostalima jama-rudnika Hrastnik. Pri izdelavi

elaborata bo treba upoštevati naslednje:

- 1) preskrbo jame s komprimiranim zrakom in električno energijo,
- 2) prevoz moštva do delovišč po zvezni progi, ki jo bo potrebno vsaj po dolžini obnoviti (predvsem spodnji ustroj),
- 3) opustitev glavnega skladišča razstrelilnih sredstev narekuje izdelavo pomožnega jamskega skladišča,
- 4) z opustitvijo kopalnice in lamparne na Dolu bo treba povečati kopalnico in lamparno v Hrastniku.

Z večjim poudarkom na raziskovalna dela in smotrnim projektiranjem odpiralnih del pod koto 250, bo možno izvesti odpiralna dela pod omenjenim obzorjem v taki obliki in obsegu, da bo možen dvig proizvodnje od sedanjih 350 ton/dan na 400 do 450 ton/dan. Za tako povečanje proizvodnje pa je nujno potrebno, da se poveča število zaposlenih. Sedanji nizek stalež zaposlenih, je že zdaj več kot minimalen. Povečana proizvodnja pa bi občutno znižala proizvodne stroške na tem obratu.

Adolf Kovač, dipl. inž. rud.

Zdravstveno stanje in odsotnost z dela

Sporedno z vsemi posledicami, ki jih je zaradi neizpolnjevanja osnovnih pogojev sprožil prehod na 42 urni delovni teden, se je pojavila tudi težava z avlo pomanjkanju delovne sile, ki je nastala v poletnih mesecih, delno zaradi večjega načrtovanega števila letnih dopustov pa tudi zaradi povečanja odsotnosti z dela zaradi bolezni.

Odsotnost z dela je v poletnih mesecih predvsem v dnevih po nedeljah dosegala tak procent, da so nastale občasno občutne izgube v proizvodnji. Kakor vemo, da zlo nikdar ne pride samo, je rezultatu take situacije sledil tudi manjši osebni dohodek. S tem je bil pa ustvarjen povod za nadaljnje zniževanje števila zaposlenih, ki je migriralo v podjetju z boljšim zaslužkom. Celoten stalež se je pri ZPT-ju napram letu 1969 znižal za 5 %, pri čemer je največje znižanje staleža sledilo na enotah osnovne dejavnosti in sicer v Hrastniku za 7 %, v Trbovljah za 9 % in v Zagorju za 13,5 %.

Povsem razumljivo je, da se je pri tako občutnem znižanju staleža zaposlenih predvsem v proizvodnji, še posebej odražal vsak nenormalen dvig fluktuacije in, da so postavljali upravičena vprašanja službi varstva pri delu v zvezi z neugodnimi in odsotnosti z dela zaradi obolenj.

Kakor lahko v zvezi z neugodnimi, katere služba varstva pri delu posamično analizira in z ugotavlja-

njem vzrokov ter primernimi ukrepi, vpliva na stalno izboljševanje zaščite in varnosti,» ter s tem na zmanjševanje neugodnosti, tako nam je v sedanjih situaciji, pri sedanjem obsegu delovanja službe varstva pri delu, popolnoma nemogoče vsaj delno učinkovito vplivati na zmanjšanje tistih izgubljenih dni, ki jih povzročajo bolezni.

V ilustracijo navajamo pregled števila neugodnosti od opravljenih delavnikov »delavniki na neugodo (pogostnost)«.

leto	1965	1966	1967	1968	1969	1970
za neugode	726	758	868	1167	1206	1200
za bolane				188	173	175

Iz navedenega pokazalca (pogostnosti) je razvidno, da v odvisnosti z opravljenimi delavniki neugode od l. 1965 stalno in občutno upadajo, dočim obolenja stagnirajo oziroma so rahlo v porastu.

Poročila o vzrokih neugodnosti so bila objavljena v eni prejšnjih števil »Srečno«, zato je namen tega članka seznaniti člane kolektiva le o izgubljenih delavnih dnevih zaradi bolezni in o vzrokih, ki včasih tudi po prečišljeni krivdi zavarovanca povečujejo fluktuacijo.

Omenili smo že, da je število obolenj od leta 1968 rahlo v porastu in je doseglo v l. 1968 število 7088 obolenj, v letu 1969 — 7461 in v l. 1970 vključno z mesecem septem-

brom 4965 obolenj. Povprečno zbolil vsak član pri ZPT dvakrat v 18. mesecih.

Pri tem moramo takoj poudariti, da so ta obolenja dokaj različne narave. 15,4 % vseh obolenj odpade na neugode pri delu, na poškodbe izven dela (doma) pa kar 16,6 % vseh obolenj. Temu procentu ustrezajo za l. 1969 naslednji izgubljeni dnevi:

za neugode pri delu	29.499 dni
za neugode izven dela	21.600 dni

Na vse ostale bolezni odpade 52.110 izgubljenih dni v letu 1969 in to predvsem za obolenja, ki se pojavljajo v skoraj enakih odstotkih že dolgo vrsto let.

Največ naših članov zbolijo zaradi infekcij dihalnih organov in sicer 11,1 % od vseh bolezni, vendar pa doba zdravljenja traja le do 8 dni. Na drugem mestu z 8,5 % so obolenja pokostnice, kosti in sklepov, 4,9 % obolenj odpade na bolezni žilodca, požiralnika in dvanajsternika. Ker je doba zdravljenja za ta obolenja približno 27 dni, zavzema ta bolezen najvišji procent med izgubljenimi delovnimi dnevi. Zaskrbljujoče so tudi nevroze in druge duševne motnje, ki so zastopane s 3,5 % in doba zdravljenja 35 dni. Omeniti moramo še infekcije kože in podkožja (4,1 %, 14 dni zdravljenja) ter razna revmatična obolenja s 3,1 % izgubljenih skupnih delovnih dni zaradi bolezni.

Služba varstva pri delu se je z namenom, da je ukrepala v okviru

možnosti, posvetovala z zdravnikom medicine dela, kjer je dobila naslednja priporočila:

- glivična obolenja povzročajo glivice, katerim izredno godi vlaga. Če hočete ta obolenja odpraviti, zamenjajte gumijasto obutev in odstranite vlago na delovnih prostorih;
- pogoj za zdravje prebavnega trakta je zdrava in raznovrstna hrana. V jami ni priporočljivo piti vodo;
- duševne motnje imajo tako širok izvor, da jih tu ni mogoče obravnavati.

Kaj smo lahko v okviru svojih možnosti storili? Ze iz priporočila se vidi, da tu niso na mestu zgolj simptomatični ukrepi, temveč bi bilo potrebno izvesti širšo akcijo, predvsem z urejevanjem delovnih pogojev, standarda, in sploh s preusmeritvijo človekove miselnosti in odnosa do dela.

Skoraj nemogoče je, da bi vse rudarje opremili z usnjeno obutvijo. Mnogo truda je bilo vložena v poizkus, da bi rudarjem na delovišča pripravili toplo malico. Prejemajo pa vsi jamski delavci razen enote Hrastnik čaj v neomejeni količini. Zaščitna cepljenja proti gripji izvajamo vsako leto.

Da bi se zdravstveno stanje čla-

nov našega kolektiva popravilo v bližnji bodočnosti, realno ne moremo pričakovati. Lahko pa vendar znižamo število izostalih zaradi boleznin, če količkaj prevzgojimo odnos do varstva pri kakršnem koli delu in občutek pripadnosti h kolektivu.

Omenili smo visok procent nezgod, ki se pripetijo doma in nesorazmeren porast boleznin v poletnih mesecih. Brez dvoma obe navedbi potrjujeta dejstvo, da se pretežno število članov kolektiva ukvarja doma z delom v mnogo slabših pogojih kot so v jami in da zaradi utrujenosti na rednem delu povečujejo tudi obratne nezgode. Tu predvsem prednjači rudnik Zagorje. V prvem polletju 1970 se je kar 1,5 % celotnega staleža poškodovalo doma, v jami pa le 0,6 %. V Hrastniku je obratno. V jami se je poškodovalo 1,6 %, doma pa le 0,8 % vsega staleža, (v Trbovljah doma 0,8 %, na delu 0,9 %). Tudi povečanje boleznin v poletnih mesecih, ima svoj pečat. Ko smo letos na prigrivanje tehničnih vodijam, le imenovali komisije za pregled bolnikov na domu, so od 11. obiskanih bolnikov našli doma le enega. Ne želimo tu ponovno obnavljati krivde prizadetih, če smo že pri kontroli pogledali mimo pravlilnika SVD, niti obravnavati vseh

tistih bolezenskih primerov, ki so bili povzročeni v prekipanju vroče krvi in za katere je davek zopet plačalo podjetje. Pri tem tudi ne smemo izključno kriviti vseh tistih, ki so ob splošni kampanji domačih del, iskali luknjo za proste dni pri zdravnikih, še posebno takrat, ko so se ti v ambulantah menjali. Povsem svojevrstno je bilo tudi iskiranje zdravstvene zaščite in prizadevanja odsotnosti z dela pri zdravnikih izven naših ambulant.

Naj bo že krivda kakršnakoli povedali smo jo z namenom, da pokažemo vzroke neupravičenih porastov bolezenskih izostankov z dela in da jih skušamo v bodoče odpraviti.

Sredstva, ki jih daje naše podjetje za varstvo pri delu, niso majhna. Samo v desetih mesecih letošnjega leta smo porabili 2,118.386,60 din, samo za zaščitna sredstva pa 732.047,65 din. Vsa ta sredstva porabimo v okviru zakona in predpisov. Težko je pričakovati, da bi jih glede na ustvarjen dohodek lahko povečali. Zato tem bolj izstopa potreba po osebnem varstvu tudi doma, predvsem pa zavesti, da je škoda, katero smo povzročili podjetju z neupravičenim iskanjem zdravstvene zaščite, v samoupravni družbi tudi kanček osebne morale.

Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Delo samoupravnih organov

Osrednji delavski svet in kolektivni izvršilni organi-odbori, so imeli od prve polovice oktobra pa do druge polovice decembra 1970 večje število zasedanj oziroma sej, na katerih so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

1. Na 8. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, 27. oktobra:

- Krajevni skupnosti Klej je odobril 20 delovnih ur za buldožerjem za dograditev ceste Čebine-Vrhe, v zvezi z dostopom do počitniškega doma ZPT na Partizanskem vrhu,
- Alojzu Trobišu iz Hrastnika je odobril prodajo 300 m² zemljišča po določeni ceni,
- Ludviku Karnerju iz Zagorja je dobrih izplačilo enkratne odškodnine za uničene kulture in ostalo, v zvezi z gradnjo ceste II. reda v Kisovcu,
- odobril je zamenjavo zemljišča v izmeri 105 m² z Alojzem Kovačičem iz Trbovelj,
- odobril je odkup zemljiške parcele last Vinka Bajcerja iz Zagorja, v izmeri 3516 m² v Lokah zaradi škode po rudarjenju,
- odobril je prenos pravice uporabe dveh gradbenih parcel v Potoški vasi na občino Zagorje za Kržišnika Ernesta in Lukmana

Maksa iz Zagorja, po določeni ceni,

- razpravljal in sklepal je še o šestih drugih vlogah, katere je deloma rešil ugodno, nekaj pa jih je zavrnil,
- odobril je naslednja službena potovanja:
 - a) Srečku Klenovšku, dipl. inž. rud., direktorju OSRD in Janku Laporniku, oec., direktorju komercialne sektorja, za tri dni v ČSSR zaradi opreme za izdelavo penelnega podporja ter sodelovanja OSRD pri izvajanju investicijskih del v ČSSR,
 - b) Rudolfu Šikovcu, dipl. inž. rud., vodji razvojnega oddelka, Ivanu Bergerju, dipl. inž. rud., obratovodji na rudniku Trbovlje in Adolfu Polaku, strojnemu tehniku na elektrostrojnem obratu, za en dan v Avstrijo k firmi Alpine-Montangesellschaft zaradi ugotovitve možnosti uporabe različnih vrst rezil za stroj F 6-A,
- pripravil je predlog za sklepanje na osrednjem delavskem svetu za obračunavanje nagrad članom reševalnih, sanitetnih in gasilskih ekip na rudnikih ZPT,
- na predlog komercialnega sektorja je odobril v skladu s pravlilnikom o oblikovanju cen splo-

šne prodajne pogoje za kupce premoga za leto 1971,

- odobril je, da podjetje prispeva 30.000,00 din kot delež za sklad iniciativnega odbora za ustanovitev konzorcija za gradnjo savskih elektrarn za kritje pripravljalnih stroškov oziroma tehnične dokumentacije,
- imenoval je komisije za popis osnovnih sredstev, sredstev skupne porabe in drobnega inventarja v uporabi, prav tako je imenoval tudi komisije za popis blaga in sredstev,
- potrdil je finančni obračun, t. j. doseganje in delitev dohodka vseh dejavnosti v podjetju za čas od 1. 1. do 30. 9. 1970,
- pripravil je predlog za osrednji delavski svet o uvedbi posebnega dodatka za delo na proizvodnji premoga ob dela prostih sobotah,
- vodstva vseh treh rudnikov so prejela naročilo, da morajo izvesti zbere delovnih skupnosti v enotah s sodelovanjem predstavnikov družbeno-političnih organizacij in vodstva ZPT, tem sestankom naj sledijo tudi sestanki z delovnimi skupinami in sestanek z nadzorno-tehničnim osebjem, kolektiv mora biti pre-

ko teh seznanjen z vso problematiko, ki se pojavlja v posameznih enotah in v podjetju, z namenom, da bi dosegali čim boljše proizvodne rezultate,

- sklenil je, da bo podjetje od 1. novembra dalje obratovalo na proizvodnji premoga ob dela prostih sobotah tritretjinsko, da bi na ta način zadovoljili naročnike in potrošnike ter izboljšali finančni položaj podjetja,
- potrdil je poročilo o koriščenju amortizacije v prvih devetih mesecih t. l. in poročilo o izvajanju investicijskih del,
- seznanil se je s poročilom vodje revizijskega oddelka ZK o izvajanju in obsegu pogodbenih del, odkar je bil uveden 42-urni delovni teden. Nato je odbor sprejel na znanje še poročilo tega oddelka o ugotovljenih kršitvah določil pravilnika o delitvi osebnih dohodkov,

2. Na 10. zasedanju osrednjega delavskega sveta, 4. novembra:

— po podanem poročilu o izvajanju sklepov, ki jih je sprejel osrednji delavski svet na prejšnjem zasedanju, so navzoči razpravljali o disciplini članov ODS zaradi občasne manjše udeležbe na zasedanjih, o magrajevanju za delo ob dela prostih sobotah, o problematiki visokega porasta izostalih zaradi bolezni ter o poslovanju stanovanjskih podjetij v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju.

— na podlagi predloga strokovne komisije je osrednji delavski svet sprejel popravek akordnega cenika osnovne dejavnosti, ki je del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in sicer z veljavnostjo od 1. novembra t. l. Po tem popravku so bile popravljene in usklajene akordne cene zvišane za 40% in izravnane so bila neskladnja v akordnih cenah za nekatera posamezna dela zavoljo sprememb pogojev dela in sprememb tehnoloških postopkov. Ob tej priliki je osrednji delavski svet sprejel načelno stališče, da morajo delovne enote obvezno ob vsakih spremembah tehnologije in modernizacije proizvodnega procesa, predlagati spremembe akordnih cen zaradi spremenjenih pogojev dela.

— potrdil je poročilo s primerjalnimi podatki, ki so se nanašali na izvajanje elaborata o integraciji rudnika Zagorje z rudnikom Trbovlje-Hrastnik v januarju 1968. Ugotovil je, da zaradi velikih sprememb v samoupravnem, organizacijskem in ekonomskem sistemu elaborat o integraciji v bodoče ne bo mogel biti osnova za primerjavo doseganja gospodarskih uspehov v podjetju,

— na znanje sprejel poročilo vodje revizijskega oddelka o ugotovljenih nepravilnostih pri izvajanju določil pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Sklenil je, da mora revizijski oddelak o ugotovljenih nepravilnostih takoj ukrepati, dodatna magrajevanja v primeru potrebe

predlagajo delovne enote, odobrava pa jih osrednji delavski svet, odobril je spremembo člena 28 tega pravilnika, ki se odslej glasi: v primeru, če član delovne skupnosti, ki je fizični ali tehnični delavec v proizvodnji, začasno opravlja delo, ali je stalno premeščen na drugo mesto z višjo obračunsko osnovo, ima pravico do osebnega dohodka po tem delovnem mestu,

— potrdil je poročilo o črpanju amortizacije in o poteku investicijskih del v prvih devetih mesecih t. l.,

— sprejel je predlog, da z veljavnostjo od 1. novembra t. l. dalje obračunavajo delovne enote tistim članom delovne skupnosti, ki bodo ob dela prostih sobotah na delu, zaslužek, povišan za 25%, izdana so bila podrobna navodila,

— odobril je 26.205,00 din za cepljenje članov delovne skupnosti proti gripi,

— sprejel je spremembo določil pravilnika o obračunavanju nagrad članom reševalnih, gasilskih in sanitetnih ekip pri ZPT, ki je sestavni del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov,

— soglašal je s spremembo razvrstitve delovnih mest na obratu GRAMAT rudnika Trbovlje. Po tem sklepu so bila tri delovna mesta ukinjena, štiri delovna mesta pa uvedena z drugačnim obsegom del,

— odobril je uvedbo novega delovnega mesta »vodja avtoparka«,

— sprejel je spremembo člena 23 ustanovne pogodbe poslovnega združenja energetike SRS,

— sklenil je, da bo s takojšnjo veljavnostjo podjetje pričelo obratovati enotretjinsko tudi ob nedeljah na proizvodnji premoga zaradi izredne konjunktore na tržišču;

3. Na 5. seji odbora za zaposlovanje in izobraževanje, 23. novembra:

— soglašal je s finančnim načrtom za izobraževanje v letu 1971. Ob tej priliki je rudarski šolski center dobil nalogo, da v določeni obliki izdelata finančni načrt za prihodnje leto; k posameznim postavkam finančnega načrta mora izdelati tudi primerjalno analizo in posamezne postavke utemeljiti,

— na znanje je sprejel poročilo o štipendistih, študijski pomoči in šolninah,

— soglašal je s predlogom novega načina obračunavanja predavateljskega dela honorarnih predavateljev v rudarskem šolskem centru, tega mora potrditi še osrednji delavski svet,

— pripravil je nekaj predlogov v zvezi z rudarskim šolskim centrom za sklepanje na osrednjem delavskem svetu,

— odobril je eno štipendijo za študij rudarstva na Univerzi v Ljubljani, dve prošnji pa je zavrnil,

— nadalje je obravnaval še vloge za zaposlovanje, od teh je rešil le eno ugodno, ostale pa je zavrnil,

— na znanje je sprejel odpoved delovnega razmerja tovariša Štefana Mozerja, dipl. inž. rud., direktorja rudnika Zagorje s tem, da mu odpovedni rok poteče z 31. januarjem 1971, vendar le v primeru, če bo pravočasno izvedena primopredaja;

4. Na 9. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, 24. novembra:

— odobril je objavo oglasa v posebnem biltenu, ki bo izšel ob gradnji spomenika NOB v Cerknem-nove osnovne šole, za vrednost 2.500,00 din,

— v imenu podjetja je prevzel pokroviteljstvo ob proslavi 90-letnice obstoja industrijske gasilske čete

Člani odbora za zaposlovanje in izobraževanje ZPT na seji.

Foto: Inž. Tone Bregant

pri rudniku Trbovlje ZPT, ki bo v letu 1971,

— na znanje je sprejel priporočilo zborov občinske skupščine Hrastnik, o gospodarjenju v letu 1970,

— odobril je v skladu z določili pravilnika o delitvi osebnih dohodkov način poslovitve in določil višino nagrade tovaršem, ki so šli v pokoj v zadnjem razdobju,

— odobril je odkup celotnega posestva Alojza Zadobovška, Ojstro 24-Trbovlje, zaradi škode po rudarjenju,

— odobril je v sklad za elementarne nesreče enkratni prispevek v višini 10.000,00 din iz sklada skupne porabe, namensko za pomoč prizadetemu prebivalstvu ob elementarni nesreči v Vzhodnem Pakistanu,

— odobril je službeno potovanje v inozemstvo in sicer: Dragu Borišku, dipl. inž. rud. iz obrata za specialna rudarska dela, v Francijo za 7 dni zaradi ogleda višanja jaškov s stroji Alimak, Rudolfu Šikovcu, dipl. inž. rud., Mirku Mlakarju, dipl. inž. rud. in Metodu Molovrhu, dipl. inž. rud. za 3 dni v Zahodno Nemčijo, zaradi ogleda jamske rudarske in separacijske strojne opreme na rudniku Peissenberg, Jožetu Zorčiču, inž., in Janku Laporniku, oec., za 2 dni v Avstrijo zaradi dogovarjanja o izvažanju premoga in zaradi nabave dodatnega stroja za prodiranje prog,

— sprejel je stališče, da je naše podjetje avtomatično prenehalo bi-

ti član poslovnega združenja Papirles s 1. januarjem 1970, ko je bil ukinjen oddelek za nabavo lesa,

— potrdil je poročilo o doseganju proizvodnih rezultatov v prvih desetih mesecih t. l. in sklenil, da se zaradi težkega finančnega položaja podjetja takoj omeji črpanje amortizacijskih sredstev z ukinitvijo tistih del, ki niso vezana neposredno na proizvodni proces, sklenil je, da je treba takoj podvzeti akcijo za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti na novi separaciji tako, da bo najkasneje 15. decembra 1970 sposobna redno obratovati,

— potrdil je finančni obračun za vse dejavnosti v podjetju za desetmesečno razdobje t. l.,

— sprejel je načelno soglasje k osnovam za proizvodni načrt za leto 1971, ki temelji na kadrovske strukturi zaposlenih in proizvodnih zmogljivostih,

— pooblastil je glavnega direktorja, da odloči o pripravi programa za spremembo organizacije zunanjih in stranskih dejavnosti,

5. Na 11. zasedanju osrednjega delavskega sveta, 10. decembra:

— odobril je novo višino terenskega dodatka v višini 12,50 din/dan za delavce na gradbišču obrata za specialna rudarska dela v Idriji,

— Francu Krmelju iz rudnika Hrastnik je odobril izplačevanje nadomestila osebnega dohodka po členu 30 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov,

— odobril je spremembo pravilnika o nagrajevanju učencev rudarskega šolskega centra ter merila za nagrajevanje inštruktorjev rudarskega šolskega centra, z določitvijo novih honorarjev za šolske ure,

— sprejel je dopolnitev predmeta poslovanja v statutu podjetja z naslednjim določilom »ter projektiranje in revizija rudarskih projektov«,

— sprejel je načelno soglasje, da socialne službe delovnih enot rudnikov Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, pri urejanju zaposlovanj za delovne invalide ZPT izven podjetja, lahko posredujejo pri zdročnih stanovanjskih komisijah ZPT za ureditev stanovanjskih problemov,

— imenoval je razpisno komisijo za prosto vodilno delovno mesto direktorja rudnika Zagorje ZPT,

— odobril je sredstva za noveletno obdaritev otrok članov delovne skupnosti od 2. do 14. leta starosti, za obdaritev članov delovne skupnosti soglašal pa je tudi z obdaritvijo otrok smrtno ponesrečenih članov delovne skupnosti, članov delovne skupnosti, ki so na zdravljenju v bolnicah ter manjšo dotacijo domu onemoglih v Loki pri Zidanem mostu,

— sprejel je pravilnik o knjigovodstvu ZPT s pripombami delovnih enot,

— potrdil je osnove proizvodnega načrta podjetja za leto 1971 za osnovno dejavnost.

T. L.

Transportni rov za cementarno

V začetku leta 1969 je obrat za specialna rudarska dela ZPT pričel z deli na gradbišču cementarne v Trbovljah. Po projektu za rekonstrukcijo te tovarne in odpiranje novih eksploatacijskih območij na Pleskem, je predviden celoten transport laporja in apnenca med cementarno in drobilnico na Pleskem z gumijastimi transporterji. Skupna dolžina podzemeljske transportne poti bo znašala 2670 m. Podzemeljsko zvezo (preboj) smo pričeli graditi iz dveh strani (pri cementarni in na Pleskem). Dela na izkopu veznega rova I. (Lakonca), ki je lociran približno v sredini transportnega rova, pa smo morali že v začetku prekiniti zaradi plazenja terena nad ustjem rova. Na gradbišču smo doslej dokončali izkop za naslednje jamske objekte:

- Vezni rov II iz površine pri cementarni
2,25 x 2,55 m 50 m
- Nakladalna hala pod bunkerji sortirnice
3,80 x 5,00 m 67 m
- Bunkerji za lapor in apnenec
Ø 5,00 m . . . 4 x 42 m 168 m
- Nakladalna hala (sortirnica) nad

- bunkerji za lapor in apnenec
5,50 x 7,50 m 53 m
 - Nadkop II med nakladalno halo (sortnico) in prekladalno halo »B« v Lakonci
2,25 x 2,30 m 1209 m
 - Prekladalna hala »B« v Lakonci
5,50 x 6,20 m 14 m
 - Nadkop I med prekladalno halo »B« v Lakonci in nakladalno halo pod bunkerji drobilnice na Pleskem
2,25 x 2,30 m 1245 m
 - Nakladalna hala pod bunkerji drobilnice
3,50 x 4,10 m 35 m
 - Bunkerji drobilnice za lapor in apnenec
Ø 5,00 m . . . 2 x 28,50 m 57 m
 - Vezni rov III med površino in nadkopom I na Pleskem
2,25 x 2,30 m 95 m
- Skupna dolžina vseh jamskih prostorov znaša 2993 m

Vsi našteti prostori so v glavnem izkopani v dolomitu in litvanskem apnenecu, razen del nadkopa I in veznega rova III na Pleskem, ki sta zgrajena v sarmatskih plasteh. Zaradi izredno velikih hribinskih pritiskov, smo morali odseke v sar-

matu takoj obzidati z betonskimi oblikovanci.

Rudarska gradbena dela pri izkopu veznih rovo in nadkopov I in II (naklon 44‰) v začetku niso zadovoljivo potekala, ker nismo imeli na razpolago zadostnih količin komprimiranega zraka in lokomotiv za prevoz materiala. Tako smo bili prisiljeni izvažati nakopnino za cca 800 m nadkopov z motali. Po montaži novih stabilnih kompresorjev na delovišču cementarne in Plesko ter uvedbi lokomotivskega prevoza, je delovna številka pri obložitvi 9 del/dan izdelala 6-7 m nadkopa.

Na delovišču pri cementarni nadaljujemo s povzemom in permanencijazacijo bunkerjev, svetlega premera Ø 5,0 m in povprečno debelino betonske obloge 35 cm. Beton MB 300 odporen proti obrusu pripravljamo iz diabaznega in kremenčevega agregata. Za pripravo betona uporabljamo betonski mešalec »LESC-HA«. Za transport betona s površine v 130 m oddaljeno in 13 m višje ležečo nakladalno halo, nam služi pnevmatični transportni stroj »ALIVA«.

Bunkerje betoniramo v celotni dolžini (42 m) od spodaj navzgor. Uporabljamo drsni opaž, katerega dvigamo z 12 dvigalkami na komprimiran zrak, firme »SAME« Milano. S tem načinom betoniranja bunkerjev dosegamo dnevne napredke od 3,50 do 4,00 m. Za hitrejšo vezavo dodajamo betonu alfa in beta cementol.

Na isti način bomo permanizirali tudi oba bunkerja drobilnice. Na delovišču Klesko je v teku povzem in permanizacija prekladalne hale »B« ter torkretiranje nadkopa I. Za

torkretiranje nadkopa uporabljamo torkretni stroj »PUTZMEISTER«. Pri preizkusnem obratovanju stroja smo na delovno izmeno torkretirali od 12 do 14 m nadkopa ali 100 m². Debelina torkretne obloge je 15 cm. Betonu za torkretiranje dodajamo vodno steklo. Izgube betona pri torkretiranju znašajo največ 5%.

Vse podzemeljske hale, bunkerje, sortirnice in drobilnice ter vezna rova, bomo izdelali z betonsko oziroma armirano betonsko oblogo. V obeh nadkopih pa je po projektu

predviden le betonski tlak v tleh. Ker pa je nekaj odsekov nadkopa v bolj ali manj porušeni hribini, bomo še cca 700 m nadkopa torkretirali oziroma obzidali z betonsko oblogo.

Poleg navedenih del bo OSRD zgradil še 50 m novega veznega rova in halo za pogonske agregate 10x12x23 m pri klinker hali cementarne.

Z deli na gradbišču cementarna bomo predvidoma končali v drugem trimesečju 1971.

Drago Borišek, dipl. inž. rud.

Reševanje problemov rudarjev v nekaterih drugih državah

Tendence razvoja porabe energije v svetu kažejo na to, da se uporablja čedalje več plemenitejših in ekonomičnejših virov energije v razmerju na domače energetske rezultate in možnosti uvoza. V proizvodnji premoga je očitna orientacija na zniževanje proizvodnih stroškov in povečanje produktivnosti v vseh državah. Povečanje porabe premoga pa predvidevajo v glavnem za potrebe termoelektarn in za proizvodnjo koksa.

V skladu s porabo, bo predvidoma proizvodnja premoga padala znatno počasneje v državah z doslej kolikortoliko pomembnimi pogoji eksploatacije, medtem ko v ostalih državah predvidevajo stagnacijo ali padanje proizvodnje premoga. V teh državah, posebno v državah Zahodne Evrope, so tendence zadnjih deset let prišle do izraza do take meje, da so bili premogovniki posebej tretirani z vsestransko skrbjo vlad posameznih držav pri reorientiranju proizvodnje premoga.

V vseh državah Zahodne Evrope so podvzeli posebne ukrepe s ciljem, da bi olajšali situacijo v premogovnikih z modernizacijo le-teh in sicer tam, kjer so imeli za to objektivne pogoje oziroma z zapiranjem premogovnikov (nerentabilnih) in prekvalifikacijo rudarjev za delo v drugih vejah gospodarstva.

V Zahodni Nemčiji je v razdobju 1957-1969 prišlo v proizvodnji premoga do velikih sprememb, ki se kažejo v znižanju števila premogovnikov, letne proizvodnje premoga ter števila zaposlenih. Letna proizvodnja premoga se je zmanjšala od 149 milijonov ton v letu 1957 na 112 milijonov ton v letu 1969. Število zaposlenih se je zmanjšalo od 592.300 v letu 1957 na 239.900 rudarjev v letu 1969. V začetku maja 1968 je zavoljo reševanja krize v proizvodnji premoga sprejela zakon o prilagojevanju in sanaciji nemških rudnikov črnega premoga in rudarskih področij. S tem zakonom so predvideli vse tehnične, socialne,

davčne in finančne ukrepe za postopno ureditev situacije v proizvodnji premoga in za zagotovitev stabilizacije te proizvodnje v perspektivi. V okviru teh ukrepov, ki so bili sprejeti s ciljem, da bi stabilizirali proizvodnjo premoga, je zvezna vlada te države sprejela tudi finančne ukrepe. Na podlagi teh ukrepov je bilo namenjenih za rudnike črnega premoga v letu 1968 950 milijonov DM (3,25 milijard din) v letu 1969 500 milijonov DM (1,7 milijard din) in v letu 1970 500 milijonov DM (1,7 milijard din).

V Veliki Britaniji se je proizvodnja premoga zmanjšala od 190 milijonov 500 tisoč ton v letu 1965, na 153 milijonov ton v letu 1969. Iz tega razloga so v razdobju 1964-1967 zaprli 144 premogovnikov in zmanjšali število zaposlenih rudarjev za 95.000. V letu 1967 so kopali premog v 420 premogovnikih s skupno 395.000 zaposlenimi rudarji. Izvedli so obširne ukrepe za racionalizacijo transporta do termoelektarn in do velikih porabnikov premoga, vendar pa so investicije za modernizacijo premogovnikov kljub občutnemu padcu proizvodnje, ostale na enaki višini kot prej. Vlada te države je v letu 1967 stavila premogovnikom na razpolago za zapiranje nerentabilnih premogovnikov v teku naslednjih štirih let skupno 115 milijonov funtov šterlingov (3,450 milijarde din), v januarju 1970 pa nadaljnjih 70 milijonov funtov šterlingov (2,100 milijarde din), za kritje dela stroškov za prekvalifikacijo rudarjev in odpiranje novih delovnih mest. Vladni urad za cene in dohodke je odobril v letu 1970 novo povečanje cen premogu za 10% in to že drugič v času treh mesecev, kar je omogočilo premogovnikom povečati dohodke za 65 milijonov funtov šterlingov (1,950 milijarde din).

Cilji energetske politike Belgije do leta 1975 so naslednji: hitrejši razvoj nuklearne energije za termo-

elektrarne, razširitev porabe holandskega zemeljskega plina, omejitve razvoja zmogljivosti rafinerij in omejitev motenj, ki zmanjšujejo porabo premoga. Država daje pomembne subvencije za proizvodnjo premoga. V letu 1968 sta samo dva premogovnika poslovala z dobičkom, medtem ko je v tem letu znašala izguba v njegovih premogovnikih skupno 4,74 milijarde belg. frankov (1,182 milijarde din), kar je pokrila država. Sicer pa krije izgubo v premogovnikih država že od leta 1965 dalje. Finančna pomoč države premogovnikom bo trajala do leta 1975, dokler se proizvodnja premoga ne bo stabilizirala na okrog 9 milijonov ton premoga letno.

Proizvodnja premoga v Holandiji (Nizozemska) se bo predvidoma v razdobju 1970-1975 zmanjšala od 4,4 na 0,5 milijonov ton letno, pri čemer se bo število zaposlenih zmanjšalo za 17.175 rudarjev. Izdelan je program za zapiranje premogovnikov in prekvalifikacijo rudarjev. Za te namene je država dala na razpolago 714 milijonov guldenov za razdobje do leta 1975.

Omenili smo že, da se perspektivni načrti porabe tekočih goriv v državah Zahodne Evrope opirajo v pretežni večini na uvoz teh goriv. To predstavlja določen riziko, ki pa ga skušajo z različnimi ukrepi ublažiti. V odvisnosti od energetske politike so cene in obdavčitve uvoženih tekočih goriv zelo različne in v odvisnosti od tega, kakšne vrste tekočega goriva predstavlja (lahko olje, težko olje, kurilno olje za gospodinjstva itd.).

Države Zahodne Evrope so hkrati z načrti za razvoj energetike do leta 1975 in do leta 1980, izdelale tudi program za sanacijo oziroma za zapiranje premogovnikov. Predvideli so tudi sredstva, s katerimi država sodeluje pri realizaciji takšnih programov. Poleg tega so sprejeti tudi določeni ukrepi, da se načrtovani energetski proporciji v perspektivi tudi ustvarijo.

(Vir: Informacije združenja premogovnikov-Beograd, 1970)

Sredstva za osebno zaščito

V Uradnem listu SFRJ št. 13, z dne 26. marca 1970 je bil objavljen odlok zveznega izvršnega sveta, o sredstvih za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi akcijami. Zaradi aktualnosti tega odloka, želimo seznaniti vse člane naše delovne skupnosti z glavno vsebino tega odloka. Odlok je namreč začel veljati 4. aprila 1970. Občani si moramo nabaviti zaščitna sredstva po določilih tega odloka do 4. aprila 1972, podjetje pa do 4. aprila 1971.

Po odloku o minimumu obveznih sredstev za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi akcijami, moramo občani imeti naslednje:

- prvi zavoj,
- priročno zaščitno platneno masko,
- priročni zaščitni plašč iz plastičnega ali gumiranega platna,
- sredstva za osebno desinfekcijo in dekontaminacijo.

Za izdelavo priročne zaščitne maske je potrebno 175 cm platna, širokega 80 cm (laneno platno, sintetično, gosto tkano svila, amerikan, cic); kos 30 x 50 cm (velur, blago, gosto tkano posteljno platno); kos tkanine 21 x 21 cm (dvojni vatelin ali flanela, enojna, dub flanela ali

kos); kos polivilne folije 20 x 7 cm; 40 m sukanca in 3 m oblebka (širokega 2-3 cm); 1 m keperskega ali kakršnegakoli drugačnega traku, širokega 1-2 cm.

Za izdelavo priročnega zaščitnega plašča, namesto gotovega plašča je potrebno 4,5 m polivinilne folije, široke 140 cm.

Sredstva za osebno desinfekcijo in dekontaminacijo pa so: 50 gr pralnega sredstva ali mila; 50 gr sode bikarbone; 200 ml čistega alkohola; 50 gr vate (tampona) in 1 zavitek papirnih robcev.

Delovne in druge organizacije ter državni organi pa bodo morali do navedenega roka preskrbeti za kolektivno zaščito svojih delavcev pred vojnimi akcijami:

- priročno lekarno na vsakih 50 delavcev,
- nosila, izdelana po JUS predpisih, na vsakih 100 delavcev,
- komplet priročnih sredstev za desinfekcijo in dekontaminacijo na vsakih 50 delavcev,
- komplet priročnih sredstev za dekontaminacijo stvari in požarna sredstva.

Stanovanjska podjetja pa bodo morala preskrbeti kot minimum obveznih sredstev za kolektivno za-

ščito stanovalcev v stanovanjskih hišah, ki so družbena lastnina na vsakih 10 stanovalcev:

- eno nosilo, izdelano po JUS predpisih,
- priročno lekarno,
- komplet priročnih sredstev za desinfekcijo in dekontaminacijo.

Odlok podrobneje določa, kaj vsebuje priročna lekarna, ki jo morajo nabaviti delovne organizacije in stanovanjska podjetja ter kaj mora vsebovati komplet priročnih sredstev za desinfekcijo in dekontaminacijo. Podjetja bodo sama določila obseg potrebnih sredstev, ki jih morajo nabaviti do začetka aprila 1971, glede na število zaposlenih, organizacijo dela in obratov in razporeditev delavcev po posameznih izmenah.

Potrebno količino sredstev bodo morale nabaviti tudi tiste delovne enote in druge organizacije, v katerih se zbira večje število ljudi, kot na primer železniške postaje, gostišča, kinematografi, šole, kulturni domovi in podobno.

Zaščitna sredstva, ki so predpisana s tem odlokom in imajo določen čas uporabnosti, je treba po preteku tega časa obnavljati.

T. L.

Letovanje v letu 1970

Člani delovne skupnosti Zasavskih premogovnikov imamo možnost letovanja v treh lastnih počitniških domovih, t. j. na Rabu, v Crikvenici in na Partizanskem vrhu. Omogočeno pa nam je tudi letovanje izven naštetih počitniških domov, kjer podjetje priznava plačilo regresa v isti višini kot v lastnih počitniških domovih.

Lahko rečem, da je letovanje v letošnji letovalni sezoni uspelo v splošno zadovoljstvo vseh dopustnikov. Razumljivo pa mora biti, da se nekatere pomanjkljivosti kažejo v vsaki letovalni sezoni, kljub prizadevanju osebja v počitniških domovih.

Kakor vsako leto, tako smo tudi letos opazili, da se večina članov delovne skupnosti odloča za letovanje v počitniškem domu na Rabu. Kljub razmeroma precejšnji kapaciteti tega doma, pride v glavni sezoni včasih do ostrih nasprotij med prijavljenimi za letovanje. Največ družin se odloča za letovanje v juliju in v prvi polovici avgusta tako, da ni mogoče uskladiti potreb s posteljnimi kapacitetami. Komisija za razdeljevanje posteljnega fonda je imela letos še posebej težko nalogo, da v glavni sezoni razporedi dopustnike po dekadah. Iz tega je jasno

razvidno, da se skoraj vsi dopustniki odločajo za omejene dekade, vse premalo pa je interesentov za letovanje v mesecu juniju, zadnji dekadi v mesecu avgustu, kakor tudi v mesecu septembru. Razumljivo je, da družine s šoloobveznimi otro-

ki ne morejo letovati pozneje, ostali člani delovne skupnosti pa bi se lahko odločili za ta termin letovanja. S tem bi prihranili sebi nepotrebno razburjenje, komisiji za urejanje dopustniških zadev pa nepotrebno razburjenje, komisiji za ure-

Stanovanjsko naselje ZPT — Nasipi v Trbovljah, v ozadju kamnolom do-
ložitnega drobljenca rudnika Trbovlje. Foto: Inž. Tone Bregant

janje dopustniških zadev pa nepotrebnost delo.

V letošnjem letu je podjetje na Rabu zgradilo novo skladišče za hrano, postavljena je bila nova streha pred jedilnico, nabavljen je bil igralni avtomat (jubox), ročni nogomet, mizica za namizni tenis, usposobljen pa je bil tudi prostor za baliranje. Vsi našeti objekti in rekviziti so povoljno vplivali na lažje delo zaposlenih v počitniškem domu in seveda na boljše razpoloženje dopustnikov.

Se vedno pa je pereč problem pitne vode v omenjenem domu. Iz knjige »Pripombe in zapažanja« je razvidno, da se vsi pritožujejo glede vode, kar predstavlja v glavni

sezoni resen problem za normalno poslovanje počitniškega doma. Prav tako so dajali pripombe na slaba in dotrajana ležišča v paviljonih. Ta ležišča bo treba v celoti zamenjati. Drugih negativnih pripomb ni bilo, pač pa se lahko pohvalimo, da je večje število dopustnikov svoja mnenja vpisovalo v knjigo le v pozitivnem smislu. Nadvse so bili v letošnjem letu zadovoljni s hrano in postrežbo. To je brez dvoma pohvalno za vse tiste, ki so odgovorni za nemoteno poslovanje počitniških domov.

V ilustracijo naj navedem le nekaj števil, ki dokazujejo, da je bila letošnja letovalna sezona bolj uspešna kot lansko leto.

kraj letovanja	člani	žene	otroci	tuji	1969 skupaj
Rab	536	306	152	536	1.530
Crikvenica	208	128	78	10	424
Partizanski vrh	10	5	3	—	18
ostali domovi	111	55	38	—	204
skupaj	865	494	271	546	2.176
					1970
Rab	522	438	169	472	1.601
Crikvenica	211	105	69	6	391
Partizanski vrh	10	6	14	—	30
ostali domovi	142	—	74	—	216
skupaj	885	549	326	478	2.238

Vidimo, da je letos v vseh počitniških domovih letovalo 62 dopustnikov več kot lansko leto. Samo na Rabu je letovalo 1601 dopustnik, ali 71 dopustnikov več kot v lanskem

letu. Negativna razlika v primerjavi z lanskim letom, je le v Crikvenici zavoljo tega, ker je ta dom pričel poslovati 10 dni pozneje kot v letu 1969.

Prevozi dopustnikov so potekali popolnoma v redu in ob določenih terminih. Cena prevoza je bila sicer nekoliko višja od lanskoletne, zato pa je podjetje tudi zvišalo regrese za prevoze in to za 50%, čeprav je bila razlika med lanskoletno in letošnjo ceno prevoza minimalna. Razlika je v tem, da je podjetje v letošnjem letu ukinilo polovične vozniške. Tako imajo otroci do 4. leta prevoz brezplačen, dočim plačajo otroci od 4. leta dalje polno vozino in koristijo svoj sedež. Pričan sem, da je ta ukrep le v prid dopustnikom, ker je bilo nemogoče da sta doslej dva desetletna otroka koristila samo en sedež.

Problem nastaja le na avtobusni relaciji Trbovlje-Crikvenica in obratno zaradi nezadostnega koriščenja avtobusa. Velika večina dopustnikov, ki se odločijo za letovanje v tem domu, koristiti namreč svoja vozila in se tako ne poslužujejo avtobusnih uslug. Tako nehote nastajajo finančne izgube, kajti podjetje plačuje stroške za prevoz z avtobusom v celoti, ne glede na število potnikov-dopustnikov.

Kljub vsem neprijetnostim, ki se pojavljajo pri vsakem delu pa upam trditi, da je bila večina dopustnikov zadovoljna s svojim desetdnevnim bivanjem v katerikoli našem počitniškem domu. Zato apeliram na vse člane delovne skupnosti, da svoje pripombe in kritiko izražajo javno, kajti s tem bodo odgovornim za delo v počitniških domovih mnogo pripomogli.

Karlo Tabor

ČAROBNE PALICE NI

Čeprav imamo v podjetju pravičnik o razdeljevanju stanovanj, ki je res že nekoliko zastarel in bo treba v najkrajšem času izdelati in sprejeti novega, čeprav imamo delavne komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj pri delavskih svetih rudnikov Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, se vedno znova lahko sprašujemo, kako rešujemo in kako bomo v bodoče reševali izredno pereče poglavje v delu našega podjetja — razdeljevanje stanovanj. Težko je biti v takih primerih popoln optimist, ker vpliva na vsakršno odločitev nešteto silnic in problemov. Naš kolektiv je izredno številan, saj smo po številu zaposlenih največji v Zagorju in med redkimi velikimi podjetji v Sloveniji s tolikšnim številom zaposlenih. Temu ustrezne so tudi potrebe in zahteve. Mislimo, da so tudi povsem upravičene, vendar pa tudi ne vedno uresničljive in neuslišane.

Delo stanovanjskih komisij pač ni lahko. To lahko potrdi vsak član kolektiva, ki je že kdajkoli sodeloval v katerikoli stanovanjski komisiji. Nobena stanovanjska komi-

sija, pa tudi noben član teh komisij, nima v rokah čarobne palice. Vsem prosilcem niso v stanju ustreči, rešujejo lahko le najnujnejše primere, ob upoštevanju raznih okoliščin, t. j. delovne dobe, starosti, zakonskega stanja, števila otrok, delovnega mesta, udeležbe v NOB, socialnega stanja ipd. Komisije sprejemajo svoje odločitve s polno odgovornostjo, ki ji mjo narekuje statut podjetja.

Podjetje ima v svojih osnovnih sredstvih zelo veliko število stanovanj, vendar razpolagajo komisije z zelo omejenim številom. Iz naslednjega tabelarničnega pregleda je razvidno, s kolikšnim številom stanovanj razpolaga naše podjetje. Preko leta se število teh stanovanj povečuje na račun novozgrajenih stanovanj in eventualnih adaptacij:

	Področje			Skupaj
	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje	
— na dan 1. I. 1970	888	2.180	1.244	4.312
— povečanje	19	11	—	30
— zmanjšanje	20	—	1	21
— stanje na dan 30. 11. 1970	887	2.191	1.243	4.321

V letu 1970 je podjetje pridobilo skupno 30 novih stanovanj in to v Hrastniku 19 v novi stanovanjski stolpnici na Logu in 11 stanovanj v novi stanovanjski stolpnici v Trbovljah na Trgu revolucije (S-24). V Zagorju v prvih enajstih mesecih niso pridobili novih stanovanj.

Vseh stanovanj pa ne zasedajo naši aktivni sodelavci. V njih namreč stanujejo številni upokojeni rudarji, gospodinje, nekaj pa je tudi takih, ki so zaposleni pri drugih delovnih organizacijah, občinski upravi, zdravstvu, prosveti itd.

Zasedba vseh stanovanj je naslednja:

	Področje			Skupaj
	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje	
— aktivni člani ZPT	491	1.197	649	2.337
— upokojenci	347	834	442	1.623
— tuji	49	160	152	361
Skupaj	887	2.191	1.243	4.321

Od celotnega števila rudniških stanovanj je zasedenih po aktivnih sodelavcih 54,08 %, po upokojencih 37,56 % in po tujih, to je po tistih, ki niso zaposleni pri našem podjetju 8,36 %.

Število prosilcev za dodelitev stanovanj je izredno veliko in ne popusti. Iz naslednjega pregleda je razvidno, koliko prošenj so imele stanovanjske komisije evidentiranih koncem novembra t. l.:

	Področje			Skupaj
	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje	
— število prosilcev, ki nimajo stanovanj	23	179	69	271
— število prosilcev, ki prosijo za zamenjavo stanovanj	60	106	23	189
Skupaj	83	285	92	460
Od tega števila prosijo za:				
— družinska stanovanja	83	256	92	431
— samska stanovanja	—	29	—	29

Iz gornjega pregleda je razvidno, da je izredno pereče pomanjkanje

stanovanj na področju enot v Trbovljah.

a) v Hrastniku:

Ime člana, ki mu je bilo dodeljeno stanovanje	Zaposlen na obratu-rudniku	Stanovanje je dobil v ulici, hiša št.	Stanovanje je staro novo 1970
Kocman Ivan	Hrastnik	Nas. A. Kaple 11	—
Vovčko Julka	upokoj.	Novi Log 8	—
Mars Benta	»Sijaj«	Novi Log 7	—
Kurent Ela	upokoj.	Ul. prvoborcev 11	—
Kralj Marija	upokoj.	Novi Log	—
Coralič Agan	Hrastnik	Log 14	—
Pogačnik Fani	upokoj.	Ul. prvoborcev 29	—
Jamšek Jože	Hrastnik	Ul. mladih borcev 3	—
Strniša	GRAMAT	Ul. mladih borcev 3	—
Žagar Stane	Hrastnik	Log 15/a	—
Kuhar Stane	Hrastnik	Log 25	—
Skrbinc Matevž	Hrastnik	Log 17	—
Žirovnik Jakob	Hrastnik	Log 13	—
Vovčko Srečko	Hrastnik	Log 11	—
Mecilovšek Edi	Hrastnik	Ul. prvoborcev 10	—
Klenovšek Fani	upokoj.	Ul. prvoborcev 15	—
Pelko Lado	Hrastnik	Ul. prvoborcev 14	—
Romih Mirko	Hrastnik	Ul. prvoborcev 7	—
Krajnc Franc	Hrastnik	Log 14	—
Leskovšek Albin	Hrastnik	Log 7	—
Kavzar Ivan	Hrastnik	Log 20	—
Guček Viktor	upokoj.	Ul. prvoborcev 20	—
Pajk Karel	Hrastnik	Novi dom 3	—
Lukmar Adam	Hrastnik	Dol 246	—
Stradar Metod	Hrastnik	Cesta A. Dušaka 1	—
Ramšak Ivan	Hrastnik	Log 2	—
Štern Robert	UZP	Log 2	—
Flisek Stane	Hrastnik	Log 2	—
Dujič Jovo	Hrastnik-Dol	Log 2	—
Prah Rudi	Hrastnik	Log 2	—
Sotler Vinko	Hrastnik	Log 2	—
Drk Josip	Hrastnik	Log 2	—
Jesenšek Marjana	Hrastnik	Log 2	—
Sihor Vlado	UZP	Log 2	—
Lenart Ivan	Hrastnik	Log 2	—
Savanovič Stevo	Hrastnik	Log 2	—
Rus Jože	Glasb. šola	Log 2	—

Prošnje za dodelitev stanovanj so reševale stanovanjske komisije v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju v okviru pooblastil povsem samostojno. Poleg rednih sej so imele komisije tudi razgovore s prosilci za stanovanja. Stanovanjska komisija v Hrastniku je imela v enajstih mesecih t. l. skupno 15 sej, stanovanjska komisija v Trbovljah v kateri sodelujejo tudi predstavniki ostalih enot s področja Trbovelj, pa je imela 26 sej, posebej pa je imela 88 ur razgovorov s prosilci. Na teh razgovorih je bilo skupno 182 prosilcev. Stanovanjska komisija v Zagorju je imela 4 seje, imela pa je še 132 uradnih ur s strankami. Sicer pa tehnične posle za stanovanjske komisije vodijo komunalni oddelki vseh treh rudnikov. Tudi ti dajejo zainteresiranim članom kolektivna najnujnejše informacije.

Na področju Zagorja je v gradnji nov stanovanjski blok upokojencev. Po posebni pogodbi si je naše podjetje zagotovilo v tem bloku 14 stanovanj. Ta bodo vseljiva v decembru 1970, zato pa niso všteta v prednjem tabelaričnem pregledu.

Stanovanjske komisije so v času od 1. januarja do 30. novembra 1970 dodelile stanovanja, najsiho nova ali stara, naslednjim prosilcem:

Poslovitev od upokojenih tovarišev

Po sklepu osrednjih samoupravnih organov je podjetje organiziralo v sredo 9. decembra 1970 ob 12.30 uri, poslovitev od upokojenih tovarišev, bivših članov delovne skupnosti. Na poslovilni razgovor je bilo povabljenih 79 tovarišev in tovarišic, ki so šli v pokoj v času od 1. maja do 20. novembra 1970.

Udeleženci razgovora so se odpeljali s SAP-ovimi avtobusi iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika v Laško. Tu so v gostišču Hum lepo pripravili dovolj velik prostor za tolikšno število ljudi.

V imenu podjetja in njegovih samoupravnih organov ter družbeno političnih organizacij, so se od navzočih tovarišev poslovili Adolf Jermol, dipl. inž. rud., tehniški direktor, Jože Zorčič, inž., namestnik glavnega direktorja in Jože Pikel, namestnik predsednika osrednjega delavskega sveta ter predstavnik konference ZK ZPT. Poleg tega so na poslovilnem razgovoru sodelovali še predstavniki posameznih rudnikov. V poslovnih govorih so zastopniki podjetja orisali delovanje podjetja v letošnjem letu in v preteklih letih, omenjali težavnost po-

Ime člana, ki mu je bilo dodeljeno stanovanje	Zaposlen na obraturniki	Stanovanje je dobil v ulici, hiša št.	Stanovanje je staro	novi 1970
Šoštari Alojz	OSRD	Log 2	—	—
Avbelj Anton	Hrastnik	Log 2	—	—
Gunšek Ivan	Hrastnik	Log 2	—	—
Ostojčič Dušan	Hrastnik	Log 2	—	—
Mrakar Janez	Hrastnik	Log 2	—	—
Denovnik Stane	Hrastnik	Log 2	—	—
Ivanc Alojz	upokoj.	Log 2	—	—
Kovač Davorin	Trbovlje	Log 28	—	—
Završnik Ludvik	Hrastnik	Novi Log 19	—	—
Ostrovršnik Stojan	Hrastnik	Novi Log 20	—	—
Šepetavec Franc	Hrastnik	Novi Log 8	—	—
Vodep Drago	Hrastnik	Novi Log 15	—	—
Avsec Ciril	Hrastnik	Novi Log 21	—	—
Pevec Karel	Hrastnik	Novi Log 17	—	—
Laznik Rajko	OSRD	Log 7	—	—
Majcen Ludvik	Hrastnik	Log 7	—	—
Puš Alojz	Hrastnik	Log 15	—	—
Alauf Štefka	upokoj.	Log 10	—	—
Čerček Franc	Hrastnik	Novi dom 3	—	—
Muhovič Ivan	upokoj.	Log 21	—	—
Senegačnik Alojz	Hrastnik-menza	Log 21	—	—
Jankovič Blagoje	Hrastnik	Log 10	—	—
Kuhar Henrik	upokoj.	Ul. prvoborcev 10	—	—
Topolovec Anton	OSRD	Novi Log 18	—	—
Žibret Franc	Hrastnik	Novi Log 15	—	—
Bombek Franc	Hrastnik	Log 22	—	—
Gajšek Alojz	Hrastnik	Dol 223	—	—
Knez Karel	Hrastnik	Novi Log 21	—	—
Cvet Jože	Hrastnik	Log 25	—	—
Bradoševič Valči	tuja	Nas. A. Kaple 11	—	—
Koh Ignac	Hrastnik	Ul. prvoborcev 6	—	—
Teršek Karel	Hrastnik	Ul. prvoborcev 21	—	—
Planinc Ivan	Hrastnik	Ul. prvoborcev 35	—	—
Javornik Aleks.	upokoj.	Ul. prvoborcev 21	—	—
Zagorc Vili	Hrastnik	Log 13	—	—
Ivanc Boris	Hrastnik	Ul. prvoborcev 23	—	—
Zdovc Franc	Hrastnik	C. Adama Dušaka 1	—	—
Perko Polde	OSRD	Novi Log 15	—	—
Razpotnik Jože	Hrastnik	Dol 223	—	—
Jelenko Anton	Hrastnik	Novi Log 21	—	—
Golob Marija	tuja	Nas. A. Kaple 4	—	—

b) v Trbovljah:

Dujakovič Sreto	Trbovlje	Kol. 1. maja 20	—	—
Kreže Jože	Trbovlje	Kol. 1. maja 11	—	—
Maček Anton	Trbovlje	Kol. 1. maja 23	—	—
Tomše Albert	Trbovlje	Kol. 1. maja 24	—	—
Špur Vladimir	Trbovlje	Kol. 1. maja 27	—	—
Vnuk Andrija	Trbovlje	Šuštarjeva 32	—	—
Balagič Hamit	Trbovlje	Šuštarjeva 26	—	—
Kotar Ivica	Trbovlje	Žabjek 1	—	—
Zupanc Ivan	Trbovlje	Žabjek 23	—	—
Tancer Karel	Trbovlje	Žabjek 10	—	—
Češnovar Vinko	Trbovlje	Žabjek 23	—	—
Gaberšek Miha	Trbovlje	Neža 14	—	—
Ramšak Ivan	Trbovlje	Neža 24	—	—
Duh Anton	Trbovlje	Nasipi 1	—	—
Črljenica Boris	Trbovlje	Nasipi 2	—	—
Skrut Ivan	Trbovlje	Žabjek 7	—	—
Brkovič Džorde	Trbovlje	Kolodvorska 16	—	—
Bukovinski Slavko	Trbovlje	Kolodvorska 16	—	—
Salmič Justin	Trbovlje	Vodenska 1	—	—
Bosnar Marjan	Trbovlje	Trg svobode 1	—	—
Juhner Ivan	Trbovlje	Keršičeva 23/a	—	—
Znidaršič Milan	Trbovlje	Keršičeva 22/a	—	—
Brinar Milan	Trbovlje	Opekarna 4	—	—
Marcen Anton	Trbovlje	Ribnik 18	—	—
Knez Alojz	Trbovlje	Opekarna 37	—	—
Gračnar Stane	Trbovlje	Trg revoluc. S-24	—	—
Brgles Edi	Trbovlje	Trg revoluc. S-24	—	—
Cestnik Anton	Trbovlje	Trg revoluc. S-24	—	—
Leben Danijel	Trbovlje	Trg revoluc. S-24	—	—
Hribar Filip	Trbovlje	Trg revoluc. S-24	—	—

ložaja premogovnikov in rudarjev, želje podjetja, da bi po sprejetem investicijskem programu še nadalje modernizirali pridobivanje premoga in transport ter vrsto drugih naprav, da bi na ta način ohranili proizvodnjo premoga vsaj v sedanji višini, da bi bilo večja produktivnost in da bi bili boljši osebni dohodki. Posebej so poudarili, da podjetje zelo pogreša odsotnost vseh upokojenih tovarišev, saj so dolga leta pomagali podjetju k njegovemu razvoju, s čemer so doprinesli svoj bistveni delež k obstoju in napredku podjetja s svojimi močmi, znanjem in sposobnostjo. Podjetje bo vedno znalo ceniti njihov prispevek. Zato so se vsi predstavniki toplo zahvalili odhajajočim tovarišem in jim želeli, da bi še dolgo živeli v miru in zdravju. Vsi upokojeni tovariši in tovarišice so prejeli nato s strani podjetja v znak zahvale umetniško oblikovano priznanje in zahvalo ter nagrado v znesku 100,00 din (10.000.— S din).

Po končanih govorih se je za povabilo na razgovor, kakor tudi za pozdrave in dobre želje, v imenu vseh navzočih zahvalil Polde Majdič iz Hrastnika. Tudi ta je omenil težavnost rudarskega poklica in dejstvo, da je ta poklic pri nas postal premalo cenjen, premalo spoštovan ter preslabo nagrajen.

Vsi udeleženci razgovora so imeli skupno kosilo, nato pa je sledil prost razgovor. Vsa skupina se je tudi fotografirala. Družba je postala zelo prijetna, saj je bilo med udeleženci mnogo dobrih pevcev. Srečanje se je končalo ob 17.30 uri tako, da so udeleženci pravočasno prispeli domov.

Na srečanje oziroma razgovor v Laško so bili povabljeni naslednji tovariši in tovarišice:

iz rudnika Hrastnik:

Stradar Stane, Majdič Polde, Habi Janez, Železnik Silvo, Čepin Jože, Lukič Milan, Vabič Srečko, Lipoglavšek Stane, Remih Alojz, Povše Alojz I., Hribar Alojz, Leskovšek Jože, Kaluža Franc, Zorko Ferdo, Podlogar Franc;

iz rudnika Trbovlje:

Raušelj Jože, Žibret Filip, Škrišnjar Martin, Izgoršek Jože, Kastelic Ivan, Klenovšek Viktor, Ovnik Leopold, Kostanjevič Milan, Mlinar Ivan II., Murn Zofija, Abram Rudolf, Vinček Stjepan, Zajc Anton;

iz rudnika Zagorje:

Gorišek Stane, Višnikar Ivan, Pavlič Janez III., Janež Jože I., Kos Valentin, Zupančič Pavel, Brečko Ivan II., Trubempašič Vlado, Kmetič Franc I., Božič Karel, Hribar Ivan, Očepek Slavko, Potokar Pavle, Ahčin Ivan, Petek Franc II., Železnik Ivan IV., Izlakar Ferdo, Kokalj Ivan III., Marušič Anton, Potecin Anton, Drnovšek Ivan, Vodenik Anton, Janež Jože, Očepek Ivan, Imperl Matilda, Jerman Ivan, Sajevec

Ime člana, ki mu je bilo dodeljeno stanovanje	Zaposlen na obratu-rudniku	Stanovanje je dobil v ulici, hiša števil.	Stanovanje je staro novo 1970
Dobeljšek Štefan	UZP	Opekarna 4/b	—
Okrogar Dragica	UZP	Kol. 1. maja 29	—
Znidešič Vili	Separacija	Kol. 1. maja 27	—
Poljšak Francka	Separacija	Ribnik 5	—
Vajdič Antonija	Separacija	Ribnik 20	—
Petelin Edi	Separacija	Ribnik 14	—
Gabrijel Franc	Separacija	Zabjek 7	—
Dečman Slavko	Separacija	Zabjek 7	—
Lebar Marija	Separacija	Zabjek 28	—
Zrilič Ilija	Separacija	Neža 13	—
Avrelija Dragica	Separacija	Trg svobode 25	—
Raušelj Rezi	Separacija	Kolodvorska 15	—
Galič Ivan	Separacija	Suštarjeva 8	—
Rota Miroslav	Separacija	Keršičeva 22/a	—
Koritnik Drago	Separacija	Trg revoluc. S-24	—
Kmetič Anton	Separacija	Trg revoluc. S-24	—
Kračan Stane	Separacija	Trg revoluc. S-24	—
Čamer Rajko	Separacija	Kol. 1. maja 32	—
Tržan Ferdo	Separacija	Opekarna 7	—
Duh Franc	Avtopark	Opekarna 7	—
Karič Zaim	GRAMAT	Nasipi 30	—
Kolar Vladimir	GRAMAT	Kešetovo 13	—
Videmšek Ivan	El. strojni obr.	Trg revoluc. S-24	—
Knez Gvido	El. strojni obr.	Kol. 1. maja 26	—
Podlogar Jože	OSRD	Kol. 1. maja 32	—
Lamovšek Stanko	OSRD	Opekarna 17	—
Tomše Franc	OSRD	Nasipi 9	—
Klemen Jože	OSRD	Neža 7	—
Četrtek Andrej	OSRD	Trg svobode 23	—
Brinovec Jože	OSRD	Trg revoluc. S-24	—
Ogrizek Jože	OSRD	Opekarna 19/b	—
Hrast Adolf	upokoj.	Novi dom 46	—
Šeško Jože	upokoj.	Suštarjeva 46	—
Juvan Franc	upokoj.	Vreskovo 50	—
Drobnič Milka	upokoj.	Zabjek 34	—
Borštnar Elizabeta	upokoj.	Zabjek 7	—
Krajnc Fani	upokoj.	Opekarna 28	—
Mlakar Franc	upokoj.	Trg svobode 24	—
Komar Pavla	upokoj.	Trg svobode 26	—
Štravs Ana	upokoj.	Suštarjeva 11	—
Krajčič Lucija	upokoj.	Novi dom 32	—
Kuzmič Eva	Iskra		
Samske sobe:			
Tomazič Vika	Trbovlje	Novi dom 48	—
Tomše Ivica	Separacija	Opekarna 36	—
Kurnik Jožefa	Iskra	Nasipi 34	—
zamenjava stanovanj:			
Prašnikar Rudi	OSRD	Opekarna 4/a	—
Ferlin Vladimir	Trbovlje	Kol. 1. maja 24	—
Kotnik Jože	Trbovlje	Suštarjeva 15	—
Kotnik Marija	ločena	Novi dom 32	—
Zalar Fani	vdova	Kol. 1. maja 31	—
Zalar Franc	Iskra	Ribnik 9	—
c) v Zagorju:			
Izlakar Lado	Kotredež	Okrogarjeva 2	—
Vezovič Osman	Kotredež	Podvine 30	—
Drgan Anton	RRDE	Cesta zmage 13	—
Gričnik Franc	Kotredež	Cesta zmage 15	—
Kos Lado	Kotredež	Cesta zmage 19	—
Razpotnik Franc	Kotredež	Cesta zmage 23	—
Slak Anton	Kotredež	III. talcev 22	—
Kos Martin	Kotredež	Kisovec 97	—
Razpotnik Metod	Kotredež	Polie 1	—
Vidmar Jože	upokoj.	Polie 8	—
Brodar Vili	Kotredež	Polie 15	—
Juvan Janez	Kotredež	Cesta zmage 47	—
Skrinjar Milena	RZ	Cesta zmage 47	—
Balantič Terezija	upokoj.	Okrogarjeva 12	—
Horvat Miha	upokoj.	Okrogarjeva 9	—
Ključevšek Marjan	Kotredež	Okrogarjeva 19	—
Pintar Ivan	upokoj.	Okrogarjeva 3	—

Stanislav, Rems Stanko, Mars Ivan I.;

iz separacije:

Drnovšek Viktor, Podmenik Matvez, Oplotnik Ernest, Pinterič Edvard, Čakada Marija, Strmljan Ivan, Košič Marija, Smodič Ludvik;

iz elektrostrojnega obrata:

Naglič Anton, Kamnikar Jakob, Bartl Stefan;

iz obrata za specialna rudarska dela:

Zupan Valentin, Drobnič Franc, Špažjer Miha;

iz rudarskega šolskega centra:

Ceglar Ladislav, Grum Albin;

iz nabavnega oddelka:

Strmljan Marija, Vozelj Karel, Umek Vinko, Laznik Mirko, Oceppek Jakob, Snoj Alojz.

Tudi uredniški odbor glasila Srečno se pridružuje željam in zahvalam, ki so jih upokojenim tovarišem posredovali predstavniki podjetja, njegovih samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij. Vsem, ki so bili v zadnjem razdobju upokojeni, najboljše želje za njihovo nadaljnje življenje!

T. L.

Osebnih prejemki v industriji

(za razdobje januar — junij 1970)

V razdobju januar — junij 1970 je po podatkih zveznega zavoda za statistiko znašal povprečni mesečni nominalni netto osebni dohodek v industriji in rudarstvu 1.045,00 din (v Jugoslaviji).

a) nad tem povprečkom se nahajajo:

	din
1) elektroenergija	1.560,00
2) nafta	1.538,00
3) ladjedelnštvo	1.440,00
4) grafična industrija	1.346,00
5) barvna metalurgija	1.187,00
6) kemijska industrija	1.179,00
7) črna metalurgija (železarstvo)	1.161,00
8) elektroindustrija	1.098,00
9) rudarske raziskave	1.095,00
10) industrija papirja	1.089,00
11) kovinska industrija	1.081,00
12) ostala industrija	1.080,00
13) industrija gume	1.064,00

b) pod povprečkom, ki velja za industrijo in rudarstvo, se nahajajo:

	din
1) premog in koks	999,00
2) živilska industrija	997,00
3) nekovine	978,00

Ime člana, ki mu je bilo dodeljeno stanovanje	Zaposlen na obraturniku	Stanovanje je dobil v ulici, hiša štev.	Stanovanje je staro	stanovanje novo 1970
Skok Jože	Kotredež	Okrogarjeva 14	—	—
Sopotnik Frančiška	upokoj.	Okrogarjeva 13	—	—
Hribar Franc	Kotredež	Kopališka 4	—	—
Kurtič Sahib	Kotredež	Kopališka 4	—	—
Šabanović Hasim	Kotredež	Kopališka 4	—	—
Turšič Šaban	Kotredež	Prečna pot 12	—	—
Zebič Ivan	upokoj.	Kopališka 15	—	—
Burkelc Fani	upokoj.	Podvine 33	—	—
Godler Mirko	Kisovec	Grajska 1	—	—
Husejnović Ekreb	RZ	Podvine 14	—	—
Krhlikar Tine	upokoj.	Podvine 30	—	—
Kramžar Stane	Kotredež	Podvine 8	—	—
Bolte Franc	upokoj.	Kisovec 84	—	—
Djordjevič Aleksa	Kisovec	Kisovec 44	—	—
Juvan Jožefa	upokoj.	Kisovec 62	—	—
Juvan Leopolda	upokoj.	Kisovec 62	—	—
Kokalj Ernest	Kisovec	Kisovec 22	—	—
Koman Karel	Kisovec	Kisovec 44	—	—
Škrbec Miha	Kisovec	Kisovec 44	—	—
Alešnik Adi	Kotredež	Loke 47	—	—
Drobne Anton	RZ	Partizanska 11	—	—
Hubert Franc	OSRD	Kopališka 8	—	—
Hrovat Alojz	Kisovec	Loke 21	—	—
Lipičnik Ivan	Kotredež	Loke 6	—	—
Šprah Herman	RZ	Cesta zmage 23	—	—
Medvejšek Vili	Separacija	Ul. talcev 26	—	—
Mujkič Halil	RZ	Prečna pot 14	—	—
Hadjič Hasib	RZ	Kopališka 4	—	—
Škrabe Ana	Elektroporc.	Kisovec 47	—	—
Slapar Jakob	upokoj.	Kisovec 84	—	—
Kozolič Ivan	Kisovec	Kisovec 44	—	—
Kramar Blaž	OSRD	Cesta zmage 47	—	—
Rukavina Slavko	Kisovec	Cesta zmage 13	—	—

4) industrija gradbenega materiala	976,00
5) lesna industrija	908,00
6) usnje in obutev	905,00
7) tobačna industrija	862,00
8) tekstilna industrija	809,00
c) povprečni osebni dohodki za industrijo in rudarstvo po socialističnih republikah:	

	din
1) SR Slovenija	1.196,00
2) SR Hrvatska	1.149,00
3) SR BiH	1.033,00
4) SR Črna gora	975,00
5) SR Srbija (skupno)	958,00
6) SR Makedonija	896,00

Pri pregledu teh povprečkov moramo upoštevati sestav posameznih industrijskih podjetij v poedinih socialističnih republikah, ker nastopajo med posameznimi panogami večje razlike, kar je razvidno iz naslednjega pregleda:

č) v proizvodnji elektroenergije kot vodilni panogi so znašali ti povprečki v navedenem razdobju:

	din
1) SR Slovenija	1.703,00
2) SR Hrvatska	1.646,00
3) SR Makedonija	1.514,00
4) SR Srbija	1.501,00
5) SR BiH	1.500,00
6) SR Črna gora	1.438,00

(Iz biltena centralnega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije, št. 11, od 30. 9. 1970)

»SLAVČEK« na Madžarskem

V mesecih septembru in oktobru 1970 sta izmenjala gostovanji pevska zbor rudarskih krajev dveh sosednjih socialističnih držav — Madžarske in Jugoslavije, Tatabanya in Trbovelj.

V septembru je bil gost Trboveljčanov rudarski pevski zbor »Tatabanyai banyasz Vegyeskorus«. Dirigent Gabor Ogrin ga je predstavil 12. septembra na koncertu v Trbovljah in 13. septembra v Hrastniku. Zbor iz Tatabanye prepeva od 1959 leta in je v tem času zrasel v odlični pevski zbor, ki ga zlasti odlikujeta izredna zborovska disciplina in pevska zanesljivost. Z lahkoto so izvajali tudi najtežje skladbe Bartoka in Kodalyja, ki sta bila na koncertnem sporedu tudi največ zastopana. Dirigent Gabor, ki je profesor glasbe v Budimpešti in uspešno vodi nekaj zborov, je z dovršenim glasbenim čutom približal po besedilu tujo madžarsko pesem slovenskim poslušalcem. Zbor je moral več pesmi ponavljati in dodajati.

Gostitelji so madžarskim pevcem pripravili tudi krajši oddih v Crikvenici, kjer je lepo število pevcev prvič videlo morje.

Trboveljski »Slavček« DPD Svobode — center je gostoval na Madžarskem v času od 7. do 12. oktobra. Pevci smo bili ves čas gostovanja nastanjeni v hotelih zgodovinskega starega mesta Tata. Od tu

nas je SAP-ov mercedes prepeljal na koncerte in izlete.

Gostitelji so nas pričakovali že na madžarsko-jugoslovanski meji in nas potem spremljali in vsakem koraku do mesta Gyer, kjer smo

Pevski zbor Slavček na koncertnem odru v Tatabanyi, izmenjava spominskih daril

prekoračili ob odhodu madžarsko-avstrijsko mejo.

Prvi postanek je bil v mestu Tihany ob Blatnem jezeru. Od tu nas je mercedes zapeljal po skoraj praznih cestah do Tate. Že v Tihanyju so nas gostitelji seznanili s točnim dnevnim redom za vse dni gostovanja, ki smo ga kasneje le malo spreminjali, deloma zaradi prenatrpanosti, deloma pa tudi zaradi odličnega avtobusa, ki je prehitelva čase, določene za vožnjo.

Prvi koncert smo imeli v kulturnem domu v Tatabanyji. Presenetila nas je pozornost, ki jo je bil deležen koncert s strani tamkajšnjih oblastvenih in družbeno-političnih organov, kakršnih pri nas nismo vajeni. Med drugim sta bila na koncertu tudi kulturni ataše in prvi svetnik jugoslovanske ambasade v Budimpešti, ki sta nam prinesla krasen šopek cvetja — darilo našega veleposlanika, ki je moral tisti dan službeno v domovino. Koncert je odlično uspel. Nekaj pesmi smo ponavljali, nekaj smo jih morali tudi dodati. Izreden vtis na polno dvorano je naredila zadnja dodana pesem »Gor čez jezero«, katere zaključek sta zapela oba zbor — Slavček na odru in domači pevci na balkonu. Na sprejemu po koncertu smo peli vsi in vse. Oni v madžarščini, mi v slovenščini, oboje se je združilo v enotno pesem dveh narodov — prijateljev.

Drugi koncert smo imeli v mestu Babolna, kjer nam je bil omogočen ogled moderne farme, ki se razprostira na 12.000 ha površine in vzgaja med drugim svetovno znane arabske konje.

Predviden je bil še tretji koncert v Estergonu, vendar smo ga zaradi pretrujenosti pevcev odpovedali. Preostali čas so nas gostitelji popejljal na izlete.

Tatabanya ima stari in novi del mesta s približno 60.000 prebivalci in 7.000 rudarji. Rudarska dela bodo kmalu zahtevala izselitev starega dela mesta. Novi del, ki je precej podoben našemu Velenju, sprejema vsak dan desetine novih stanovalcev. Pri gradnji stolpičev uporabljajo način gradnje z montažnimi elementi in je 6 — 7 nadstropni stolpič gotov v mesecu dni. Rudnik sam je nekoliko odmaknjen od mesta, v mestu ni tračnic oziroma rudniških objektov.

Obiskali smo jamo XV/C, ki zaposluje 400 ljudi in daje letno 350.000 ton, kar je desetina letne proizvodnje rudnika. Jama je moderno urejena, uvajajo samohodno podporje, stroj za izdelavo prog uporabljajo že nekaj časa. Rudarji — kopači zaslužijo mesečno 6 — 7 tisoč forintov pri 2 — 3 tisoč forintov življenjskih stroškov.

Presenetilo nas je izredno zanimanje za kulturno dejavnost v Tatabanyji. Rudnik vzdržuje kulturni dom in skrbi, da se vsa dejavnost v njem, od knjižnice do odličnih amaterskih skupin, odvija po točno

Mešani pevski zbor Slavček na glavnem trgu v Budimpešti

določenem načrtu. V začetku sezone izdelajo program kulturnih prireditev, ki ga točno izvajajo vse leto. V brošuri z letnim programom je bilo navedeno tudi naše gostovanje kot ena osrednjih prireditev te sezone. Zanimanje rudarjev za kulturne prireditve naj ilustrira naslednji dohodek: na sprejemu po našem koncertu se je zvrstilo več desetih govornikov, ki so nam poleg lepih besed darovali tudi spominska darila. Kot zadnja sta prišla dva priletna rudarja in nam dejala nekako takole:

»Midva vam nisva prinesla daril pač pa lepe pozdrave in zahvalo rudarjev, ki so naju poslali s prošnjo, da se v spomin na obisk vpišete v naš spominski album, v katerem sta nato napisali sliko vašega zborarja.

V naglici sem prelistal album in videl v njem zapisana imena priznanih posameznikov — kulturnikov in skupin iz Madžarske, Bolgarije, Čehoslovaške, Avstrije itd.

Gostitelji so nam razkazali tudi znamenitosti v okolici Tatabanye. Ogledali smo si razvaline gradu Vargesztes, nekdanji samostan kartuzijancev, ki je podoben našemu v Pletterju, le da v hišicah, v katerih so nekdanj molili menihi, sedaj prebivajo rudarji. Nepozaben bo ostal obisk Budimpešte, kjer so nam pripravili kosilo na gradu, ki je preurejen v turistični objekt z lepo urejenimi gostinskimi lokali. Obiskali smo »Szepmüveszeti« muzej, v katerem je v enem oddelku pripravljen nalašč za turiste, ki jim primanjkuje časa, ogled zgodovinskih predmetov, s katerimi je v grobih obrisih prikazana zgodovina Madžarske.

V Leanyfalu smo bili gostje v počastitev domu, v katerem preko vsega leta letujejo rudarji iz vse Madžarske. Na povratku proti Ta-

tabanyi smo občudovali krivino Donave ob madžarsko-slovaški meji.

Po ganljivem slovesu z gostitelji smo se vračali v domovino preko Avstrije. Ustavili smo se na Dunaju, kjer smo si v naglici ogledali Prater, v Schönbrunnu pa se je zbor fotografiral v parku na istem mestu, kjer se je fotografiral pred 36 leti mladinski zbor Trboveljski slavček. V zboru je bilo nekaj pevcev, ki so se slikali obakrat.

Polni nepozabnih vtisov na odlično uspele gostovanje, posebno še z najlepšimi spomini na prijazne madžarske gostitelje, smo se 12. oktobra pozno zvečer vrnili v naše Trbovlje. Jože Skrinar

Človekoljubna pomoč

Pred nedavnim je umrl po neizmernem trpljenju, nekdanji član naše delovne skupnosti na rudniku Trbovlje tovariš Franc Fogris. Namenil sem se napisati ob tem primeru nekaj besed.

Javna pohvala vodstvu rudnika Trbovlje, ki je omogočilo brezplačno pošiljanje kisika bolniku, dalje reševalni postaji in posebno požrtvovalnim sodelavcem rudnika Trbovlje, ki so pravočasno dovažali prepotreben kisik bolnemu tovarišu!

Tovariš Fogris je živel preko enega leta pod kisikom. Zato je bilo njegovo življenje odvisno prav od te pomoči.

Svoje misli želim strniti s sklepom, da je bila ta pomoč zgovoren dokaz solidarnosti v težkih trenutkih, ki jih je preživljal naš sodelavec v boju za življenje.

Dandanes zelo pogrešamo takih dejanj, ko ostanejo bolni ljudje sami in nemočni na svetu!

Stefan Jesenšek

Program dela ZRGMIT za leto 1970-71

V tej mandatni dobi je upravni odbor podružnice ZRGMIT pri ZPT, aktivno deloval ter si prizadeval po objektivnih možnostih storiti čimveč za njen napredek.

Podružnice zajema člane Zasavskih premogovnikov-Trbovlje iz rudnikov Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, priključeni pa so ji še člani poslovnega združenja RUDIS, Investicijskih birojev, Strojne tovarne in Cementarne Trbovlje.

Podružnica šteje 240 članov. To so inženirji, tehniki in nadzorniki rudarske stroke in ostalih strok, ki so neposredno vezane na rudarstvo.

Društvo vodi dvanajstčlanski upravni odbor, s sedežem v Trbovljah.

Delo podružnice:

Predsednik oziroma pooblaščen član upravnega odbora se redno udeležuje vseh sej upravnega odbora ZRGMIT SRS v Ljubljani. Do sedaj je imel upravni odbor podružnice enajst sej, na katerih je razpravljalo:

- o načinu dela podružnice,
- o strokovnih posvetovanjih,
- o ekskurzijah,
- o beneficirani delovni dobi,
- o pravilniku o nagrajevanju,
- o integraciji,
- o sodelovanju s kolegi v ČSSR,
- o sodelovanju z ostalimi podružnicami ZRGMIT-a,
- o društveno-upravnih zadevah,
- o statutu podružnice,
- o strokovnem izpopolnjevanju članov,
- o finančnih težavah, itd.

Upravni odbor podružnice zahteva od svojih članov, ki gredo na strokovno izpopolnjevanje v naši državi ali v inozemstvo, da v okviru društva opravijo predavanja in na ta način informirajo svoje članstvo o napredku tehnike drugod in o drugih zanimivostih.

Dosedaj smo izvedli že petnajst predavanj na naslednje teme:

- vtisi iz Nizozemske,
- integracija rudnika Trbovlje-Hrastnik in rudnika Zagorje,
- češko rudarstvo,
- Dräger-reševalna oprema,
- hidravlično samohodno podporje,
- popolnoma avtomatiziran rudnik na Poljskem,
- perspektivni razvoj ZPT in odkopne metode v Zasavju,
- izkušnje s čiščenjem odpadnih voda v Zapadni Nemčiji,
- vtisi s študijskega potovanja po Franciji,
- sodobni jamski transport Koncerna Saarbergwerke,
- breztirni transport,
- panelna podgranja prog,
- mehanizirano napredovanje prog v Saarskem revirju,
- Becorit transportni sistem,
- gradnja tunelov.

Ekskurzij se je udeležilo večje število članov in sicer:

— v termoelektrarno Trbovlje	52 članov
— na zagrebški velesejem	80 članov
— v steklaro Hrastnik	24 članov
— v tovarno polprevodnikov Trbovlje	30 članov
— v Moravsko-Ostavskem bazenu	5 članov

Poleg tega so se člani udeležili raznih strokovnih in društvenih ekskurzij oziroma predavanj v Nemčiji, Madžarski, Avstriji in Poljski.

Večina članov podružnice je zelo aktivna tudi na drugih področjih. Nastopajo kot predavatelji na raznih tečajih, seminarjih in podobno. Več članov ima razne funkcije v družbeno-političnih organizacijah in samoupravnih organih.

Ker želimo delo podružnice ZRGMIT v bodoče obdržati pri enaki aktivnosti in ga popestriti, predvidevamo za leto 1970/71 naslednji program:

- redno posečanje sej upravnega odbora ZRGMIT SRS,
- povečanje naročnikov na strokovne časopise in revije,
- obnovev stikov s čestimi kolegi,
- izvedba šestih sej upravnega odbora podružnice,
- organiziranje čimvečjega števila strokovnih predavanj, v katera bomo vključili tudi člane iz PZ RUDIS in IBT; predvidevamo, da bo teh predavanj šest do sedem,
- udeležba na strokovnih posvetovanjih v Ljubljani in v inozemstvu.

V načrtu imamo izvedbo ekskurzij v naslednja podjetja:

- Velenje — rudnik, TE Šoštanj (275 MW),
- Institut »Jožef Štefan« — Ljubljana (atomska reaktor Podgorica),
- Montana — žalec,
- Rudnik Idrija,
- Varnost Zagorje,
- Strojna tovarna, Trbovlje,
- Kemična tovarna Hrastnik,
- Keramika — Izlake.

Predvidevamo tudi organiziranje širšega razgovora o problematiki rudarstva v Jugoslaviji nasploh in o perečih problemih, ki tarejo Zasavske premogovnike — Trbovlje.

Program je torej obširen in ga bomo izpeljali z razumevanjem in pomočjo vseh naših članov ter samoupravnih organov podjetja, ki nas bodo zanesljivo kot doslej, tudi v bodoče v naših akcijah podprli.

Mirko Mlakar, dipl. inž. rud.

Novi pakirnici na rob

V zadnji številki Srečno, t. j. številki 5/70, sem prebral tudi sestavek o pakiranju premoga. Piše, da je prvo pričelo s pakiranjem premoga v Sloveniji trgovsko podjetje »Kurivo« v Ljubljani in sicer leta 1969, torej lani.

To novice bi rad dopolnil oziroma popravil. Taka pakirnica premoga je bila v Trbovljah že v stari Jugoslaviji, v dobi najhujše krize in konjunkturi, in sicer na separaciji. Premoga je bilo preveč, knapi so »fajrali«, zato se je prodajna služba spomnila tudi na pakirani premog. Kdo se je na to prvi spomnil in pakiranje organiziral ne vem, verjetno pa to vedo starejši člani kolektiva. Vem le to, da je moj

pokojni oče delal v tej pakirnici in da mu je pri delu cirkularka porazala prste.

In kako je bilo to zapakirano? Na bivši stari žagi so tanke deske razžagali po dolgem, v širini 3 — 4 cm, da so jih potem lahko »kklali«. Iz teh desk ali deščic so v pakirnici zbijali lične zaboječke, v katere so vložili najboljši premog vrste kockovec, težine 25 kg. Nato so zaboječke zapakirali z jeklenim trakom, naložili v vagon in odposlali v potrošniška središča.

Potrošnik je imel od tega več koristi, lahek prevoz in spravilo, dober premog in drva za podkuriti, kajti vsaka stranica zaboječke, se je dala lepo in lahko razlomiti, ker

je bila pač razžagana. Zaboječki so nosili napis:

Carbopak — Trbovlje
(Carbon = premog)

Zakaj so proizvodnjo **Carbo paketov** pozneje ukiniteli ne vem, vem pa, da je bila največja proizvodnja teh Carbo paketov leta 1935. Od tega je torej minilo že 35 let.

Prav je, da se tega spomnimo. Kak starejši član kolektiva bi lahko dal še boljše podatke o tem proizvodu rudnika Trbovlje. Torej, na svetu nič novega!

Mogoče bi ta prispevek lahko kaj koristil načrtovalcem nove pakirnice premoga in prav zato sem to tudi opisal.

Milan Kovač

Opis šihta - po starem

Vem, da ste radovedni, kako rudarji opravijo svoj delavnik, zato vam ga bom danes opisal v nekoliko drugačni, pogovorni obliki, v kakršni so včasih govorili. Morda ponekod še danes.

Ta teden imam fri šiht, po vaše bi rekli jutranji ali prvi dritel, kajti v jami delamo na dva ali celo na tri driteljne.

No, da začnem. Ker sedaj pri gverku nič več ne žvižga ob pol petih, pol šestih in šestih zjutraj kot včasih, ko še niso imeli vsi knapje bekarce kot danes, sem holt svoje naštimal, da me je klicala firklc manjka do petih. Malo sem se pretregnil in vstal ter se oblekel. Mislil sem, da bo moja stara tudi vstala, vendar se ji ni ljubilo. Saj poznate tisti pregovor »knapovski babi pa ciganskemu dedcu se najbolje godi na svetu«. Le rekla mi je »vzemi feldfľašo, pa si nalij kofeta, ki sem ga včeraj skuhala, da ne boš žejn na šihtu. Tam na stelaži imaš pa čik, da ga ne boš pozabil in me ju-

tri spet klel, da ti ga nisem kupla«.

No ja, vzel sem skiro izpod špampeta, stisnil an kos kruha v varžet in odšel na ajnzar. Tam mi je šajben kontrolor vrgel šajbo, s šajbo sem dobil lampo in šel v vašhavo, kjer sem se preoblekel v šihtne cote. Enmal pred šesto je bla frtalunga. Stajgarji so frtalal vsak svojo abtajlungo, emi v zigmar, pa nojnar, Terezijo, Karlino, Francisco, pa tako naprej. Mene pa kamerada, ko sva že bolj stara, je dal cimprat v holcštrekno za nojnarjem. Štrekna je bila čist na tleh. Riglni in štampni so bli vsi polomljeni tako, da so mogli hajerji vlačit les kar po kolenih. Tanajprej sva razdrla glajz, šine sva zvezleka v hauptštrekno, kjer je več placa zanje, šineglne sva pa kar v cajgkišto zmetala. Ko sva mislila en zlomljen rigl zašupat je že z čela prletu partifirer po naju. Pejta cimkrat na čelo, če ne bo skup šlo.

No pa ni šlo, smo ujel, pol sva pa delala s kameradom do konca

šihta, ampak ne na svojem ortu, na gurtini se je zabijal, zato je kamerada dal štajgar vahtat in mirkat, mene pa je poslav luftlajtngo popravljat, ko je pa luft na vseh koncih in krajih pihal iz nje. Preden sem dobil ves cajg, da sem vsaj en mal popravu, je bla pa ura pol dveh, treba bo iti domov. Saj veste, domov se človek še bolj ahta. Zato smo bli skoraj vsi prekmalu pred šahtom.

No, ko nas so ven sfedrali, je bila pa še ura skor dve. Oddal smo lampe, dobil šajbe in šli v vašhavo, kjer smo se umil in skopal!

Ko je blo pa še to skoz, sem jo pa s sekuro in pukležom na rami mahnilo domov. Kajti knap brez pukleža ne sme priti domov, drugače ni večerja ali južna. Oma se je pa doma tudi auscajhnafla. Za južno je pripravila žgance in ajmoht. To je pa kar dobra južna. Zato sem vse pojel in na koncu babo objel.

Milan Kovač

Končane so sindikalne športne igre v Trbovljah

S podelitvijo pokalov in diplom so bile končane letošnje dindikalne športne igre v Trbovljah. Tako kot prejšnja leta, je tudi letošnje »sindikalne športne igre 1970« pripravila komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu. Letošnje sindikalne športne igre so bile posvečene 25-letnici osvoboditve in 20-letnici samoupravljanja. Minule športne igre so bile rekordne tako po številu udeležencev, saj je tekmovalo kar 880 delavcev-tekmovalcev, kakor tudi po številu tekmujočih ekip — kar 106 jih je bilo kot tudi po številu panog, v katerih so tekmovali — osmih.

Trboveljski delavci-športniki so letos tekmovali v malem nogometu s 17, v rokometu z osmimi, v odbojki s sedmimi, kegljanju s 24, v šahu s 14, v streljanju z zračno puško s trinajstimi, v namiznem tenisu s 15 ter v balinanju z osmimi ekipami. Toda od 106 prijavljenih ekip se je tekmovanja udeležilo le 85 ekip. Največ ekip je za letošnje športne gre bilo prijavljenih iz Investicijskih birojev 18, zatem iz Strojne tovarne 16, rudnika Trbovlje 13, SGP Zasavja 10, Cementarne 11 itd. Letos je komisija prvič zbirala prijave tudi za tekmovanje v odbojki, streljanju z zračno puško in kegljanju za ženske ekipe. Žal pa ženske ekipe zaradi premajhnega števila prijavljenih, niso tekmoval.

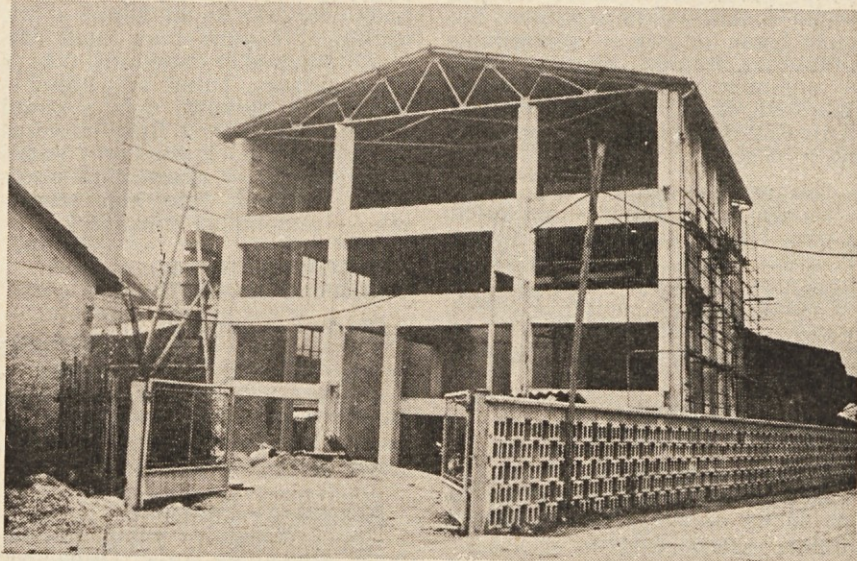
Prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta Trbovlje za leto 1970 je osvojila osnovna organizacija sindikata Strojne tovarne Trbovlje, ki je osvojila tri prva, dva druga in eno tretje mesto. Diplomsko za osvo-

jeno drugo mesto v končni razvrstitvi je prejel rudnik Trbovlje ZPT, diplomsko za osvojeno tretje mesto pa Investicijski biroji Trbovlje. Pokale za osvojena prva mesta pa so sprejele naslednje osnovne organizacije sindikata: Strojna tovarna tri, rudnik Trbovlje enega, Investicijski biroji dva in cementarna Trbovlje dva, diplome pa je vsega skupaj prejelo devet sindikalnih ekip.

V končni razvrstitvi je z 98 točkami osvojila prvo mesto osnovna organizacija Strojne tovarne, druga je osnovna organizacija sindika-

ta rudnika Trbovlje ZPT z 90 točkami, sledijo Investicijski biroji s 67, cementarna s 60, SGP Zasavje s 53, Elektrarna s 45, tovarna polprevodnikov Iskra s 26, RUDIS s 17, Elektro Trbovlje s 17, tovarna pohištva z 11, komunalni obtni center z 8, Mehanika s 4, prosvetni delavci s 7, Meso podjetje s 5, hotel Rudar s 3 in upokojenci z 9 točkami; TIKa in Zlatarstvo 0 točk.

V malem nogometu je bila s 15 točkami prva cementarna, sledijo SGP Zasavje s 14, IBT I. s 13, STT I. z 12, rudnik Trbovlje z 11 itd. V rokometu je bila prva s 14 točkami

Gradnja tovarne na opekarni v Trbovljah. Posnetek je od 17. novembra 1970. Foto: Inž. Tone Bregant

ekipa STT I., sledijo RUDIS z 10, IBT z 8 itd. V odbojki je bila prva ekipa IBT s 6, sledijo SGP Zasavje s 5, cementarna s 4 itd. V kegljanju je zmagala z 19 točkami ekipa cementarne I, druga je ekipa rudnika Trbovlje ZPT z 18, tretja pa ekipa STT s 16 točkami. V streljanju z zračno puško je bila prva z 10 točkami ekipa rudnika Trbovlje ZPT, druga je bila ekipa STT z 9 in tretja ekipa tovarne polprevodnikov z 8 točkami. V namiznem tenisu je

prvo mesto s 7 točkami zasedla ekipa IBT I., sledijo termoelektrarna Trbovlje s 6, rudnik Trbovlje ZPT s 5 točkami itd. V balinanju sta prvi dve mesti s 6 oziroma 5 točkami zasedli prva in druga ekipa STT, tretja je bila s 4 točkami ekipa IBT I in četrta s 3 točkami ekipa rudnika Trbovlje ZPT. V šahu so bili najboljši tekmovalci prve ekipe STT za 11, zatem termoelektrarna

z 10, upokojenci z 9, cementarna z 8 ter prva ekipa rudnika Trbovlje ZPT s 7 točkami. Sledijo še druga ekipa STT s 6 in druga ekipa rudnika Trbovlje ZPT s 5 točkami itd.

Glede na zanimanje delavcev športnikov za to tekmovanje je pričakovati, da bodo v naslednjem letu po vsej verjetnosti med tekmovalne discipline, uvrstili tudi plavanje.

Janko Savšek

Kadrovske vesti

V času od 1. oktobra do 30. novembra 1970 ima kadrovski sektor ZPT evidentirane naslednje kadrovske spremembe:

DELOVNA ENOTA RUDNIK HRASTNIK

Oktober — sprejeti:

Volaj Jože — kopač, Bevc Stojan — delavec, Virjanovič Dragotin — vozač, Perc Janez — kop. pomočnik, Hribšek Vida — delavka, Šušterič Janez — vozač, Bukovšek Jože — vozač, Petan Jože — vozač.

November — sprejeti:

Glinšek Viktor — uč. kopač, Zorenč Friderik — vozač, Horvat Ernest — vozač, Marinšek Franc — vozač, Mlinarič Mirko — električar.

Oktober — odšli:

Remih Alojz, kopač — inv. upokojen, Povše Alojz, kopač — upokojen, Hribar Alojz, nadzornik — upokojen, Kordon Danijela, pom. kuharica — potek pogodbe, Bevc Stojan, delavec — samovoljna prekinitev, Kocman Ivan, vozač — samovoljna prekinitev, Nemeč Marjan, vozač — samovoljna prekinitev, Strmole Ignac, delavec — sporazumna prekinitev, Kranjc Avgust, vozač — sporazumna prekinitev, Leskovšek Jože, kopač — inv. upokojen, Redenšek Jože, vozač — samovoljna prekinitev,

November — odšli:

Kaluža Franc, kopač — upokojen, Zorko Ferdo, kopač — upokojen, Podlogar Franc, kop. pomočnik — upokojen, Hribšek Vida, delavka — potek pogodbe, Zorenč Friderik, vozač — sporazumna prekinitev, Jontek Jože, vozač — samovoljna prekinitev.

DELOVNA ENOTA RUDNIK TRBOVLJE

Oktober — sprejeti:

Željko Stane — PK električar, Husič Ismet — zun. delavec, Kmetič Drago — opek. delavec.

November — sprejeti:

Turšič Vilko — kopač, Zupanc

Ivan — opek. delavec, Golkonda Emil — ključavničar, Zidanšek Franc — kopač, Kurnik Vinko — opek. delavec, Pintar Silva — opek. delavec.

Oktober — odšli:

Butara Franc, kopač — sporazumna prekinitev, Ovnik Leopold, kopač — inv. upokojen, Vajdič Blanka, snažilka — sporazumna prekinitev, Kostanjevič Milan, kopač — upokojen, Mlinar Ivan, kopač — inv. upokojen, Jevševar Franc, kopač — samovoljna prekinitev, Črlevec Božidar, zun. delavec — samovoljna prekinitev, Kurnik Vinko, opek. delavec — samovoljna prekinitev, Medved Zvone, opek. delavec — sporazumna prekinitev, Murn Zofija, snažilka — upokojena, Komljen Marko, opek. delavec — sporazumna prekinitev, Pinter Majda, opek. delavka — odpoved v poskusni dobi s strani delavca, Jukič Nikola, opek. delavec — samovoljna prekinitev.

November — odšli:

Abram Rudolf, HTV tehnik — upokojen, Vinček Stjepan, kopač — upokojen, Zajc Anton, kopač — inv. upokojen, Zupanc Ivan, opek. delavec odpoved v poskusni dobi s strani delavca, Turšič Vili, kopač — odpoved v poskusni dobi s strani delavca, Prvolecovič Djordje, vozač — samovoljna prekinitev, Vozelj Franc, kopač — samovoljna prekinitev, Borovnik Jože, kop. pomočnik — samovoljna prekinitev.

DELOVNA ENOTA RUDNIK ZAGORJE

Oktober — sprejeti:

Kurtič Ramo — vozač, Halilović Imbro — vozač, Klančič Ivan — ključavničar, Jerman Ivan — kovač, Vičič Jože — vozač, Knez Anton — kopač, Smajlovič Cazim — vozač, Dedič Izet — vozač.

November — sprejeti:

Hadžič Razim — vozač, Mujedinić Mirsad — vozač, Osmanović Osman — vozač, Jerin Marjan — električar.

Oktober — odšli:

Grošičar Vinko — vozač, Janež Jože, uslužbenec — upokojen, Kuder Ida, električar — sporazumna prekinitev, Mošnik Anton, kopač — samovoljna prekinitev, Brodnik Franc, kopač — sporazumna prekinitev, Očepek Ivan, kopač — upokojen, Halilović Imbro, vozač — samovoljna prekinitev, Imperl Matilda, čistilka — upokojena, Kantušar Karel, kopač — samovoljna prekinitev, Brinovec Stane, električar — sporazumna prekinitev, Jerman Ivan, kovač — inv. upokojen, Moček Ivan, kopač — samovoljna prekinitev, Bolte Anton, vozač — samovoljna prekinitev, Mešič Ejub, vozač — samovoljna prekinitev.

November — odšli:

Sajević Stane, kopač — upokojen, Jerman Ivan, kovač — upokojen, Rems Stane, kopač — upokojen, Mars Ivan, kopač — upokojen, Hodžič Ramiz, vozač — samovoljna prekinitev, Roglič Anton, kopač — umrl, Mujedinić Mirsad, vozač — odpoved v poskusni dobi s strani podjetja, Pučnik Janko, kopač — samovoljna prekinitev.

DELOVNA ENOTA SEPARACIJA

Oktober — sprejeti:

Kmetič Jože — delavec.

November — sprejeti:

Baš Milan — delavec.

Oktober — odšli:

Čekada Marija, delavka — upokojena, Strmljan Ivan, tirničar — upokojen, Kepa Jože, delavec — samovoljna prekinitev, Košič Mariji, delavka — inv. upokojena.

November — odšli:

Smodič Ludvik, strojnik — upokojen, Zebič Ivan, delavec — redna odpoved, Borko Alojz, delavec — sporazumna prekinitev, Mlakar Silvo, delavec — sporazumna prekinitev, Sluga Martin, delavec — sporazumna prekinitev, Kolenc Rado, delavec — umrl.

DELOVNA ENOTA OBRAT ZA SPECIJALNA RUDARSKA DELA

Oktober — sprejeti:

Senkiš Stane — kopač, Nebič Nesib — uč. kopač, Nebič Hasan — uč. kopač, Dervišević Mujo — vozač, Račić Husejin — uč. kopač,

Mašanovič Hasan — uč. kopač, Karič Rasim — kopač, Ibrici Alija — uč. kopač, Topčagič Velaga — uč. kopač, Ahmič Fadil — kopač, Mujkanovič Idriz — kopač, Barjaktarevič Aric — kopač, Jankovič Branko — kopač, Šabič Muharem — uč. kopač, Ibrahimovič Mustafa — uč. kopač, Hatič Nazil — vozač, Savič Dušan — vozač, Mrkoljevič Djemo — uč. kopač, Blažević Nikola — kopač, Tursunovič Jakob — vozač, Djihanovič Avdi vozač, Babič Boštjan — PK ključavničar, Belkič Ismet — vozač, Kulanič Mehmed — vozač, Selimovič Husejin — vozač, Mars Jože — vozač, Rogatič Senahid — vozač.

November — sprejeti:

Galijašević Hasan — vozač, Zemkovič Meho — kopač, Joldič Hasan — kopač, Celikovič Feho — vozač, Sedlar Krisingin — vozač.

Oktober — odišli:

Centrih Franc, delavec — samovoljna prekinitev, Starman Gorazd, delavec — sporazumna prekinitev, Bobek Ivan, delavec — potek prakse, Miletič Bora, uč. kopač — samovoljna prekinitev, Vidovič Stjepan, delavec — sporazumna prekinitev, Mederal Josip, vozač — sporazumna prekinitev, Vodovnik Srečko, vozač — sporazumna prekinitev, Pačnik Janez, vozač — sporazumna prekinitev.

November — odišli:

Milkič Milen, kopač — sporazumna prekinitev, Krstič Dragoslav, uč. kopač — sporazumna prekinitev.

DELOVNE ENOTE SKUPNIH SLUŽB (UZP, NABAVNI, RŠC, ESO)

Oktober — sprejeti:

Zveplan Jože — ek. tehnik, UZP,

Fabjan Viktor — lesni delavec, nab. oddelek, Sodec Martin — ključavničar, ESO, Lorber Jože — ključavničar, ESO.

November — sprejeti:

Fištrek Anton — delavec, ESO, Malovrh Marija — predavatelj, RSC,

Oktober — odišli:

Beg Djurdjica — čistilka, potek sezone (Rab), Čuča — Žentil Anica — pom. kuharica, potek sezone (Rab), Čuča — Žentil Nada — pom. kuharica, potek sezone (Rab), Pičuljan Milica — pom. kuharica, potek sezone (Rab), Fanfandjel Zorka — pom. kuharica, potek sezone (Rab), Zic Dragica — točajka, potek sezone (Rab), Marn Danijel — rud. tehnik, sporazumna prekinitev — UZP, Bonisegna Stanka — ek. tehnik, sporazumna prekinitev — UZP.

Vladimir Sihur

Da bomo lažje razumeli

Upamo, da smo s to rubriko ustregli marsikateremu našemu bralcu. Zato z njo nadaljujemo tudi v tej številki glasila Srečno. Marsikatera naštetih tujih besed, se je z leti sicer že udomačila, vendar jo kljub temu navajamo z ustrezno razlago v domačem, slovenskem jeziku. integracija — združenje, sestavljanje, povezovanje v celoto
akcija — delo, dejavnost, delovanje, delnica
apatičnost — brezčutnost, topost, ravnodušnost
kreacija — izvirna stvaritev česa, oblikovanje igralske vloge
avantgarda — prednja četa, vodilni odred, najbolj napreden
angažiranje — najemanje, nameščanje, vezanje s pogodbo, obvezovanje
fluktuacija — valovanje, nihanje, dviganje in upadanje
stimulacija — spodbuda, spodbujanje k delovanju, draženje
realen — stvaren, resničen, obstoječ, dejanski, izvedljiv
objektiven — predmeten, stvaren, dejanski, pravičen, nepristranski
subjektivnost — osebno pojmovanje, presojanje z osebnega stališča
nervoza — funkcionalne motnje v živčnem sistemu organov
tendenca — namen, namera, težnja, nagnjenje, smer v razvoju, usmerjanje
orientacija — ugotavljanje svojega položaja, lega, najdenost
subvencija — denarna pomoč, državna podpora kulturnim ustanovam
stabilizacija — ustalitev, utrditev, okrepitev, uravnoteženost

prekvalifikacija — sprememba ocene, zmožnosti, usposobljenosti
kontinuiran — nepretrgan, zvezen, nadaljujoč se
provizoričen — začasen, pomožen
lokacija — namestitev, ugotavljanje ali določitev prostora (n. pr. za stavbo)
kompakten — strnjen, sklenjen, stisnjen, zbit, čvrst, složen
variiranje — menjavanje, spreminjanje
faza — videz, pojavna oblika, razvojna stopnja, razdobje
ekscentričen — nenavaden, neuravnotežen, čudaški, zunaj središča
deformacija — spreminjanje oblike, maličenje, pačenje
deviacija — odklon od prave ali normalne smeri, odklon magnetnice
rang — stopnja, vrsta, red, položaj
migracija — selitev, preseljevanje ljudi v mejah države, selitev kapitala
emigracija — izselitev, izseljevanje, beg v tujino, izseljenci
apelirati — klicati, pozivati, sklicevati se nekaj, vložiti priziv
kompromirati — stiskati, stisniti, zatišati, tlačiti kaj
pnevmatičen — zračen, stisnjen zrak, učinkujoč z zrakom
specifičen — vsta, poseben, svojevrsten, izrazit, določen
selekcija — izbor, izbira, izboljšanje
suspenzija — začasna odstranitev, odlaganje, ustavitev, enakomerna porazdelitev najmanjših delcev
avtomatika — samodejnost, znanost v avtomatičnem krmarjenju
dozator — naprava za odmerjanje, odtehtanje, določiti množino česa

resonanca — sozvočje, sonihanje, odmev
vibracija — tresenje, nihanje telesa, tresljaj
konsekvenca — nasledek, posledica česa, sklep, doslednost, pomembnost
dinamika — nauk o gibanju telesa
kompromis — sporazum, dogovor, poravnava, izravnava, izravnava razlik
komunikacija — naznanilo, sporočilo, občevanje, povezanost, prometno sredstvo
intervencija — posredovanje, poseg, pomoč, vmešavanje
testiranje — preizkušnja, pismeno potrjevanje
karakter — značaj, znanje česa, narav. značaj človeka
inflacija — naraščanje, poplava bankovcev v obtoku, razvrednotenje denarja
restrikcija — omejitev, utesnitev, pridržek
konkreten — stvaren, pameten, zanesen, natančno določen
monetarna politika — denarna politika
delikaten — nežen, rahločuten, občutljiv, kočljiv, neprijeten
nivo — površina, višina, gladina, raven, poprečnost
inspiracija — vdih, vpliv, pobuda, navdihnjenje, navdušiti
regija — kraj, ozemlje, pokrajina, predel, področje
konjunkturen — priložnost, ugodna prilika, ugodno gospodarsko stanje
formacija — oblika, nastajanje, tvorba, geološka plast v določeni dobi
diskusija — razprava, razglabljanje, pretresanje

struktura — ustroj, sestava, notranja zgradba
 sanacija — zdravljenje, ozdravitev, urejanje, izboljšanje financ
 konstatacija — ugotavljanje, potrditev česa

tradicija — prenašanje navad iz roda v rod, izročilo, predaja
 policenter — več, mnogo središč
 potencial — možnost, sila v skriti obliki, množina potencialne energije

ambiciozen — častihlepen, čistižen, stremuški
 koncept — splošni pojem, zamisel, načrt, osnutek, zasnutek
 interkalaren — vrinjen, vmesen, dodan.

Š P O R T

Državno prvenstvo v kegljanju

V nedeljo 6. decembra t. l. se je končalo na novem štiristeznem avtomatskem kegljišču KK Rudar v Trbovljah, letošnje 19. državno kegljaško ekipno prvenstvo v borbenih igrah. Na tem prvenstvu je sodelovalo 24 kegljaških ekip iz Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Hrvaške in Slovenije. Prvo mesto z 898 podrtimi keglji so osvojili kegljači KK Poštar iz Splita ter si tako tudi pridobili naslov letošnjega državnega prvaka v borbenih igrah.

Kegljači trboveljskega Rudarja so si zagotovili z 859 podrtimi keglji

odlično 7. mesto. Če bi imeli Trboveljčani vsaj malo več sreče pri čiščenjih in če bi jim bila športna sreča vsaj malo naklonjena, bi se uvrstili precej višje. Toda tudi 7. mesto je več kot odličen uspeh, če upoštevamo, da so Trboveljčani tokrat prvič tekmovali v tako zahtevnem in elitnem tekmovanju z najboljšimi jugoslovanskimi kegljaškimi ekipami.

In tako je novo štiristezno avtomatsko kegljišče v Trbovljah mimo republiškega, doživelo kaj kmalu po svoji otvoritvi tudi državni »krst«.

Janko Savšek

peha pripeljal trener Oto Vint, ki je s Poličnikom, Lavričem, Kogojem, Deželakom, Jesenskom, Črbcem, Medveškom, Sušnikom, Perparjem, Vengustom, Kranjcem in Vezoviškom premagal vse ovire. Pripomniti moramo, da je bilo najlepše srečanje zadnjega dne med Rudarjem in Kvarnerjem, v katerem so Trboveljčani dosegli pomembno zmago = 62 : 68 / 35 : 32 ter si tako tudi zagotovili prvo mesto.

Janko Savšek

Košarkarji v drugi ligi

Konec oktobra t. l. so se v Trbovljah končale letošnje kvalifikacije za vstop v drugo zvezno košarkarsko ligo — zahodna skupina. Po ogorčenih bojih sta si pravico tekmovanja v tej ligi zagotovila trboveljski Rudar in reški Kvarner. Trboveljski košarkarji so prikazali izredno borbeno, premišljeno in dopadljivo igro in so ostali edina neporažena ekipa.

Navzlic izredno hladnemu vremenu, se je vsak večer zbralo rekordno število gledalcev, ki so bučno spremljali igro domačih košarkarjev. Rudar je igral vsak večer zadnjo tekmo. Po osvojenem repub-

liškem prvenstvu, so si domači košarkarji pridobili še eno priznanje — vstop v II. zvezno košarkarsko ligo — zahodna skupina. To pa pomeni, da bomo odslej gledali v Trbovljah kvalitetnejšo košarko in upati je, da bodo trboveljski košarkarji uspešno zastopali slovensko in zasavsko košarko v tej ligi.

Tako kot košarkarjem, ki so si v hudi konkurenci priborili vstop v II. košarkarsko ligo, moramo čestitati tudi vodstvu košarkarskega kluba Rudar, ki je navzlic nekaterim težavam, uspešno pripravilo in izpeljalo kvalifikacijska tekmovanja. Ekipo Rudarja je do tega us-

— Opera je bila čudovita. Vas čas se sploh nisem zbudil.

Franc Kopitar: Zavarovanje stropa na odkopu v jami, linorez

Hoja po žeblih

Poglejta tole šaro — Jaka!
 Ko se obrneš naokrog
 vseprek leži — pa ko končata
 jo umaknita vsaj izpod nog!

Tako nadzornik Jaki reče,
 a Jaka Mirču naroči,
 no ta pa kot je pač navada
 »oblezu« delu prepusti.

In šara je tako ostala.
 Naslednji dan, ko Mirč prispé,
 že rjava mu štrlina žeblja
 v podplat in noge se zadré.

V poduk naj temu bo, kdor pušča
 razbite deske — les po tleh,
 da mu bo slednjič pot tod mimo
 kot Mirču »hoja po žeblih«!

		SESTAVLJ. DVOJMOČ	ČESTITKA UREDNIŠTVA	STRUJA	VRSTA SLIKE	KUBAN. POLITIK (RAUL)	ODLIV	DIVJA ŽIVAL	TOVARNA ANTEN	OKRAJŠAN ZAJMEK	NAUK O MORJIH				
		OBRTNIK											PANJ ZA SEKANJE	ZAPOREDNI ČRKI	
		RAVNIK									VRSTA ALKOHOLA		RIM. 500		
		ZLITI GLAS		SAMOGLA. OSVEŽJ. PLAČA			USIHANJE								
ŠČNIK	LITER	UČENJE	NEUMEN ZAMISEL			ČEBER NIKELJ				PREDLOG SLDV. PES.		TONA Ž. I ME			
VARLJIV NAVIDEZEN							RADIJ			KRMILO 18. ČRKA					
RIMSKA 50	KARTE PRI TAROKU						TELOVAD. ORODJE								
PREDLOG	SLOV. PISATELJ	KOSITER OS. ZAIM.		UM. SLIKA LIZA	<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <h1 style="margin: 0;">1971</h1> </div>						DOKTOR	1. in 4. ČRKA DUHDVNI. OBLEKA			
GOSPODAR										AMER. M. I ME (COLE)					1. SAMOG.
NAŠ OBRAT										INDUSTRI.					ŽVEPLO
LETOS UMRLI TUJI PISATELJ									POGORJE V SAHARI ZNACAJ	LJUB. M. I ME	TOVARNA V NOVEM M.	EGIPČ. BOG	FINOMEH. APARATOV		
REPUB. SKUPŠČI.		DOPOLNIL. PREDLOG JAJČEVEG								X	VRSTA STOPICE				
JAP. TEOVAD.			LITER	OBALA VRSTA OSVEŽ. PJ.						M. I ME	REKA V FIRENCAH				
ŽEN VLOGA V TRAVIATI						KISIK	ZDRAVL. RASTLINA	3. SAMOGLA.		STA ROGRSKI PEVEC	PLEM. SKUPNOST	EDO CODEC DRŽAVNA BLAGAJNA			
KRATICA ZA AKLIMATIZACIJO				BREME OTOK V IRSKEM M.				ŠFRANJA							
15. ČRKA	NEDOVZETEN OPOMBA				KARDELJ EDVARD	UTRINEK POLMER									
GRŠKA ČRKA				RIBJE JAJČECE 1. ČRKA					PREDAJA ZADNJI SAM.						
PRIPOVED NA PESNI.		DOMAČE M. I ME				NARODNA UNIVERZI KNJIZNICA				X	DOMAČE SUKNO				

Humor

Resnična anekdota

V zagorskem rudniku dela starejši rudar, ki pa ni oženjen. Seveda ga zato vsi dražijo in sprašujejo, kdaj se bo oženil, ta pa običajno odgovori tako, kakor mu prav pride.

Zadnjič ga je na to spomnil obratovodja kotredežkega obrata in

ga vprašal, kdaj se bo oženil.

»Veste kdaj«, mu je le-ta odgovoril, »kadar mi boste vi namleli moko za potice, ki jih bomo jedli na ohceti!«

Jureta iz Trbovelj vsi poznate. Majhen, kosmat in sedaj že v pokloju. Vedno je rad povedal kakšen vic, seveda v svojem medžimurskem narečju. Eden teh vicev je takle: Dva stara vagabunda sta se po dalj-

šem času spet srečala, pa je vprašal prvi drugega: »Kje pa spiš?« »Na vreči!« je odgovoril drugi »in s čim se poknivaš?« »I, z vrečo!« je bil odgovor. Daj meni eno če imaš dve«. »Imam samo eno. V njo zlezem, na njej spim in z njo se pokrijem.«

Neka mlada vdova je tako zelo žalovala za svojim umrlim možem, da je v baru plesala samo s črnici.

Obvestilo

Oddelek za občo upravo in družbene službe skupščine občine Hrastnik

obvešč

vse občane-lastnike motornih vozil, katerim poteče prometno dovoljenje do 31. decembra 1970, da bo podaljševal prometna dovoljenja za leto 1971 po naslednjem razporedu:

Dne 4/1-1971 od 8. do 12. ure od evidenčne številke Lj 10-009 do Lj 23-220;

Dne 5/1-1971 od 8. do 12. ure od evidenčne številke Lj 23-221 do 190-41;

Dne 6/1-1971 od 8. do 12. ure in od 17. do 19. ure od evidenčne številke Lj 192-20 do Lj 454-31;

Dne 7/1-1971 od 8. do 12. ure od evidenčne številke Lj 470-01 do Lj 550-80;

Dne 8/1-1971 od 8. do 12. ure od evidenčne številke Lj 550-81 do Lj 551-10;

Dne 13/1-1971 od 8. do 12. ure za vse zamudnike in za tiste lastnike motornih vozil, katerih evidenčne številke niso zajete v razporedu.

Kdor v tem času, oziroma do 27/1 1971 ne bo zaprosil za podaljšanje prometnega dovoljenja, bo moral do 31. 1. 1971 vrniti evidenčne tablice in prometno dovoljenje, sicer bo predlagan v upravno kaznovanje sodniku za prekrške.

Pripominjamo, da mora vsak lastnik vozila, ki pride v poštev za podaljšanje prometnega dovoljenja, predložiti tudi veljaven karton o tehničnem pregledu, sicer se mu prometno dovoljenje ne bo moglo podaljšati.

Načelnik
oddelka za občo
upravo in druž-
bene službe
Franc Grčar, s. r.

HUMOR

Matevž je bil »purš«, stanoval je v puršencimru, kahal pa si je sam. Nekega večera, ko je imel nočno delo, si je kahal makarone. Bilo pa jih je zelo malo, zaloga je pač pošla, lačen je bil, pa je dejal: »tole bo pa premalo za tako težek siht«. Zato je, da bi bilo bolj gosto, stresel v vodo še nekaj riža in vse skupaj dolgo mešal. Ko pa so bili makaroni kuhani, jih je stresel na krožnik. A glej, makaroni so bili, riža pa nikjer. »Kje pa je riž?«, se je pričel dušati Matevž, »ali mi ga je kdo ukradel iz župe? Pa saj sem bil ves čas zraven«. Ko pa je pričel jesti je opazil, da se je ves riž med mešanjem skrival v makarone. »Hva-

OBJAVA

Odbor za informacije, tisk in propagando Zasavskih premogovnikov—Trbovlje, je po svojem sklepu objavil v glasilu Srečno št. 5/70 natečaj za izdelavo osnutka znaka — simbola Zasavskih premogovnikov — Trbovlje, pod določenimi razpisnimi pogoji.

Izbor najboljših osnutkov je opravila komisija, katero je imenoval glavni direktor ZPT in so jo sestavljali naslednji tovariši:

- 1.) Ivančič Albert, dipl. inž. rud.
glavni direktor
- 2.) Zorčič Jože, inž.
namestnik gl. direktorja
- 3.) Jermol Adolf, dipl. inž. rud.
tehnični direktor
- 4.) Pust Ivo, dipl. inž. rud.
direktor sektorja za tehnično pripravo
- 5.) Kohne Emil, dipl. inž. rud.
gl. varnostni inženir
- 6.) Petrov Ivan, dipl. inž. rud.
direktor rudnika Hrastnik
- 7.) Majdič Cveto, dipl. inž. rud.
direktor rudnika Trbovlje
- 8.) Lapornik Janko, oec.
direktor komercialnega sektorja

Komisija se je sestala na svoji seji, dne 3. decembra 1970. Pregledala je 74 prispelih osnutkov, ki jih je predložilo 20 avtorjev. Odločila se je za naslednjo rešitev:

- prva nagrada v znesku 1.500,00 din se podeli osnutku znaka pod šifro »1848«,
- druga nagrada v znesku 1.200,00 din se podeli osnutku znaka pod šifro »NIP 1«,
- treja nagrada v znesku 700,00 din se podeli osnutku znaka pod šifro »Jašek 4«.

Avtorje nagrajenih osnutkov znaka podjetja vabimo, da na podlagi tega obvestila pismeno javijo splošnemu sektorju uprave Zasavskih premogovnikov v Trbovljah, Trg revolucije 12, svoj polni naslov in sicer do 5. januarja 1971. Hkrati naj sporoče svoj žiro račun, če ga imajo, zaradi nakazila nagrad.

labogu«, je zavrnil Matevž, »nobeden ni uržah, sem ga že našel v luknjah makaronov!«

bova pa lahko oba, ko te tako rad vidim zraven sebe.«

Terezija so včasih rekli rovu vzhodnega obrata rudnika Trbovlje. Tu je rudaril tudi rudnik Jaka, ki je imel za ženo tudi Terezijo.

Pa se je nekoč pritoževal obratovodji zaradi dela. Saj veste vsi, kako to gre. Enkrat dela v vodi, drugič v vročini in tako naprej. Obratovodja pa je bil že malo jezen in ga je vprašal. »Kje bi pa Vi najraje delali?«

»Zraven Terezije«, je odgovoril Jaka, da ne bi užalil in še bolj razjezil obratovodje.

Francelj je imel ženo zelo rad, zato ji je vsako leto za dan žena kaj kupil. Letos je dolgo študiral kaj naj ji kupi. Odločil se je za koš. »In kaj bom z njim?«, ga je vprašala žena. »No, dosedaje sem sam nosil gnoj na gredo, odslej ga

Ker je Jure samec ali »purš« vse življenje, si je pripravil precej denarja. Ker ga ni zaupal banki, v »puršencimru« ga pa tudi ni upal imeti, je imel skritega v jami na »ajnzerju«, lepo »zafropkanega« za »šttemplom«. Enkrat ga je rešil zadnjo minuto, ker so hotele podgane narediti iz njegga gnezdo.

Glasilo »SREČNO« izdaja podjetje Zasavski premogovniki — Trbovlje, Trg revolucije 12.

Izhaja vsaka dva meseca

Glasilo ureja uredniški odbor: Babič Rado, Kohne Emil, dipl. inž. rud., Kovač Vilko, Kralj Martin, Lenarčič Tine, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Proscenc Anton, Savšek Janko.

Tehnični urednik: Lenarčič Tine

Odgovorni urednik: Kohne Emil, dipl. inž. rud.

Tiska: Papirkonfekcija, obrat Valvasorjeva tiskarna, Krško
Naklada 3000 izvodov.